UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA GEOGRAFIJO

DIPLOMSKO DELO

LJUBLJANA, 2011 MIRJANA PLANTAN

UNIVERZA V LJUBLJANI
FILOZOFSKA FAKULTETA
ODDELEK ZA GEOGRAFIJO

DIPLOMSKO DELO

IDENTITETA SLOVENSKEGA PROSTORA V POPULARNI GLASBI

Študijski program:
GEOGRAFIJA – E

Mentor: dr. Jernej Zupančič, izr. prof.

LJUBLJANA, 2011

MIRJANA PLANTAN

IZJAVA

Izjavljam, da je diplomsko delo v celoti moje avtorsko delo.

Mirjana Plantan

ZAHVALA

Hvala družini za vso podporo tekom študija.
Hvala Anji, Jožici in Vesni za neskončne debate, pomoč in podporo.
Hvala Ani in Lučki za nepozabna popotovanja po življenju in Balkanu.
Hvala arkadašu Tamari za energijo in spodbudo pri pisanju diplomskega dela.
Hvala Janči za veselje, smeh in zaupanje.
Hvala Binetu za štajersko zeleno barvo.
Hvala glasbi za zabavo in soncu za obstoj.
Hvala mentorju dr. Jerneju Zupančiču za odkrivanje novih geografskih dimenzij in hvala vsem prijateljem, ki ste mi pomagali iskati popularne pesmi o vaši domači pokrajini.

IDENTITETA SLOVENSKEGA PROSTORA V POPULARNI GLASBI

Izvleček
Glasba ima kot oblika kulturne komunikacije in kot vseprisotni kulturni proizvod veliko vlogo v zbujanju občutka za prostor. Preučevanje identitete slovenskega prostora je predstavljeno z analiziranjem kulturnega elementa - popularne glasbe. V diplomskem delu se postavlja vprašanje, kakšno identiteto je mogoče zaznati o Sloveniji, slovenskih regijah, krajih, rekah, markantnih vzpetinah in prebivalcih v popularnih pesmih. Metode dela zajemajo več faz: določitev identifikatorjev slovenskega prostora, opredelitev popularne glasbe, iskanje identifikatorjev v besedilih popularnih pesmi, analizo besedil in generalizacijo simbolov. Slovenski kulturni in geografski prostor je zelo raznolik, zato so simboli v glasbeni podobi slovenskega prostora različni po pokrajinah. Identiteta Slovenije v popularni glasbi temelji na simbolih, ki na regionalni ravni prevladajo nad drugimi in predstavljajo splošne elemente za identifikacijo s slovenskim nacionalnim prostorom. Pokrajinski elementi, ki v največji meri definirajo identiteto Slovenije, so prvine alpskega sveta s Triglavom, vinogradniška kultura in morje. Triglav predstavlja alpski stereotip slovenstva, saj je najširše uporabljan motiv slovenstva v popularni glasbi. Simboli v narodnozabavnih pesmih v veliki meri prikazujejo idealizirano podobo slovenske pokrajine. Športni element ima zaradi velikega števila navijaških pesmi pomembno vlogo v identiteti slovenskega prostora v popularni glasbi. Analiza pesmi kaže na neopredeljenost glede pripadnosti Slovenije kulturnemu prostoru Evropske unije ter kulturnemu prostoru nekdanje Jugoslavije.

Ključne besede: Slovenija, družbena geografija, popularna glasba, nacionalna identiteta, regionalna identiteta.

IDENTITY OF SLOVENIAN SPACE IN POPULAR MUSIC

Abstract
Music is a form of cultural communication and an ubiquitous cultural product. Music has a major role in developing a sense of space. The study of the identity of Slovenian space is presented by analyzing popular music. The thesis sets the question: what kind of identity is possible to detect about Slovenia, Slovenian regions, towns, rivers, hills and inhabitants in popular music? Methods used in the thesis were multi-phased and cover: defining the identifiers of the Slovenian space, definition of popular music, search for identifiers in the texts of popular songs, text analysis and generalization of symbols. Slovenian cultural and geographic space is very diverse. The symbols in musical image of Slovenian space are different by regions. Slovenian identity in popular music is based on the symbols which outweigh the others on the regional level and so they represent common elements of identification with the Slovenian national space. Elements of the landscape which define the identity of Slovenia in the greatest extent are: the elements of the Alp region with Mount Triglav, winegrowing culture and the sea. Mount Triglav presents Slovene alpine stereotype and is the most widely used motive in the Slovene popular music. In most cases symbols used in Slovenian folk songs show the idealized image of the Slovenian landscape. Element of sport has an important role in the identity of Slovenian space in popular music as there is a large number of Football fans' songs. The indifference of Slovenia in belonging to the cultural space of the European Union and to the cultural space of former Yugoslavia is also displayed in the analysis of popular songs.

Keywords: Slovenia, human geography, popular music, national identity, regional identity.

KAZALO

1. Uvod ... 1
1.1. Metode dela ... 2
1.2. Hipoteze ... 3
2. Obravnavanje slovenskega prostora in popularne glasbe ... 3
2.1. Prostor in pokrajina ... 3
2.1.1. Identifikatorji, ki opredeljujejo slovenski prostor v popularni glasbi ... 3
2.2. Glasba ... 6
2.3. Popularna glasba ... 6
2.3.1. Množični mediji in popularna glasba danes ... 7
2.3.2. Kriteriji za opredelitev popularne glasbe ... 8
2.3.3. Kriteriji za opredelitev popularne glasbe za potrebe diplomskega dela ... 9
2.4. Geografija glasbe ... 11
3. Obravnavanje identitete ... 12
3.1. Identiteta ... 12
3.2. Regionalna identiteta ... 12
3.3. Oblikovanje narodne in nacionalne identitete ... 13
3.4. Oblikovanje slovenske nacionalne identitete ... 14
3.5. Slovenska identiteta po osamosvojitvi ... 15
3.6. Slovenski, balkanski in evropski prostor – razlike in stične točke identitete ... 16
3.7. Slovenski nacionalni stereotipi ... 17
3.7.1. Slovenski alpski stereotip ... 18
4. Analiza pesmi po geografskih identifikatorjih ... 18
4.1. Geografski identifikator Slovenija ... 19
4.1.1. Pokrajinski elementi v identiteti ... 19
4.1.2. Vrednote v identiteti ... 20
4.1.3. Prostorski element v identiteti ... 22
4.1.4. Osebnostne lastnosti v identiteti ... 22
4.1.5. Družbeno-politični element v identiteti ... 24
4.1.6. Kulturni element v identiteti ... 25
4.1.7. Športni element v identiteti ... 25
4.1.8. Naštevanje identifikatorjev slovenskega prostora ... 27
4.2. Geografski identifikator Gorenjska ... 28
4.2.1. Pokrajinski elementi v identiteti ... 28
4.2.2. Vrednote in družbeni elementi identitete ... 32
4.2.3. Stereotipi o gorenjskih regionalnih potezah ... 32
4.3. Geografski identifikator Kranjska ... 32
4.4. Geografski identifikator Dolenjska ... 33
4.4.1. Stereotipi o dolenjskih regionalnih potezah ... 36
4.5. Geografski identifikator Bela krajina ... 36
4.5.1. Stereotipi o belokranjskih regionalnih potezah ... 37
4.6. Geografski identifikator Notranjska ... 37
4.7. Geografski identifikator Primorska ... 37
4.7.1. Stereotipi o primorskih regionalnih potezah ... 41
4.8. Geografski identifikator Zasavje ... 41

4.9. Geografski identifikator Sava....42
4.10. Geografski identifikator Štajerska....42
4.10.1. Stereotipi o regionalnih potezah Savinjčanov.... 48
4.11. Geografski identifikator Koroška....48
4.11.1. Stereotipi o koroških regionalnih potezah.... 48
4.12. Geografski identifikator Prekmurje....49
4.12.1. Stereotipi o prekmurskih regionalnih potezah 51
4.13. Geografski identifikator Ljubljana....51
4.14. Geografski identifikator zamejstvo....54
4.15. Geografska identifikatorja Jugoslavija in Balkan....54
4.16. Geografski identifikator Evropa....56
4.17. Geografski identifikator Slovani....57
4.18. Rezultati analize....58
5. Zaključek 64
6. Summary 66
7. Literatura 68
8. Viri 71
9. Seznam slik 72
10. Seznam prilog 72

1. Uvod

Ljudje smo nenehno izpostavljeni vplivom iz okolja, tudi glasbi. Glasba nas lahko doseže marsikje, ne le preko radia in televizije, temveč tudi v gostinskih lokalih, trgovinah, v javnih prevoznih sredstvih in na ulici. Glasba ruši geografske, socialne in kulturne meje ter povezuje ljudi. Z njo se prenaša jezik kot del kulture in del identitete naprej prihodnjim rodovom. Glasba je povsod navzoč, človeku prijeten dejavnik, ki se naglo spreminja in beleži spremembe v miselnosti ljudi. Ne nastaja po določenih pravilih, ampak je svobodno izražanje ljudi, ki hočejo družbi posredovati sporočila svojih pesmi.

Glasba ima kot oblika kulturne komunikacije in kot vseprisotni kulturni proizvod veliko vlogo v zbujanju občutka za prostor. Glasba beleži socialne spremembe mnogo hitreje kot npr. romani ali filmi, saj je proces ustvarjanja od avtorja do poslušalca krajši in s tem aktualnejši (Cvitanović, 2009). Ker je razpon tem v popularni glasbi zelo širok, lahko v njih razberemo tudi nekatere družbenogeografske procese sodobnega časa.

Preučevanje identitete slovenskega prostora je v diplomskem delu predstavljeno z analiziranjem kulturnega elementa - popularne glasbe, in sicer s pretvarjanjem zvočne dimenzije v prostorsko. V diplomskem delu sem skozi besedila popularnih pesmi ugotavljala, kako pisci besedil dojemajo prostor in pokrajino oz. katere so tiste skupne značilnosti identitete določenega prostora, ki se pojavljajo v pesmih. Tak način preučevanja identitete je zanimiv, saj glasba nastaja brez zakonitosti in je odraz dogajanja in vplivov iz okolja, ki obkroža ustvarjalca glasbe. Glasba zaradi svoje vsakdanje množične prisotnosti v življenju posameznika predstavlja močno koheziven faktor v sodobni družbi in posega po podobnih elementih kot identiteta, saj se tudi z glasbo istovetijo množice ljudi, ki ustvarjajo na glasbi temelječe subkulture. Dojemanje prostora in pokrajine skozi glasbo je prepuščeno ustvarjalcem popularne glasbe, od interesa kapitala glasbene industrije ter od zanimanja poslušalcev pa je danes odvisno, ali se pesem med poslušalci obdrži in ali se poslušalci lahko poistovetijo z njo. Za geografsko preučevanje je glasba zanimiv družbeni in kulturni medij, saj se prepleta z drugimi humanističnimi znanostmi.

Namen diplomskega dela je analizirati identiteto slovenskega prostora v popularni glasbi na nacionalni in regionalni ravni ter na ravni nekaterih slovenskih krajev. V diplomskem delu se postavlja vprašanje, kakšno identiteto je moč zaznati o Sloveniji, slovenskih regijah, krajih, rekah, markantnih vzpetinah in prebivalcih v popularnih pesmih. Drugo vprašanje je, kateremu evropskemu kulturnemu prostoru se nacionalna identiteta najbolj približa – ali prostoru bivše Jugoslavije oz. „Balkanu“, kakor se poljudno za isto območje uporablja geografsko netočen pojem, ali evropskemu prostoru, s čimer je mišljeno tudi, kako močno je prisotna pripadnost Evropski uniji. V diplomskem delu je posebej izpostavljen fenomen pojavljanja alpskega prostora v slovenski popularni glasbi, ki stereotipno predstavlja slovensko tradicionalno okolje. Posebna pozornost je posvečena značajskim stereotipom o Slovencih.

Cilj diplomskega dela je ugotoviti značilnosti identitete slovenskega prostora v popularni glasbi na nacionalni in regionalni ravni.

Navdih za temo diplomskega dela je članek Marina Cvitanovića iz geografskega oddelka Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Zagrebu z naslovom »(Re)konstrukcija balkanskih identiteta kroz popularnu glazbu«, kjer je avtor preučeval identiteto Balkana v

popularni glasbi iz držav nekdanje Jugoslavije.

1.1. Metode dela

Metode dela so kabinetne in so potekale v več fazah. Prva faza je zajemala določitev identifikatorjev slovenskega prostora – ime države, pokrajin, naselij, vzpetin in rek.

V drugi fazi sem opredelila popularno glasbo. Za kriterij, ki opredeli popularno glasbo, sem upoštevala število predvajanj posamezne pesmi na spletnem video portalu YouTube (http://www.youtube.com) od datuma nalaganja skladbe na splet do povzemanja. Kot sekundarni vir sem upoštevala slovenski spletni video portal Mojvideo (http://www.mojvideo.com) ter sezname največkrat predvajanih pesmi na slovenskih radijskih postajah. Uporabljen medij za preučevanje popularne glasbe je bil splet, od koder sem povzemala tudi besedila preučevanih pesmi. Časovno sem se osredotočila na glasbo, ki je bila najbolj poslušana v zadnjih šestih letih, ne glede na leto njenega nastanka. Slednje sem uporabila zaradi lažjega preučevanja, saj so podatki za to obdobje najlažje dostopni. Spletni portal YouTube obstaja od leta 2005, dosegljivi so tudi podatki slovenskega portala Mojvideo ter seznami največkrat predvajanih pesmi na radijskih postajah. Obravnavane pesmi datirajo različno glede nastanka: od narodnih pesmi in zimzelenih popevk iz 60.-ih letih do najnovejših pesmi. Zajela sem različne zvrsti glasbe, tudi narodnozabavno glasbo in navijaške pesmi, ki so bile mnogokrat predvajane. V diplomskem delu ni obravnavana klasična glasba slovenskih avtorjev. Ljudske oz. narodne pesmi so obravnavane izjemoma le v primeru, da so imele veliko število ogledov na YouTubu in so tako zadostile zastavljenemu kriteriju popularne glasbe. Kriterij je podrobneje opisan pri poglavju 2.4. Popularna glasba.

Tretja faza predstavlja iskanje identifikatorjev v besedilih slovenskih popularnih pesmi. Iskanje pesmi je potekalo preko iskalnikov na internetu (spletna portala YouTube in Mojvideo), poizvedovanju pri znancih iz različnih koncev Slovenije, pregledu pesmi na zvočnih nosilcih v slovenskih spletnih prodajalnah ter iskanju po avtorjih in pesmih v literaturi (glej vir: Štamcar, 2006).

Četrta faza je zajemala poslušanje in preučevanje besedil popularnih in največkrat predvajanih slovenskih pesmi, ki vsebujejo identifikatorje, ter beleženje znakov oz. simbolov, ki se nanašajo na identifikator. Za razumevanje pomenov besedil popularne glasbe sem uporabila kvalitativno metodo kulturnih študij, ki preučuje popularno kulturo, t.j. analiza tekstov. Metoda poskuša interpretirati kulturni tekst na način, da se osredotoča na nastajanje pomenov, ki jih posamezniki oblikujejo v vsakdanjem življenju, in s tem na ugotavljanje razmerij, ki obstajajo v družbi (Stanković, 2010). Sledila je generalizacija, saj sem simbole, ki se v pesmih največkrat pojavljajo, posplošila, tako da predstavljajo najpomembnejše značilnosti identitete obravnavanega prostora.

V peti fazi so bile značajske lastnosti Slovencev na nacionalni in regionalni ravni primerjane s stereotipnimi predstavami o osebnostnih lastnostih iz člankov Muska (1994, 1997).

Poleg obravnavanih metod je moje delo zajemalo pregled slovenske in tuje literature v tiskani in elektronski obliki o obravnavani tematiki.

1.2. Hipoteze

Zastavila sem si naslednje hipoteze:

- Pozitivna identiteta slovenskega prostora v popularni glasbi je najbolj razvidna v narodnozabavnih pesmih.

- V nacionalni in regionalni identiteti slovenskega prostora v popularni glasbi se pojavljajo značilne osebnostne poteze oz. stereotipi (primerjava s člankoma J. Muska iz let 1994 in 1997).

- Identiteta slovenskega prostora v popularnih glasbi se stopnjuje med velikimi (športnimi) dogodki.

2. Obravnavanje slovenskega prostora in popularne glasbe

2.1. Prostor in pokrajina

Prostor definiramo kot celoto fizičnih pojavov in procesov na Zemljinem površju, do koder sežejo neposredni vplivi človekovih dejavnosti (Geografija, 2001; Geografski terminološki ..., 2005). Po teoretični geografiji je predmet geografije prostor oz. geografski prostor, ki obstaja v določenem času na določenem kraju, geografija pa razlaga odnose med pojavi na zemeljskem površju oz. odnose med naravo in družbo ter na kvalitativen in kvantitativen način meri njihovo vlogo in pomen pri tvorjenju razmer na zemeljskem površju (Vrišer, 2002).

Pokrajina je del Zemeljskega površja, ki ima glede na svoj videz in skupno součinkovanje tu zastopanih geografskih dejavnikov (vključno s človekovo dejavnostjo) značilen značaj, po katerem se loči od okolice, torej deluje kot kompleksna prostorska celota (Geografija, 2001; Geografski terminološki ..., 2005). Pokrajina oz. geografski prostor je splet različnih sestavin, ki so strukturirane na različne načine. Prostorske strukture se zaradi delovanja različnih dejavnikov (tehnologije, načina družbene organizacije, zunanjih dejavnikov) spreminjajo, hkrati pa vplivajo na oblikovanje prostorske zavesti oziroma identitete. Prostorska identiteta je izraz kompleksnih razmerij med naravo in družbo v daljšem časovnem obdobju. Za sodobni družbenogospodarski in prostorski razvoj so značilne hitre spremembe, ki bistveno vplivajo na organizacijo prostora. V ospredje prihajajo globalni vplivi, ki rahljajo dosedanjo trdnejšo lokalno in regionalno identiteto (Klemenčič, 2008).

Prostorska identiteta je zabeležena tudi v glasbi. Popularna glasba nam lahko tolmači trenutno identiteto nekega prostora, čemur sem se posvetila v diplomskem delu.

2.1.1. Identifikatorji, ki opredeljujejo slovenski prostor v popularni glasbi

Za preučevanje identitete slovenskega prostora v besedilih popularnih pesmi sem določila identifikatorje, ki nam povedo, na kateri prostor se identiteta nanaša. Za identifikatorje sem izbrala poimenovanje države, pokrajin (historičnih dežel), krajev, gora, rek in prebivalcev, ki jih je mogoče zaslediti v obravnavanih besedilih. Za najpomembnejši identifikator sem izbrala

nacionalno identiteto (identifikator je Slovenija), sledijo pokrajine (Štajerska, Gorenjska, Dolenjska idr.), pomembna mesta (npr. Ljubljana, Maribor), večkrat omenjena mesta v pesmih (npr. Portorož in Bled), reke (Mura, Sava, Drava idr.), markantne vzpetine (Triglav), evropski prostor (Evropa, Evropska unija), prostor nekdanje Jugoslavije (Jugoslavija, Jugo, Balkan) ter identifikator Slovani. Med identifikatorje sem štela tudi izpeljanke – poimenovanja prebivalcev (npr. Slovenec/ka, Štajerec/ka) in lastnosti (npr. slovenski, štajerski, gorenjski), saj se vsi omenjeni elementi nanašajo na prostor in sooblikujejo njegovo identiteto.

Identiteto na regionalni ravni sem preučevala predvsem glede na pripadnost pokrajinam oz. zgodovinskim deželam, ki so ostanek administrativnih delitev Avstro-Ogrske. Za preučevanje regionalne identitete sem izbrala zgodovinske dežele in ne katero izmed sodobnih geografskih regionalizacij, saj so historične dežele med ljudmi najbolj zakoreninjene. V diplomskem delu se nisem osredotočila na upoštevanje določene regionalizacije, temveč sem iskala, katere regije se v pesmih sploh pojavljajo, oziroma za katere regije je značilno, da se skupina ljudi tako močno identificira z regijo, da se ta pojavlja v njihovi kulturi, v tem primeru v glasbi.
Deželi Goriško in Istro sem obravnavala pod Primorsko in posebej izpostavila Belo krajino, Prekmurje, Kočevsko, Zasavje in nekatere regije, ki imajo močno identiteto (Prlekija idr.). Ljubljana je zaradi urbanega značaja obravnavana posebej.

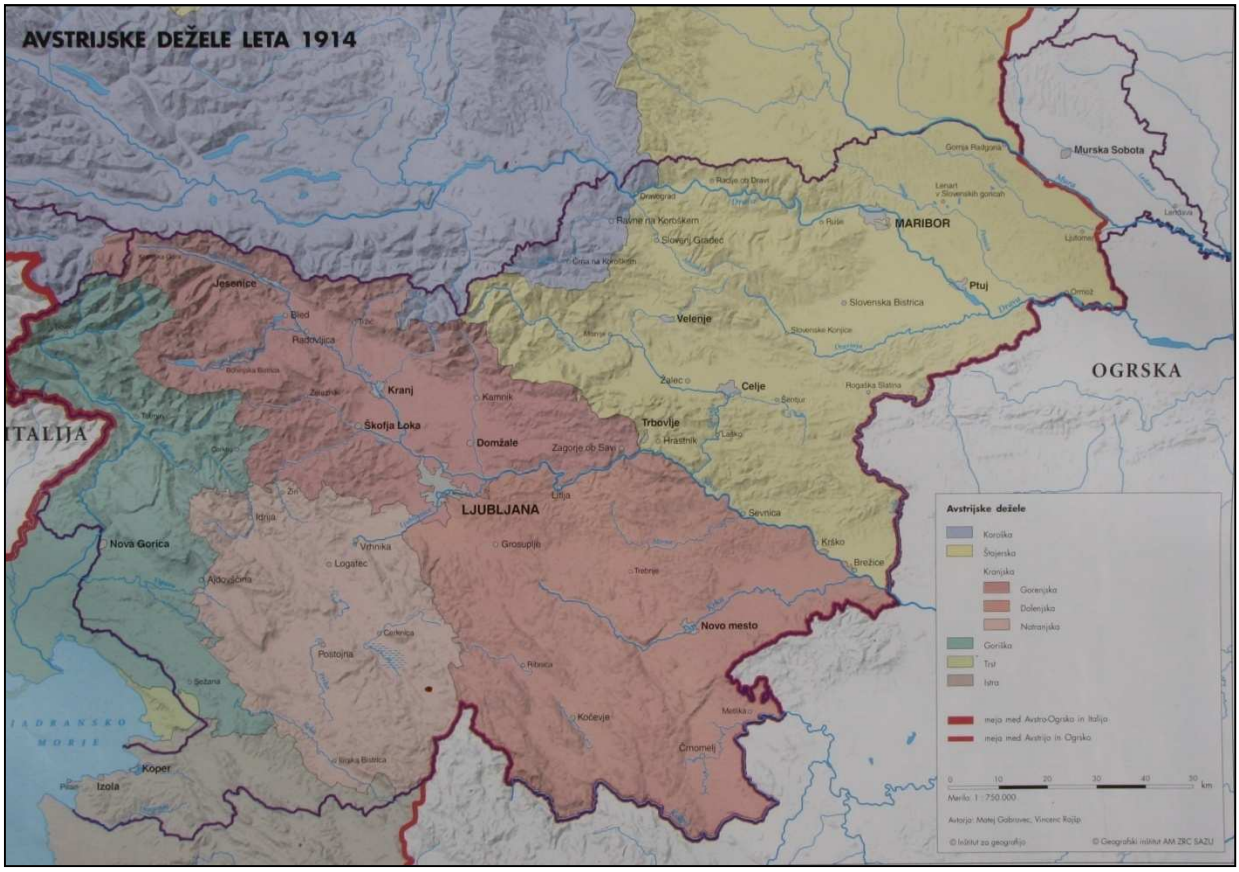

Slika 1: Zgodovinske dežele iz časa Avstro-Ogrske na slovenskem ozemlju
Vir: Geografski atlas Slovenije, 1998, str. 33.

Med identifikatorje po pokrajinah sem vključila tudi naselja. Prednostno sem iskala naselja, ki spadajo po Vrišerju (1998) med: makroregionalni središči (Ljubljana, Maribor) in

mezoregionalna središča (Celje, Koper, Kranj, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Jesenice, Trbovlje, Velenje, Postojna, Krško, Brežice, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Ptuj). Središčna naselja po Vrišerju so temeljna središča v prostorski organizaciji človeške družbe, preko njih potekajo stiki med pokrajinami in naselji ter so tako pomembna v vsakdanjem življenju posameznika (Vrišer, 1998).

Upoštevala sem tudi imena nekaterih krajev, ki se pojavljajo v pogovornem jeziku (Veleje kot Velenje, Gorica kot Nova Gorica, Lotmerk kot Ljutomer ipd.). Ker sem zajemala slovenski prostor in ne le slovenskega nacionalnega ozemlja, sem med iskane identifikatorje vključila tudi večja središča v zamejstvu - Trst, Gorico in Celovec. Za nadnacionalno identiteto sem izbrala identifikatorje, ki opredeljujejo evropski prostor (Evropa, Evropska unija), kamor sem vključila tudi pripadnost slovanskemu prostoru – identifikator Slovani, ter pripadnost prostoru nekdanje Jugoslavije (oz. ”Balkanu”).

Iskani identifikatorji nacionalne in nadnacionalne identitete:

Identiteta na državni ravni: Slovenija (Slovenec/ka, slovenski/a/o).
Identiteta na evropski ravni: Evropa (Evropejec/ka, evropski/a/o), Evropska unija, Slovan/ka/i (slovanski/a/o).
Identiteta na ravni bivše Jugoslavije: Jugoslavija (Jugo, Jugoslovan/ka, jugoslovanski/a/o) Balkan (Balkanec/ka, balkanski/a/o).

Iskani identifikatorji regionalne in lokalne identitete:

- Gorenjska (Gorenjec/ka, gorenjski/a/o) ter:
  - Kranj (Kranjčan/ka, kranjski/a/o), Bled (Blejec/ka, blejski/a/o), Bohinj (bohinjski/a/o), Triglav (triglavski/a/o), Golica, Roblek, Planica, Pokljuka, Škofja Loka (Loka, Škofjeločan/ka, Škofjeloški/a/o), Jesenice (Jeseničan/ka, jeseniški/a/o), Kamnik (Kamničan/ka, kamniški/a/o).
- Kranjska (Kranjec/ka, kranjski/a/o).
- Dolenjska (Dolenjec/ka, Dolen'c, dolenjski/a/o) ter:
  - Novo mesto (Novomeščan/ka, novomeški/a/o), Ribnica (Ribničan/ka, ribniški/a/o), Krka (krški/a/o), Krško (Krčan/ka).
- Kočevsko (Kočevje, Kočevec/ka, kočevski/a/o).
- Bela krajina (Belokranjec/ka, belokranjski/a/o) ter:
  - Črnomelj (Črnomaljec/ka, črnomaljski/a/o), Metlika (Metličan/ka, metliški/a/o), Semič (Semičan/ka, semiški/a/o), Kolpa (kolpski/a/o).
- Notranjska (Notranjec/ka, notranjski/a/o) ter:
  - Vrhnika (Vrhničan/ka, vrhniški/a/o), Logatec (Logatčan/ka, logaški/a/o), Postojna (Postojnčan/ka, postojnski/a/o), Cerknica (Cerkničan/ka, cerkniški/a/o).
- Primorska (Primorec/ka, primorski/a/o) ter:
  - Soča (soški/a/o), Bovec (Bovčan/ka, bovški/a/o), Tolmin (Tolminčan/ka, tolminski/a/o), Idrija (Idrijčan/ka, idrijski/a/o), Vipavska, Ajdovščina (Ajdovec/ka, ajdovski/a/o), Goriška, Nova Gorica (Gorica, Novogoričan/ka, Goričan/ka, novogoriški/a/o, goriški/a/o), Brda (Bric/ka, briški/a/o), Kras (Krasovec/ka, kraški/a/o), Koper (Koperčan/ka, koperski/a/o), Piran (Pirančan/ka, piranski/a/o), Portorož (Portorožan/ka, portoroški/a/o), Izola (Izolčan/ka, izolski/a/o), Obala.

Identiteta, ki meji na Notranjsko in Primorsko: Ilirska Bistrica (Bistričan/ka, bistriški/a/o), Pivka (Pivčan/ka, pivški/a/o).

- Zasavje (Zasavčan/ka, zasavski/a/o) ter:
  - Zagorje (Zagorjan/ka, zagorski/a/o), Trbovlje (Trboveljčan/ka, trboveljski/a/o).
- Sava (savski/a/o).
- Štajerska (Štajerec/ka, štajerski/a/o) ter:
  - Maribor (Mariborčan/ka, mariborski/a/o), Celje (Celjan/ka, celjski/a/o), Ptuj (Ptujčan, ptujski/a/o), Pohorje (Pohorčan/ka, pohorski/a/o), Drava (dravski/a/o), Savinja, Savinjska dolina (Savinjčan/ka, savinjski/a/o), Prlekija (Prlek/čka, prleški/a/o), Velenje (Veleje, Velenjčan/ka, velenjski/a/o), Haloze (Haložan/ka, haloški/a/o), Sotla (sotelski/a/o), Dravinja (dravinjski/a/o), Brežice (Brežičan/ka, brežiški).
- Koroška (Korošec/ica, koroški/a/o) ter:
  - Slovenj Gradec (Slovenjgradčan,/ka, Slovenjegradčan/ka, slovenjgraški/a/o, slovenjegraški/a/o), Ravne na Koroškem (Ravenčan/ka, ravenski/a/o).
- Prekmurje (Prekmurec/ka, prekmurski/a/o) ter:
  - Murska Sobota (Sobočanec/ka, soboški), Mura (murski/a/o), Goričko (Goričanec/ka, gorički/a/o), Lendava (Lendavčan/ka, lendavski/a/o).
- Ljubljana (Ljubljančan/ka, ljubljanski/a/o).
- Zamejstvo: Trst, Gorica, Celovec.

2.2. Glasba

Glasba je od človeka urejen niz minljivih specifično organiziranih zvočnih dogodkov, ki v svojem poteku oblikujejo realni čas, medtem ko je način njihove razporeditve povezan z zgodovinskim časom. Glasba sproža pri poslušalcu neskončne možnosti interpretacije slišanega in identifikacije s slišanim. Glasbeni teksti, melodije in glasbeni stili so nastali v karakterističnih okoliščinah, besedila pesmi so v jezikih, ki so značilni za posamezne dele sveta in narode, avtorji pa s teksti izražajo svoje doživljanje dogajanja, ljudi, okoliščin in krajine, ki je pomembna za širši krog poslušalcev. Funkcije glasbe so raznovrstne in le ta bi naj spravljala človeka v stik s kozmosom (primitivna ljudstva), odsevala svetovni red (pozna antika, evropski srednji vek), nanj vplivala (zgodnja kultura glasbe na Kitajskem in v Indiji), hvalila boga in naravnavala človekovo vernost (kultna glasba), vzgajala in kvarila človeka (Platon), vzbujala bojevitost (vojna glasba), nudila užitek (Epikur), zabavala (zabavna glasba), spodbujala k plesu (plesna glasba), posnemala naravo (programska glasba), opisovala dogodke (simfonična pesnitev), odsevala človeške strasti (baročna opera), nakazovala občutke (romantika) ali pa se pojavljala kot ”čista umetnost” brez vsakršne druge funkcije (absolutna glasba) (Glasba, 1984; Cvitanić, 2009).

2.3. Popularna glasba

Zametki popularne glasbe, ustvarjene za široke množice ljudi, se pojavijo konec 18. stoletja v ZDA. Adorno, eden prvih teoretikov popularne glasbe, je spadal med teoretike Frankfurtske šole s kritičnim pogledom na popularno kulturo v prvi polovici 20. stoletja. Menil je, da popularna kultura (in s tem popularna glasba) vsebuje vse značilnosti tekočega traku, saj se

glasbeni vzorci, ki se izkažejo za uspešne, množično pojavljajo in uporabljajo v komercialne namene. Popularno glasbo je opredelil kot del kulturne industrije. V skladu z njegovo teorijo množična kultura zavira oblikovanje avtonomnih, samostojnih, zavestno presojajočih in odločujočih se posameznikov ter daje kapitalu moč, da manipulira z lahkovernimi množicami. Drugi teoretiki so pozdravili pojav popularne kulture ter ga slavili kot velik korak k izobraževanju in kultiviranju širokih množic potrošnikov (Ofak, 2005; Longhurst, 2007).

Popularna glasba po definiciji Tagga iz leta 1982 zajema širok nabor glasbenih zvrsti in je namenjena masovni distribuciji kulturno različnim skupinam poslušalcev, torej je obravnavana kot proizvod v industrijski proizvodnji v svobodnem tržnem sistemu. Tudi on poudarja, da je popularna glasba neločljivo povezana z razvojem množičnih medijev. Tolmačena je kot nasprotje klasične oz. resne glasbe in tradicionalne glasbe, kateri sta razširjeni predvsem v manjšem oz. lokalnem krogu poslušalcev (Cvitanović, 2009; Kogal, 2006). Analiza popularne glasbe na podlagi primerjave z resno glasbo po teoriji Adorna je sledeča: popularna glasba sledi podobnim vzorcem in okvirom, vpeljuje malo originalnosti, struktura celote pa ni odvisna od posameznih detajlov, medtem ko je v resni glasbi vsak detajl odvisen od celote in deluje v odvisnosti do nje (Longhurst, 2007). Soočimo se s problemom, kako določiti razliko med ”visoko” in ”nizko” kulturo, torej med umetnostjo in množično oz. popularno kulturo. Problematična je tako samoumevnost binarne delitve na visoko in nizko kulturo kot vpletenost visoke in popularne kulture v kapitalistično blagovno produkcijo (Frow, 2004). Za opisovanje kulturnih pojavov v sodobnosti Muršič (2000) zagovarja rabo termina popularna kultura namesto množična kultura, saj je po njegovem mnenju množična kultura tista, katere proizvodi so bistveno posredovani skozi množične medije in jih je mogoče neskončno reproducirati, popularna kultura pa v vsakem primeru najizraziteje zaznamuje življenje ljudi. Popularno označuje tudi tisto vrsto glasbe, ki bi jo sicer imenovali ”lahka glasba” ali ”komercialna glasba” (Muršič, 2000; Torkar, 2008).

2.3.1. Množični mediji in popularna glasba danes

Popularna glasba je neločljivo povezana z družbo, saj je vedno nastajala za množice in bila del njih, je mešanica neštetih stilov in zvrsti, ki jih združuje moderna produkcija, sodoben aranžma in tržna naravnanost. Pop glasba je bila v zadnjega pol stoletja mnogokrat enačena s popularno glasbo, čeprav ta dva pojma nista popolnoma enaka, saj popularna glasba zajema več zvrsti (pop, rock, …). Kulturologi pripisujejo popularni kulturi velik vpliv na vsakdanje življenje posameznika, na njegovo razumevanje samega sebe in širše okolice, pripisujejo ji bistven pomen za tvorjenje družbene identitete. Tehnologija reprodukcije zvoka in množičnih medijev je razlog, da v nobenem zgodovinskem obdobju ni bilo v vsakdanjem življenju na voljo toliko glasbe kot dandanes. Popularna glasba mora doseči in vzdrževati poslušalčevo pozornost, zato je ustvarila poseben odnos z mediji, saj preko njih vdira v življenje ljudi in postaja del njihovega okolja. Zaradi prisotnosti glasbe v vsakdanjem življenju se je položaj glasbe v kulturi radikalno spremenil. Vsaka glasba je družbeno oblikovana, njene strukture pa obstajajo skozi družbeno konstrukcijo in interpretacijo. Glasba je medij, ki svetu različnih posameznikov podaja glasbo in s tem govori neposredno, trenutno, konkretno in globalno. Razširjanje popularne kulture je močno prisotno tako v mestih kot na podeželju. Na regionalnih in lokalnih ravneh se izkaže, da množična kultura ne vodi v uniformiranost, temveč v nepredvidljivo raznolikost (Lovrec Purić, 2004; Shuker, 2010; Stanković, 2010; Torkar, 2008).

Popularna glasba spada med tiste zvrsti kulture, ki nimajo državne podpore, ampak je tržno

naravnana. Zato ima velik vpliv na to, kar poslušamo, kapital. Besedila popularnih pesmi so lahko posledica prilagajanja trgu in strategije pridobivanja občinstva, saj lahko glasbena industrija z načrtno izdelanimi besedili usmerja pozornost poslušalcev. Tako so mnogokrat napisana po naročilu, na že izdelano melodijo (Torkar, 2008).
Kapital ima vpliv na komercialne radijske postaje. Leta 2000 je na primer 50 od skupno 80 radijskih postaj v Sloveniji obvladovalo 10 največjih lastnikov, kar posledično vpliva tudi na uredniško politiko predvajanja glasbe. Eno samo podjetje v Sloveniji ima v lasti mrežo radijskih postaj, ki doseže 14 odstotkov radijskih poslušalcev in določa predvajanje glasbe po statističnem modelu popularnosti. Zakonsko se mora dnevno na slovenskih nacionalnih radijskih postajah predvajati najmanj 40 odstotkov slovenske glasbe, na komercialnih pa najmanj 20 odstotkov, vendar se večina te predvaja le v nočnem času. Pri tem se glasbeni uredniki zagovarjajo, da ne premorejo dovolj kvalitetne slovenske glasbe, med drugim so arhivi komercialnih postaj glede slovenske glasbe precej skromni, le RTV Slovenija upravlja z najbolj popolnim arhivom slovenske glasbe. Pripravlja se novi zakon o medijih, ki bi izboljšal položaj slovenske glasbe na radijskih postajah (15 odstotkov predvajane glasbe med 6. in 20. uro bi moralo biti slovenske) (Kosem, 2006; Škerl Kramberger, 2010; Glasbene kvote ..., 2010).

Radio je imel primarno vlogo kot medij za definiranje in širjenje popularne glasbe do nastanka televizijskega programa MTV leta 1981, ko je prišlo do vizualizacije popularne glasbe v obliki videospotov, kar je omogočalo hitrejši in obsežnejši razvoj glasbene industrije. Videospoti so primarno namenjeni prodaji določene pesmi. Tovrstni programi in oddaje so namenjeni predvsem mladostnikom, ki so največji potrošniki popularne glasbe in najbolj dojemljivi za vsebine popularne glasbe. Leta 1987 je bil ustanovljen MTV Europe in leta 2005 MTV Adria, kjer ima pomembnejšo vlogo tudi slovenska glasba. Ko so na spletu nastali video portali kot je YouTube, je avdio-vizualna ustvarjalnost dosegla nov mejnik, saj je sedaj mogoče deliti glasbene izdelke z istomislečimi po celem svetu. Na internetu se tako rojevajo tudi nove oblike glasbene komunikacije in socialni odnosi (Barber-Keršovan, 2007; Kogal, 2006).

Internet je radikalno spremenil nastajanje, širjenje in trženje glasbe, saj se le ta pospešeno usmerja na splet. Leta 1999 je bil uveden Napster, programsko orodje, ki je omogočalo izmenjavo datotek in s tem nelegalno izmenjavo glasbe, kar je sprožilo odmevno tožbo glasbenih izvajalcev in njihovo zmago na sodišču. Danes najdemo mnogo načinov za nelegalno pridobitev glasbenih datotek na spletu ter legalnih prodaj glasbenih datotek za računalniške medije in prenosne telefone, katerih trg nenehno raste in je priljubljen predvsem med mladino (Shuker, 2010).

2.3.2. Kriteriji za opredelitev popularne glasbe

Opredeliti popularnost v popularni glasbi je težko. Popularna glasba ni pogojena le z odobravanjem publike, saj jo morajo za masovno distribucijo podpreti glasbene založbe, ki sodelujejo pri procesih filtriranja in vzpostavljanja podobe končnega izdelka, kateri ciljajo na komercialno uspešnost glasbe (Ofak, 2005).

Hall ima tri definicije popularne kulture:

- Prva je kvantitativna ali tržna definicija, ki pravi, da imamo nekatere stvari za popularne zato, ker jih poslušajo, kupujejo, berejo, porabljajo in očitno ob njih uživajo množice ljudi. Povezana je z manipuliranjem in razvrednotenjem te kulture, vendar zato ne smemo imeti

potrošnike za pasivne neumneže. S tem se pojavi teoretski problem, kako se izogniti taki obsodbi in obenem ostati še naprej pozoren na ideološko delovanje komercialne popularne kulture.

- Druga definicija popularne kulture po Hallu pravi, da je popularna kultura vse tisto, kar ljudje počnejo ali so storili. Ta definicija ponuja neskončno širok nabor, vendar ima pomen le, če lahko to širino omejuje tako, da se popularnemu postavi nasproti nepopularno. V tem primeru se pojavi problem, kako opredeliti nepopularno.
- Tretja definicija pravi, da popularno kulturo definirajo odnosi v stalnem razmerju do dominantne kulture. Danes bi lahko rekli, da visoka kultura ni več dominantna kultura, pač pa je prej niša znotraj blagovne kulture. Visoka kultura v prvi vrsti ni povezana z vladajočim razredom, pač pa z inteligenco in z izobraževalnim sistemom (Frow, 2004).

Po Middletonu in Manuelu obstaja več pristopov k definiranju popularne glasbe:

- Prvi pristop je povezava med priljubljenostjo in aktivnostjo, kot je npr. prodaja glasbenih posnetkov. Problem pristopa je v tem, da se ne šteje, kolikokrat je kupec poslušal ponovitev glasbenega posnetka.
- Drug pristop določa popularnost kot povezavo med priljubljenostjo in širjenjem popularne glasbe preko množičnih medijev (predvajanje na radiu, televiziji ipd.). Kot problem pristopa avtorja navajata, da so vse zvrsti glasbe, tudi ljudska glasba, predmet množičnega predvajanja v javnosti ali zasebnem prostoru, kar otežuje definicijo popularnosti.
- Tretji pristop k opredeljevanju popularne glasbe temelji na socialnih skupinah poslušalcev. Tako bi naj bila popularna glasba poslušana predvsem v delavskem razredu, ki je najbolj razširjen in s tem najbolj podvržen komercialni manipulaciji preko množičnih medijev. Slednje je problematično za preučevanje, saj ne moremo socialne skupine enačiti z glasbenimi zvrstmi.

Nobeden od omenjenih pristopov ne definira popularne glasbe popolnoma, dojemanje popularne glasbe pa se s časoma tudi spreminja (Middleton, Manuel, 2011).

2.3.3. Kriteriji za opredelitev popularne glasbe za potrebe diplomskega dela

Ker je pesmi z identifikatorji slovenskega prostora mnogo, dosti pesmi pa je manj popularnih oz. poznanih širšemu prebivalstvu Slovenije, sem morala oceniti, katere pesmi so popularne in primerne za obdelavo v diplomskem delu in katere ne. Popularno glasbo sem poskušala kvantitativno izmeriti s podatki, ki so relevantni in temeljijo na isti statistični metodi. Pri določanju popularnosti sem se navezala na pristope po Middletonu in Manuelu (2011).

Podatki glede priljubljenosti oz. popularnosti slovenskih pesmi, ki so dostopni, so naslednji:

- Predvajanost glede na število ogledov na spletnem portalu YouTube (http://www.youtube.com), Mojvideo (http://www.mojvideo.com) in podobnih spletnih mestih.

Prva pomanjkljivost spletnih portalov je v tem, da je lahko ena pesem naložena večkrat od različnih oseb, tako je potrebno sešteti oglede vseh različic iste pesmi. Kjub temu da gre za isto pesem, je lahko ta tudi različno poimenovana ali drugačna verzija iste pesmi. Tako je v nekaterih primerih težko najti vse različice prave pesmi in sešteti vse oglede. Druga

pomanjkljivost se kaže v tem, da portal YouTube obstaja le šest let. Najbolj priljubljene pesmi so tiste, ki so najnovejše, saj je dostopnost do interneta in priljubljenost portala vedno v porastu. Število ogledov pesmi je odvisno tudi od datuma nalaganja videoposnetka na splet.

Spletni portal YouTube sem izbrala kot najbolj relevanten zaradi razširjenosti interneta kot medija, prepoznavnosti portala YouTube - samo v letu 2010 je bilo na omenjenem portalu skupno več kot 700 milijard ogledov videov in naloženih več kot 13 milijonov ur posnetkov (Celebrating ..., 2010), ker so priljubljene pesmi večkrat predvajane ter ker se ogledi beležijo sproti in omogočajo lažjo primerjavo glede števila ogledov posameznih videov oz. pesmi. Hkrati je bil način dela mnogo lažji, kot bi bilo poizvedovanje po prodanih zvočnih nosilcih pri posameznih prodajalcih. Pomanjkljivost take definicije popularne glasbe je v tem, da je zajet samo en medij - internet, ki ni enako priljubljen pri vseh generacijah.

- Seznami največkrat predvajanih slovenskih pesmi na radijskih postajah v Sloveniji.

Podatke o največkrat predvajanih pesmih na slovenskih radijskih postajah zbirata Združenje skladateljev in avtorjev za zaščito avtorske pravice Slovenije – SAZAS (SAZAS, 2011) in Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije – zavod IPF (Hribar, 2010). Radio ima eno pomembnejših vlog pri promociji glasbenih izdelkov, saj pokriva velik del publike. Pomanjkljivost vira je v tem, da na lestvici ni absolutnega števila predvajanj, le relativno mesto na lestvici.

Podatke o največkrat predvajanih pesmih v obdobju 2004-2011 sem uporabila kot dodaten vir za pesmi, ki jih na portalu YouTube morda ni. Ker organizaciji zbirata iste podatke ločeno, se statistika med njima ne ujema.

- Prodaja zvočnih nosilcev.

Podatke o najbolj prodajanih zvočnih nosilcih (CD plošče, kasete, DVD-ji ipd.) po podatkih Zavoda IPF ne zbira nobena organizacija, vodi pa lastno statistiko podjetje Big bang, ki ima glede prodaje zvočnih nosilcev največji tržni delež. Obstaja lestvica najbolj prodajanih albumov v Sloveniji - SLO TOP 30, ki obsega 30 najbolj prodajanih albumov nosilcev zvoka v preteklem tednu. Začela je izhajati 1. novembra 1999 v reviji Vikend magazin, ki je priloga Dela in Slovenskih novic, in izhaja še danes ter je hkrati tedensko predstavljena na VAL-u 202. Leta 2005 je zajemala prodajo v 42-ih trgovinah v Sloveniji, kar je predstavljalo dobro polovico vseh trgovin z zvočnimi nosilci (Ofak, 2005). Vendar prodaja nosilcev v Sloveniji zelo niha, saj so bili v letu 2009 prvouvrščeni nosilci na lestvici v povprečju prodani v 390 izvodih, najbolje prodajan album leta 2009 pa je bil v enem tednu prodan v 2000 izvodih, v slabi sezoni tako za prvo mesto na lestvici zadostuje dobrih sto izvodov prodanih albumov (Bavdek, 2010). Prodaja zvočnih nosilcev je po množični, predvsem nelegalni dostopnosti na svetovnem spletu, drastično upadla.

Podatkov o najbolj prodajanih zvočnih nosilcih zaradi nerelevantnosti in težavnosti pri pridobivanju podatkov v diplomskem delu nisem upoštevala.

Časovno sem se osredotočila na glasbo, ki je bila najbolj poslušana v obdobju zadnjih šestih let, saj so mi bili na voljo podatki iz sledečih obdobij:

- portal YouTube beleži število ogledov videov od ustanovitve februarja 2005 do dandanes (Časovna premica, 2011),
- portal Mojvideo beleži število ogledov videov od ustanovitve januarja 2007 do

dandnes (Popcom ..., 2007),
- podatki o predvajanosti pesmi na radijskih postajah v obdobju od leta 2004 do avgusta 2011 zavoda IPF in SAZAS-a (Hribar, 2010; SAZAS, 2011).

Pri opredeljevanju popularne glasbe nisem upoštevala tudi predvajanja glasbe na televiziji, ki je prav tako pomemben medij, saj bi bilo statistiko o predvajanosti pesmi na vseh televizijskih kanalih težko pridobiti.

Pri analizi sem upoštevala pesmi, ki so imele večje število predvajanj (vsaj 1000 predvajanj). Upoštevala sem vsa predvajanja, od dneva, ko je bil posnetek naložen na splet, do mojega povzemanja v obdobju od decembra leta 2010 do januarja 2011. Sekundarno sem popularne pesmi iskala na slovenskem portalu Mojvideo ter na seznamih največkrat predvajanih pesmi na radijskih postajah (podatki Zavoda IPF, SAZAS-a). Seznami obravnavanih pesmi so podanih v prilogi k diplomskemu delu.

Zaradi razširjenosti in prepoznavnosti svetovnega spleta sem medij ovrednotila kot primeren za definiranje popularne glasbe. Analiza identitete slovenskega prostora v popularnih pesmih glede na predvajanost teh na YouTubu je najbolj reprezentativna za mlajšo generacijo, ki posluša glasbo preko spleta. Tretjina slovenskih spletnih uporabnikov je v januarju 2010 vsaj tedensko ali pogosteje uporabljala splet za poslušanje radia ali glasbe. Med temi uporabniki spleta ni razlik med spoloma, so pa moški v izbrani ciljni skupini aktivnejši uporabniki spleta (v povprečju mesečno porabijo dobrih 15 ur na spletu) kot ženske (10 ur), med njimi je največ, 39 %, mladih od 10 do 24 leta ter šolajočih se, 35 %. Januarja 2010 je velik del (63 %) slovenskih spletnih uporabnikov v starosti od 10 do 75 let za dostop do spleta uporabljalo širokopasovno povezavo, ki omogoča višjo kakovost prenosa zvoka in slike, kar predstavlja tudi boljši ogled videoposnetkov na spletnem portalu YouTube in večjo privlačnost tega (MOSS, 2010).

2.4. Geografija glasbe

Geografija glasbe spada v področje kulturne geografije. Kulturna geografija je del geografskih znanosti, ki se posveča preučevanju človeka, njegove identitete, pripadnosti prostoru ter nastajanju kulturnih različnosti. Kulturna geografija proučuje procese v spremenljivem materialnem svetu ter kako na te procese vplivajo večja mobilnost, spremembe v družbi in tehniki ter drugi faktorji, ki spreminjajo ustaljene slike o odnosih med naravo in kulturo. Pri družbenih skupinah se kulturna geografija podrobneje posveča relativno trajnim oblikam človeških družb, njihovemu obstoju, značilnostim v določenem času in prostoru ter vplivu na pokrajino. Preučevano področje kulturne geografije se prepleta z drugimi družboslovnimi znanostmi (Atkinson in sod., 2008, Zupančič, 2011).

Peter Hugh Nash je leta 1968 napisal delo ”Glasbene regije in regionalna glasba” (Music Regions and Regional Music), kar se smatra za prvo geografsko znanstveno delo na temo glasbe. Teme obravnavajo razmejevanje glasbenih regij, interpretacijo regionalne glasbe, razvoj lokalno specifičnih vrst glasbe, izvor in razširitev glasbenih fenomenov, vpliv glasbe na kulturni pejsaž (izgradnja koncertnih dvoran), prostorsko organizacijo glasbene industrije ipd. Tedaj je bila tematika obravnavana predvsem kvantitativno in s kartografijo, kar je značilno za geografsko preučevanje v tem obdobju. Le v zadnjih letih je bilo objavljenih nekaj pomembnih del, ki se ukvarjajo s vprašanjem glasbe, identitete in ustvarjanja občutka za prostor. Vloga popularne glasbe je v procesu oblikovanja prostora še vedno relativno

zanemarjena. Pomemben razlog, ki prispeva k temu, je splošno zanemarjanje popularne kulture kot materiala za proučevanje zaradi njene domnevne trivialnosti in kratkotrajnosti ter manjvrednosti proti ”elitni kulturi” (Cvitanović, 2009).

Področje kulturne geografije v slovenski geografski stroki nima bistvene podlage, preučevanje geografskega prostora preko glasbe še ni bilo obravnavano.

3. Obravnavanje identitete

3.1. Identiteta

Ena najpomembnejših značilnosti človekovega bivanja v družbi je iskanje identitete. Človek išče svojo stanovsko, socialno, religiozno, kulturno, civilizacijsko, državno ter narodno identiteto (Nećak, 1997). Ko govorimo o identiteti, govorimo o tem, kako dojemamo in razumemo sebe in druge, a tudi percepcija drugih o naši identiteti vpliva na naše pojmovanje samih sebe. Komponente, ki sestavljajo identiteto, so kulturno-jezikovna, zgodovinska (izvor), prostorska, gospodarsko-socialna in politična. Pri vseh komponentah je možno določiti objektivne (na zunaj razpoznavne) in subjektivne elemente (tiste, ki si jih posameznik opredeli sam). Identitete si sledijo od osebne in družinske, preko lokalne, regionalne, do narodne in nacionalne kot najbolj kompleksne. V vseživljenjskem procesu socializacije se identiteta nenehno izgrajuje in spreminja (Nećak Lük, 1997; Zupančič, 1998).

S skupinsko zavestjo se povezuje občutje skupinske identitete, za katero je pomembno občutje pripadnosti. Pri tem občutju gre za zavestne, še bolj pa zgodaj pridobljene in zato nezavedne kognitivne sheme, ki v posameznikovi samopodobi povezujejo njega samega z bistvenimi potezami skupine: z jezikom, kulturo, zgodovino, geografskim položajem, državnostjo, etnično in nacionalno pripadnostjo družine in ožjega sorodstva ter drugimi. Odločilno pri teh shemah je, da posameznik čuti do referenčne skupnosti bistveno večjo in intimnejšo psihološko bližino kot do drugih skupnosti, saj se posameznik identificira s svojo narodno in nacionalno skupnostjo in se nanjo veže. To zajema celoto predstave o skupini, s katero se posameznik identificira in po kateri se v njegovih očeh ta skupina razlikuje od drugih skupin istega razreda (Musek, 1997).

3.2. Regionalna identiteta

Vsak pripada posameznim geografskim območjem, ki so opredeljena s kraji, kjer živimo in delamo, in ljudmi, s katerimi si delimo naše življenje. Geografska območja smo podedovali od prejšnjih generacij in so nastala z ustvarjanjem materialnega, simbolnega in namišljenega prostora. Bivanje pomeni identifikacijo z okoljem oz. določeno prostorsko identiteto. Posameznik pridobi občutek domačnosti, ki se izraža na več načinov, na primer z govorom in občutkom pripadnosti domačemu okolju. Geografska identiteta je hierarhično urejena, od pripadnosti domači vasi do svetovljanstva (Klemenčič, 2005).

Regija je del pokrajinske prostorske stvarnosti, kjer se pojavi in faktorji ter delujoče sile medsebojno povezujejo v kompleksno in individualizirano celoto (Vrišer, 2002). Regionalna identiteta je največkrat ena izmed identitet, za katero se opredeljuje posameznik in je podrejena nacionalni oz. etnični identiteti, čeprav imata s slednjo podobne oz. skupne

elemente. Regionalna identiteta povezuje objektivne oz. materialne (narava, kultura, gospodarstvo) in subjektivne (posamične in kolektivne predstave) razsežnosti regije. Paasi razlikuje med identiteto regije in regionalno identiteto njenih prebivalcev (regionalno zavedanje oz. občutenje prebivalcev). Identiteto regije Passi deli na subjektivno (podoba s strani domačih prebivalcev) in objektivno (predstave prebivalcev, ki živijo izven regije). Notranja podoba regije razlikuje domače prebivalstvo in poteze domače regije od prebivalcev in drugih znakov ostalih regij (Klemenčič, 2005; Zupančič, 1996).

Regionalna identiteta je veliko enostavnejša od narodne, od elementov identitete je navezana predvsem na prostor oz. kulturno pokrajino, narečje in regionalno kulturo. Različne lokalne in regionalne identitete se lahko pojavljajo kot nasprotovanje oz. nadomestek narodni identiteti ali pa vzporedno z njo (Zupančič, 1996). Tako ima lahko vsakdo lokalno in regionalno identiteto v več stopnjah, vse do države in širše. Regionalne identitete so velikokrat starejše od narodne oz. etnične, saj so bile prisotne že v času, ko narodi še niso obstajali. Prvotni pojem domovine se je oblikoval po deželi oz. pokrajini, iz česar so v mnogih primerih potem nastale kompleksne skupnosti (etnija, narod, nacija) (Zupančič, 1996, 1998). Regionalna identiteta kot nadomestek narodne je ponekod v Evropi zelo izrazita, npr. pri Valoncih in Flamcih v Belgiji, saj Belgijcev v smislu povsem razpoznavne nacionalnosti morda ni (Pirih, 2007; Južnič, 1993).

Posebno mesto v regionalni identiteti Slovencev zavzemajo deželne identitete, ki segajo v obdobje Habsburške monarhije v 14. stoletju, ko so bile oblikovane administrativne enote, ki imajo še danes pokrajinske posebnosti (navade, gospodarstvo, zgodovino, narečje ipd.). Preko simbolne vrednosti so v več kot pol tisočletja dolgi zgodovini nastajali stereotipi, ki so globoko zakoreninjeni v ljudeh. Kolektivna zavest o pripadnosti domači pokrajini je posledica dolgotrajnejšega bivanja določene družbe v nekem okolju. Zavest o pripadanju določeni deželi je ena od najmočnejših opredelitev Slovencev (Klemenčič, 1997, 2005).

V primeru preučevanja problemov regionalne identitete Klemenčič (1997) ugotavlja, da se zavest o lokalni identiteti hitreje spreminja kot regionalna identiteta. Lokalna identiteta na ravni naselij je precej dobro razvita, vendar upada s širšim območjem občine. Lokalna identiteta se je navadno razvila na osnovi tradicionalne gospodarske aktivnosti na homogenih površinskih oblikah (ravnina, hribovje, votlina, doline).

3.3. Oblikovanje narodne in nacionalne identitete

Med najpomembnejše kategorije skupinske zavesti spadata narodna in nacionalna zavest. Narod je politično ozaveščena skupnost, katero druži skupno poreklo, ozemlje, jezikovno-kulturne značilnosti, zavest, zgodovinski razvoj ter gospodarski in politični interesi. Pripadniki naroda lahko živijo na ozemlju večih držav, ni pa nujno, da imajo lastno državo. Nacija je pa v lastni in suvereni državi utemeljen narod. V tem pogledu se razlikujeta tudi narodna in nacionalna zavest (Zupančič, 1996; Šabec 2006).

Nacionalna identiteta je ena izmed najbolj zapletenih identitet, najpomembnejši dejavniki, ki jo določajo so jezik, religija, teritorij, kultura in skupni zgodovinski spomin (Musek, 1997). Pomembno vlogo pri razvoju nacionalne identitete ima država, ki zagotavlja politično enotnost ter ima na voljo številne ideološke aparate, ki uravnavajo zgodovinski spomin naroda, posebno mesto zavzema tudi šolski sistem, preko katerega država uveljavlja enotni

jezik (Južnič, 1993). Nacionalna identiteta ima večjo mero osebnega opredeljevanja – npr. s sprejetjem državljanstva (Zupančič, 1996). Nacionalna identiteta je kulturni konstrukt in se je v preteklosti s spreminjanjem držav sama spreminjala. Nacionalna identiteta obstaja šele relacijsko kot zaokrožena vsota negativnih opredelitev nasproti drugim narodom. V tem pogledu so Slovenci ne-Hrvati, ne-Avstijci, ne-Italijani itd. (Stanković, 2010).

Ne glede na enak potencial vseh delov države se skupina istoveti samo s pomembnim. Prostor postane družbena prispodoba. Istovetimo se z izbranim, izbor pa je odvisen od sistema družbenih vrednot in se v skladu z njimi spreminja. Sistem družbenih vrednot ni zgolj razumski, pogojen je tudi s čustvi – s čustvenim vrednotenjem posameznih delov prostora in izbiranjem med njimi. Tako nastaja podoba nacionalnega prostora, ki izhaja iz fizičnih danosti, vendar je družbeni konstrukt. Posamezniki ga ponotranjijo do stopnje, ki je zanje v danem trenutku aktualna, v vsakem primeru pa vpliva na njihovo miselno sliko prostora. Prepoznavanje prostora izvira iz posameznikovega ali družbenega dojemanja kraja, na nacionalni ravni vsekakor iz percepcije nacije. Na to, kako si zapomnimo prostor, vplivajo družbeni in kulturni konstrukti ter fizične prvine. Pri oblikovanju podobe o nacionalnem ozemlju gre za konstrukcijo kraja, ki je sposoben predstavljati veliko različnih krajev in obenem vzpostavljanje nacionalnega kraja – simboličnega prostora (Kučan, 2002).

Proces vzpostavljanja nacionalne identitete temelji na iskanju in poudarjanju enotnosti in homogenosti. Prostorska identiteta poteka prvotno na osebnostni ravni kot istovetenje s prostorom, ki je najprej ozemeljsko in vezano na prostor, kjer se počutimo doma. Na skupinski, nacionalni ravni, se občutenje doma dopolnjuje z občutenjem domovine. V predstavo „doma“ vključujemo znano in zaželeno podobo preteklosti, nostalgijo in tradicionalne pokrajine, ki so otipljiv dokaz želene idealizirane preteklosti. Iz simbolov in mitologij se gradi nacionalna identiteta. Pri skupinskih identitetah so dejavni simboliki so razumljivi vsem znotraj skupine – posamezniki v izbranih delih prostora vidijo iste simbole in z njimi istovetijo prostorsko pripadnost. Geografske značilnosti določenega prostora vplivajo na izbor rabe prostora oz. tal in na to, kako strukturirajo pokrajino (npr. podnebje, ki je primerno za gojenje trte) (Kučan, 2002).

3.4. Oblikovanje slovenske nacionalne identitete

Za Slovence je bilo iskanje in opredeljevanje narodne identitete v zgodovini zelo pomembno. Kot narodna skupnost smo Slovenci živeli v državah večjih sosednjih narodov in vedno znova smo se morali boriti za narodno samobitnost. Majhno geografsko območje se je skozi zgodovino pogosto kazalo kot pomemben del konstrukcije slovenske nacionalne identitete, ki se je oblikovala ob ideji geografske majhnosti in manjšinskega statusa. Zato je tudi razumljivo, da odnos do narodne identitete, ki se je mnogokrat kazal tudi kot odnos do polne narodne suverenosti kot vrha izpolnitve slovenskih nacionalnih hotenj, travmatično spremlja sodobno zgodovino slovenskega človeka (Nećak, 1997; Vezovnik, 2007).

Če smo Slovenci postali moderen politični narod od časa prvega narodnopolitičnega programa „Zedinjena Slovenija“ leta 1848 dalje, se je popolna slovenska narodna identiteta oblikovala v drugi polovici devetnajstega stoletja. Slovenski narodni identifikaciji se je z osamosvojitvijo Slovenije pridružila še slovenska državna identifikacija, ko je državni okvir prvič v zgodovini postala slovenska država (Nećak, 1997).

Primerjalna analiza nacionalne identitete pri različnih narodih pokaže, da pomen posameznih nacionalnih atributov pri različnih narodih nikakor ni enak. Po tej analizi so pri nacionalni

identiteti Slovencev v ospredju kulturni momenti, pri drugih narodih so bolj pomembni npr. kulturno civilizacijski momenti (Indijci, Kitajci), zgodovinski in politični momenti (Britanci, Francozi), etnični (Srbi, Hrvati), plemenski (Albanci, Romi, mnoga afriška in azijska ljudstva), vojaški, gospodarski, verski (Judje, Bošnjaki). Slovenska nacionalna identiteta se v primerjavi z drugimi, tudi sosednjimi narodi, v večji meri opira na jezikovne, kulturne in naravne prvine, relativno močno pa se v zadnjem času izraža tudi skozi športne, politične in celo vojaške prvine. V splošnem je opaziti, da so pri manjših narodih v ospredju etnični, jezikovni, kulturni in verski atributi (Musek, 1997).

Jezik kot sredstvo sporazumevanja in izražanja samega sebe je hkrati oblika kulturne identitete, ob kateri je marsikdaj postavljen enačaj z narodno identiteto, v zadnjem času se pa v slovenskih razmerah vedno pogosteje uporablja kot simbol nacionalne identitete. Jezik je sredstvo družbene kohezije na eni in razločevanja na drugi strani (Nećak Lük, 1997). V jezik sodijo vsi tisti momenti, ki oblikujejo narodovo kulturo, med njimi še posebej umetnost. Ta pa se ne odvija samo na jezikovnem, se pravi književnem področju, ampak tudi na glasbenem in likovnem (Jerman, 1997).

V obravnavanem diplomskem delu je poudarek na kulturni komponenti identitete, saj sta glasba in raba slovenskega jezika v popularni glasbi del te komponente.

3.5. Slovenska identiteta po osamosvojitvi

Med življenjem v nekdanji Jugoslaviji je dolgo časa obstajala dvojna identiteta, slovenska predvsem kot etnična, jugoslovanska pa kot politična. Z razpadanjem in končnim razpadom nekdanje Jugoslavije ter ustanovitvijo samostojne države se je postopoma začela vzpostavljati nacionalna identiteta, ki je prešla iz etničnega v politični kontekst (Miheljak, 2004).

Kulturna identiteta Slovencev je v času osamosvojitve doživela preobrat z zavrnitvijo komunističnega sistema in drugih, »balkanskih« Južnih Slovanov. Ta kulturna preusmeritev k Srednji in Zahodni Evropi, pa tudi k ZDA je mnoge mlajše razumnike napotila k iskanju stikov z avstrijsko, italijansko, nemško, francosko in anglo-ameriško kulturo in znanostjo (Suppan, 1997).

Slovenija se je z vstopom v Evropsko unijo odrekla delu svoje samobitnosti. Namesto tradicionalnih, zgodovinskih oblik in dejavnikov vplivanja na slovensko narodno identiteto so bili Slovenci soočeni z združeno Evropo, ki idealizira podobo sožitja. Slovenska narodna identiteta se zdi na eni strani dokončno potrjena, na drugi strani pa se odpira popolnoma nova razsežnost razmerja med narodno identiteto in trendi evropske integracije (Nećak, 1997). Politično integriranje v nadnacionalne tvorbe, kot je Evropska unija, zavzema stališče, da je nacionalizem kot odločujoča politična sila nekaj preživelega. A ker nacionalne države potrebujejo nacionalizem, je potrebno najti alternativno vezivo družbe. Najbližja identiteta, ki je na voljo, obsega na eni strani zavedno evropejstvo, na drugi pa regionalno zavest. Tako evropejstvo kot regionalna zavest izključujeta etnocentristični nacionalizem, saj imajo Evropa in njene regije večnacionalen značaj. V idealu evropskega povezovanja to ne pomeni, da nacionalna identiteta v Evropi ne bi več imela vloge, ampak bi bil na primer koroški Slovenec tako Slovenec kot tudi Avstrijec, Evropejec in prebivalec regije Alpe-Jadran, pri tem pa ne bi čutil protislovja identitet (Moritsch, 1997). Tako se navidezno paradoksalno sočasno uveljavljajo tako nacionalna kot tudi nadnacionalna in celo multinacionalna identiteta. Vendar

nadnacionalna integracija zahteva predhodno integracijo etnične identitete z državno identiteto in s tem zahteva tudi oblikovanje državnosti pri mnogih narodih, ki tega še niso dosegli. Zdi se, da lahko nek narod uresniči polno raven nacionalne identitete le tako, da uveljavi tudi svojo lastno državnost in je pripravljen, da suvereno in svobodno sodeluje pri oblikovanju nadnacionalnih ali večnacionalnih političnih tvorb. V zgodovini so propadli mnogi poskusi, ki so potrebo po oblikovanju nacionalne identitete zadovoljevali s pomočjo deljene državnosti, kar potrjujejo izkušnje Avstro-Ogrske, Sovjetske zveze, Jugoslavije in kolonialnih tvorb. Le polno spoštovanje tako individualne kot nacionalne identitete lahko da pravo vsebino najvišjim oblikam nadindividualne zavesti, kot sta npr. človečanska in planetarna zavest (Musek, 1997).

Raziskava o narodni identiteti iz leta 2003 prikazuje, da je za Slovence najbolj pomembna regionalna oz. lokalna pripadnost (46 % vprašanih), sledi nacionalna pripadnost (36 %), najmanj pa je izbralo etnično oz. narodno poreklo (29 %). Občutek pripadnosti Sloveniji oz. slovenskemu narodu je bil najmočneje izražen ob koncu osemdesetih in na začetku devetdesetih, v času razpada Jugoslavije in nastanka neodvisne Slovenije. V tem času je tudi verjetnejši pozitiven odnos do Evrope, kot v celem desetletju, ki je sledilo. Od osamosvojitve do novega tisočletja zaznamuje upad pomembnosti nacionalne in evropske identitete na račun naraščanja pomena ”lokalnih” identitet. Trend je po letu 1999 upadel, saj se je povečal pa pomen nacionalne in evropske identitete, kot posledica približevanja vstopa v Evropsko unijo (Hafner-Fink, 2004).

3.6. Slovenski, balkanski in evropski prostor – razlike in stične točke identitete

Slovenski prostor ima z državami nekdanje Jugoslavije tako skupne lastnosti kot razlike. Že Ivan Cankar je o tem podal ugotovitev: »Po krvi smo bratje, po jeziku vsaj bratranci – po kulturi, ki je sad večstoletne separatne vzgoje, pa smo si med seboj veliko bolj tuji, nego je naš gorenjski kmet tirolskemu ali pa goriški viničar furlanskemu« (Melik, 1997).

Ko smo Slovenci dobili suvereno državo, se je odnos do nacionalne identitete izostril, nekateri so iskali svoje korenine v davni preteklosti, da bi stopili ob bok drugim evropskim narodom ali morda celo dokazati superiornost nad svojimi sosedi (Nećak, 1997). Slovenski nacionalizem je preko negativnega stereotipiziranja in distanciranja od „Balkana“ z razglasitvijo neodvisnosti dosegel svoj vrh (Lorenčič, 2007).

Pojem „Balkan“ je v vsakodnevni rabi in se na prvi pogled zdi enostaven in razumljiv, vendar je to širok geografski in družbeno-politični pojem. V tem primeru se ne nanaša na celoten Balkanski polotok, temveč na območje držav bivše Jugoslavije brez Slovenije, t. j. Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Kosova, Makedonije in Črne gore. V slovenskem medijskem prostoru ima izraz „Balkan“ večinoma negativno noto; »najpogosteje je to sinonim za nered, goljufivost, lenobo, divjost, neracionalnost, zaostalost« (Velikonja, 2002). Pojem »Balkan« in »balkanski« pogosto označuje nasprotje »evropskemu«, čeprav je Balkan fizičnogeografsko del Evrope (Cvitanović, 2009).

Ambivalenten odnos Slovencev do Balkana, ki ga na eni strani zaznamujejo prezir, sovraštvo, nestrpnost in na drugi pobeg v preteklost ter iskanje občutkov strasti, je podoben vmesnemu položaju Slovenije, s katerim se država spopada že desetletja. Že v času Jugoslavije se je večina slovenskega prebivalstva nagibala k evropskemu kulturnemu prostoru, kar je na simbolni ravni predstavljalo ločitev od „balkanskega načina življenja“ ter pokazala narodovo

temeljno „evropsko“ bistvo, ki je bilo v času Jugoslavije zatrto. Razpetost Slovenije med Evropo in Balkanom je otežila proces vzpostavljanja identitete, saj položaj vmesnosti najpogosteje vodi k občutkom razcepljenosti, razklanosti ter odtujenosti. Razmerje med Evropo in Balkanom, med „dobrim“ in „slabim“ je usodno zaznamovalo vzpostavljanje slovenske identitete. V času osamosvajanja je v interpretacijah slovenskih prebivalcev slovenska nacionalna identiteta v celoti umeščena v polje „evropskega“, ostali narodi nekdanje Jugoslavije pa v polje „balkanskega“ (Lorenčič, 2007). V času osamosvajanja so se pojavljali tudi grafiti »Burek, nein Danke!«, a je že leta 1994 rap pevec Ali En opeval burek, mladina pa se je po diskotekah najbolj razživela na tako imenovanih »Balkan partyjih«, ob glasbi s področij nekdanje Jugoslavije (Blatnik, 2004). Slovenski nacionalizem se ni mogel izogniti pojavu „Balkan scene“ in jugonostalgije, ki se je odražala na kulturnem področju. Pojavila se je v začetku devetdesetih in bila omejena na predstavnike subkulture, predvsem na otroke staršev, ki so po narodnosti pripadniki ene izmed bivših jugoslovanskih republik. Kasneje se je s širitvijo predvsem na dijaško in študentsko populacijo popularizirala in skomercializirala. V ospredje je bilo postavljeno dejstvo, da določen del slovenske populacije ne želi zanikati skupnih vezi z nekdanjimi republikami Jugoslavije (Lorenčič, 2007).

V primeru dojemanja prostora nekdanje Jugoslavije in Evrope oz. Evropske unije lahko govorimo o simbolni geografiji Vzhoda in Zahoda. Prostor nekdanje Jugoslavije si prizadeva spremeniti in „evropeizirati“ ne samo politične, gospodarske in upravne strukture temveč tudi kulturni in nasploh sistem mišljenja. Pri določanju podob Vzhoda in Zahoda ne gre le za geografijo kot označevanje fizičnega prostora, temveč tudi za ideje in vrednote, ideologije, interese, emocije ter racionalne in iracionalne pomene, ki jih oblikujemo in prenašamo na prostor (Kosmos, 2009).

3.7. Slovenski nacionalni stereotipi

Na točki etnične identitete se sociološki in antropološki vidik srečuje s psihološkim, saj poleg družbe kot celote stopi v ospredje posameznik z lastnimi osebnostnimi potezami in vrednotami (Mikolič, 2000). Stereotipi so enostavne, jasne, splošno priznane, zabavne, pretirane, lahko zapomnljive in razumljive poteze, ki so pripisane posameznikom ali družbeni skupini. Stereotipi se pojavljajo praviloma tam, kjer obstajajo velike neenakosti v razmerjih moči med različnimi skupinami (Stanković, 2010). Predstave o značilnostih pripadnikov narodnostne skupnosti so pomemben del nacionalne zavesti, identitete in samopodobe. Nanašajo se tako na predstave naroda o sebi in o svojih pripadnikih (avtostereotipi), na predstave o pripadnikih drugih narodov (heterostereotipi) ter na predstave o tem, kakšne predstave imajo drugi o nas (metastereotipi) (Musek, 1997).

Nacionalni stereotipi so dvomljivi in le ponekod resnični, vendar je bilo v znanosti malo raziskav, saj je nacionalne karakteristike težko ugotavljati. Narodnostne predstave in predsodki imajo več funkcij, predvsem pa krepijo občutje nacionalne identitete, pripadnosti ter dvigajo nacionalno samospoštovanje (Musek, 1997).

Pri podatkih o slovenskih stereotipih gre za povprečja, ki zabrisujejo obstoj možne notranje in regionalne razlike v osebnostnih profilih. Slovenci smo v osebnostnem pogledu enako različni in raznovrstni kot so drugi narodi, to jasno kažejo psihološke analize slovenske populacije. Med nami so nedvomne osebnostne razlike glede na populacijske in demografske razrede - glede na spol, starost, socioekonomske sloje, gospodarsko razvitost, regionalno

strukturiranost. V povprečju spadamo v mednarodnem "osebnostnem prostoru", če se omejimo na evropski in zahodni prostor, nekje blizu položaja, ki ga zavzemajo srednjeevropski, zlasti alpski narodi, in precej blizu položaju, ki ga imajo zahodni in severni evropski narodi, in smo že nekoliko bolj oddaljeni od položaja mediteranskih, balkanskih in vzhodnoevropskih narodov (Musek, 1997).

Najbolj razširjeni avtostereotipi pri Slovencih po Musku (1997) so:

- Poštenost, kot narod pridni, delavni, disciplinirani.
- Neagresivni, ponižni, “hlapčevski” narod ter prepirljivi, nepripravljeni popuščati, nespravljivi.
- Zavist, nevoščljivost.
- Nagibanje k individualizmu, introvertnosti, depresivnosti in samomorilnosti.

3.7.1. Slovenski alpski stereotip

Posebej bi izpostavila alpsko kulturo slovenstva. Narodnozabavna glasba je s tipičnim instrumentom - harmoniko v polpretekli zgodovini slovenstva postala pomemben označevalec alpske kulture. O začetku sistematičnega razvoja popularne kulture narodnozabavne glasbe lahko govorimo v drugi polovici 20. stoletja, saj se je takrat v slovenskem prostoru uveljavil ansambel Avseniki. Le-ti niso zaznamovali le slovenske popularne kulture, temveč se je njihov žanr „Oberkrainer Musik“ ukoreninil tudi v drugih alpskih deželah (Šaver, 2005).
Alpska kultura slovenstva je tipično slovenska v smislu fizične geografije, ki je prerasla v simbolno geografijo. Alpe so geografska prepreka, ki začrtuje naravno mejo, pred in pod katero že stoletja živijo alpski Slovani in njihovi predniki. Hkrati so slovenske Alpe tista simbolna geografska točka, prek katere vodi most do ostalih alpskih kultur. V tem primeru alpsko kot označevalec predstavlja vrednotno orientacijo slovenstva, saj označuje pozitivno značilnost, ki se pojavlja tudi pri sosednjih alpskih državah. Pridevnik alpsko predstavlja izrazito oporno točko znotraj slovenske identitete, hkrati pa je alpski stereotip v Sloveniji prenesen tudi v okolje manjših gora, v okolje hribovske, gričevnate in ravninske pokrajine predalpskega prostora. Alpska kultura slovenstva zajema vse od kulture športa do narodnozabavne glasbe. Alpski šport močno povezan s konstrukcijo nacionalne in kulturne identitete, kar je vidno v priljubljenosti zimskih športov, planinstva in alpinizma v Sloveniji (Šaver, 2005).

Najpomembnejši označevalec alpske kulture slovenstva je Triglav, ki ima definira tudi identiteto slovenstva. Prek gorništva in planinskega športa je Triglav postal sestavni del današnje slovenske družbe in politične mitologije, ki jo najdemo v številnih simbolih, od zavarovalnic do državnih založb, radijskih postaj in športnih društev. V slovenski zgodovini je večina pomembnih simbolov izhajala iz alpskega okolja, npr. deželni kranjski grb je kazal podobo orla (planinske ptice). Simbol Triglava je bil med drugo svetovno vojno simbol Osvobodilne fronte ter kasneje uporabljen kot republiški simbol, ki je začel utelešati identiteto in alpski izvor Slovencev v jugoslovanskem okolju ter postal osrednja točka oblikovanja slovenske identitete v Jugoslaviji (Šaver, 2005).

4. Analiza pesmi po geografskih identifikatorjih

Skupno sem obravnavala 380 pesmi, ki vsebujejo identifikatorje slovenskega prostora.

Obravnavane pesmi predstavljajo le majhen del vseh obstoječih slovenskih pesmi.

Pri identifikatorjih po deželah je narejena statistika pojavljanja simbolov v pesmi in izbor delov besedil, kjer se pojavljajo. V primeru, da se nek simbol v isti pesmi pojavlja večkrat, sem ga pri statistiki upoštevala samo enkrat. Po posameznih deželah sem upoštevala tudi identifikatorje, ki izražajo lokalno identiteto – imena markantnih vzpetin, rek, krajev, dolin ipd., ki so prisotni v deželi. Priredbe, kjer se besedilo v vsaki verziji razlikuje (npr. pesem Ljubljančanke; pesem Štajerska dežela in Tota naša Štajerska), so obravnavane za vsako verzijo pesmi posebej. V analizi ni upoštevana le glasba v slovenskem jeziku in slovenskih avtorjev, ampak je tudi nekaj primerov pesmi, ki vsebujejo identifikatorje slovenskega prostora in so pete v hrvaškem, srbskem ali angleškem jeziku.

4.1. Geografski identifikator Slovenija

Med vsemi obravnavanimi pesmimi jih 116 oz. tretjina v besedilih omenja identifikator Slovenija oz. izpeljanke (Slovenci, slovenski ipd.). Za 94 od teh pesmi sem opredelila, da opevajo izključno ali večinoma Slovenijo, pri ostalih pesmih se simboli nanašajo na pokrajinski identifikator.

4.1.1. Pokrajinski elementi v identiteti

V 29-ih od obravnavanih pesmi, ki vsebujejo identifikator Slovenija, so opevane lepote Slovenije oz. Slovenija kot lepa, najlepša dežela.
”Povsod, kamor seže pogled, lepota zasanjana, kje najti še lepši je svet, kje lepše je kot doma? Se s hribov v daljavo zazrem, prek gričev, dolin, gora, v daljavi še modro morje uzrem, kje lepše je kot doma? Slovenija - od kod lepote tvoje?”[1]
”Lepa je, ker moja je, v sebi nosim jo, njene gore biserne, morje in nebo. ... Kamor pridem, kamor grem, ne pozabim je... Za Slovenijo živim, zame je edina ... moja domovina... če boš šla od tod, vedi ... tu živi tvoj rod. ... Kjer se Jadran z Alpami spleta v mavrico, tam ljudje zaljubljeni so v Slovenijo.”[2]
”Ozri se naokoli, tu najlepše je, tu zakladi so Slovenije. Ljubim naše sončne hribe, ljubim tihi gozdni mir. Ljubim žametne doline, ko preprede mrak večer, ljubim vonj cvetoče lipe, ko ob kresu zadehti, ljubim vonj morja, peščine, ko poletje dozori.”[3]
”Veselo zavriskaj pozdravi gore. … Varujmo našo slovensko zemljo, čar svoj ohrani le čisto zlato. … Na planinam in bistrim goram, šumečim gozdovom in skalnim stezam. So jezera polna studencev z gora, slovenske lepote so v srcih doma. Stari dedje nam dali jo v last, zdrava je, plodna, lahko nam je v čast.”[4]
”Tam kjer Sora Savi val svoj podari, tam kjer Soča bistra k morju pohiti. Kjer se Triglav z Julijci povzpne v nebo, potok blejski spogleduje se z vodo. Tam na vzhodu žito zlato dozori, a na Krasu oljka stara zašumi. Breze bele vitki stas, Pohorja zelen okras, moje je Slovenije obraz. Zame najlepša si ti, moja dežela, z doto bogato stoletja polniš roke. ... Glej gozdovi temnolasi tiho spe, trte rodne griče male nam krase. Ta dežela da moči, raj na zemlji zame si,

[1] Ansambel Slavka Avsenika – Slovenija, od kod lepote tvoje
[2] Klara Moškon in ostali - Za Slovenijo živim
[3] Ansambel Franca Miheliča - Zakladi Slovenije
[4] Ansambel bratov Poljanšek - O Sloveniji/Prelepa Slovenija

rod veselih tu ljudi živi."[5]

V besedilih se pojavljajo fizičnogeografske prvine, katere so pomembne za poistovetenje s slovenskim prostorom. Največkrat se omenja simbole, ki so značilni za alpski svet, to so gore (15-krat), Triglav (13), Alpe ali podalpski (7), hribi (3) in planine (3). Za identiteto Slovenije so pomembne tudi druge pokrajine, na kar kažejo simboli trta in pitje vina (13), morje (12), dolina (11), polje (8), griči (4), Jadran (3).
"Na planini je živel, rad je stare pesmi pel, se življenja veselil."[6]
"Ko polko zaigram zbudim podalpske moške in zazibam joške od Obale do Koroške."[7]
"Mi, Slovenci, vinca ne prodamo, ker ga sami dobro piti znamo; vkup se snidemo, vince pijemo in veselo zapojemo. Oj tam za goro, škrjančki nam pojo. Bog ustvaril zemljo, zemljica rodila trtico."[8]
"Vsi Slovenci v Planico pod Ponce smo prišli. V dolini pod Triglavom znamo skakat čisto vsi."[9]

V zavesti Slovencev se podoba Slovenije kot „zelene" - zelena dolina, dežela ali Slovenija - pojavlja v 6-ih pesmih, prav tako v šestih pesmih najdemo gozd, v osmih pa sonce oz. sončno deželo. Lipa je omenjena le v dveh pesmih, čeprav je eden pomembnejših simbolov slovenskega prostora.
"Zelena je, moja dolina. Tu je dom mojega otroštva. Sneg je na vrhovih vseh, cvetje mi krasi pogled."[10]
"V svoje naročje vabi dolina zelena, marsikomu lahko smo svetel zgled… Poglej v nebo ni je lepše modrine."[11]
"Čutim tvoj vroč utrip, v naročju cvetočih lip, hej, zavriskal bom na glas. Čutim, da si v meni, dolini še zeleni, Slovenija brat in sestra sva."[12]
"V jutru vsa, zelena si Slovenija."[13]
"Ljubim te, Slovenija zelena, moje si zavetje, moj si dom, od gora, čez polja tja do morja. Lepa si, moja si, kjer gozdovi skrivajo obzorja, res najlepša si Slovenija."[14]

Iz pesmi je razvidno, da je slovenski alpski stereotip značilen tudi v popularnih pesmih, ki opevajo Slovenijo, saj prevladujejo prav simboli, ki opisujejo alpsko pokrajino. Ker pa je Slovenija pokrajinsko raznolika, imajo pomembno mesto tudi simboli, ki označujejo vinorodno pokrajino in morje, sledi simbol „zelen" slovenski prostor in gozd.

4.1.2. Vrednote v identiteti

Iz simbolov, ki se največkrat pojavljajo, lahko sklepamo na nekatere vrednote. Simbol srce se pojavlja 25-krat, kar kaže na čustveno dojemanje nacionalne identitete. Dom (22), domovina (11) in ponos (18) v povezavi s Slovenijo izražajo nacionalno zavednost; omenjanje simbolov Bog (11), zvon, zvonik (3) in mati (9) pa vrednote ljudi. Pojav simbola Bog kaže na določeno

5 Ansambel Štrk - Zame najlepša si moja dežela
6 Tomaž Domicelj – Slovenskega naroda sin
7 Lepi Dasa – Lepi Dasa
8 Ansambel Franca Potočarja/Agropop - Mi Slovenci vinca ne prodamo
9 Krila – Skačejo Slovenci
10 Randez Vous - Zelena je moja dolina
11 Atomik Harmonik - Skupaj za Slovenijo
12 Pop Design – Zate Slovenija
13 Randez Vous - Shopping in Graz
14 New Swing Quartet/Oto Pestner – Ljubim te Slovenija

prisotnost vere v slovenskem prostoru, zanimivo se pa ne pojavlja simbol cerkve. V odnosu do pojma dom se šestkrat pojavlja simbol tujina, predvsem kot hrepenenje po domu v tujini. V teh pesmih je izražena močna nacionalna zavednost in domoljubje.

”Pozdravljamo te iz srca in srečni tu smo doma, Slovenija - naj tebi pesem poje, ne išči sreče drugod kot le doma.”[15]

”... si pripel rdeč je cvet, ki ga z žuljavo roko, mati dala je v slovo... Koder hodil boš z njim, vedi, da si le slovenskega naroda sin!”[16]

”... Tuki rojen tuki živim, tuki vzgojen, slovenske matere sin.”[17]

”Dober dan, Slovenija... slišim zvon, z zvonikov dveh. Mati so prosili me, da se k domu vrnem se.”[18]

”Na obzorju zagledam dom, slišim domači zvon, stara lipa ob poti še stoji. Materi oči žarijo, vračam se na domačijo, Slovenija brat in sestra sva. ... Zate Slovenija rad živel bi še, a mogel bi umreti le zate.”[19]

”Bog našo nam deželo; Bog živi ves slovenski svet; Brate vse, kar nas je; sinov slovenske matere! ... Bog živi vas Slovenke, prelepe žlahtne rožice!”[20]

”Nageljni in krizanteme, v vetru nežno trepetajo, z griča sliš' se cerkve zvon, ki k maši kliče verno rajo.”[21]

”… kakor siva skala, sred viharjev trdna stala, večna bo Slovencev čast! … Zato mi Slovenije sini, zvesti svoji domovini, eno srce bodimo! Če nam je ljubezen mati ino sloga nas pobrati, večna bo Slovencev čast!”[22]

”Slovenec sem! Od zibeli do groba. Ne gane moja se zvestoba. S ponosom reči smem: Slovenec sem!”[23]

”Bodi zdrava domovina, mili moj slovenski kraj! Ti prekrasna, ti edina, Meni zemeljski si raj! … Primi srce moje v dar, da bi vedno mati bila, nepozabljena nikdar!”[24]

”Požegnaj, požegnaj, Bog, Slovenijo! Nikjer drugje nam ni tako lepo!”[25]

”Nas vabi bogastvo v obljubljeni svet, ostane pa v srcu dežela, nihče ti ne more je vzet. Dom si moj Slovenija, tam je vse, vse kar imam... Tudi na rokah prelite mnoge solze, hrepenenje v duši, vse to je zate, za tisto deželo, ki največje zaklade ima, Sloveniji, moji nazadnje, počival bi rad tam doma.”[26]

Svoboda (4) se izraža v pesmih iz partizanskih časov.

„Hej, brigade ... zatrite, požigalce slovenskih domov! … Na Slovenskem smo mi gospodar!”[27]

”Tujec mora iz naše zemlje! Hej tovariši, ni nam žal krvi Za svobodno Slovenijo!”[28]

Opevanje Slovenk je moč najti v 16-ih primerih, ljubezen (ljubiti, zaljubljenost ipd.) v 17-ih.

”Hočem Slovenko za ženo, da mi dela sirove štrukle, da mi za mačka kislo župo na mizo fukne, da grem z njo na koline v domačo vas, da polno bo klobas, ko pride zimski čas. Da ji naredim otroka, za katerega bo res skrbela, ne bo ko neka čudna, čez noč mi odletala, da bo

---

15 Ansambel Slavka Avsenika – Slovenija, od kod lepote tvoje
16 Tomaž Domicelj – Slovenskega naroda sin
17 Murat & Jose – Od ljudi za ljudi
18 Randez Vous - Zelena je moja dolina
19 Pop Design – Zate Slovenija
20 Lačni Franz/drugi izvajalci - Zdravljica
21 Slon in Sadež – Čreva na plot
22 Zveza domoljubnih društev Hervardi – Slava Slovencem
23 Koroški oktet – Slovenec sem (narodna)
24 Različni izvajalci – Domovini
25 Slapovi – Požegnaj bog Slovenijo
26 Ivan Hudnik - Dom si moj Slovenija
27 Partizanska (Matej Bor) – Hej, brigade
28 Partizanska – Hej, tovariši

redno službo mela, da vse mi bo verjela."[29]
"Snubil me je en Amerikanec, Italijan, Francoz pa en Bosanec, kaj mi bo en star bogati Nemec, saj nihče ne ljubi kot Slovenec. Oni so obljubljali mi vse, BMW-je in mercedese pa na morju lepe jahte bele, vile in denarnice debele. Moj Slovenec ni tako bogat, toda vem, kako me ima rad ... ko vso noč ljubi me po domače."[30]
"Vedno sem bila in vedno bom mala Slovenka vsem v ponos prava mladenka... bela nevesta in vedno bom le tebi zvesta. Pozdrav s planin, iz zelenih dolin..."[31]
"Poglej ta dekleta mlada, ki izbrale so si pravo pot. Pridne, delovne in poštene rojevajo slovenski rod. Pridne so roke, pametne glave, lepše so kot rožice. Vsaka tuhtat zna, rada te ima, z nami je Slovenija."[32]

Za Slovenijo je značilna narodnozabavna glasba, saj se simboli veselica, harmonika in polka pojavijo skupno 12-krat, petje oz. pesem se pojavi v sedmih pesmih.
„Ne pomaga izobrazba, ne kar drugi govorijo. Ko zaslišim zvok harmon'ke, se stoletja zavrtijo, um zalije mi žganica, v srcu zaigra Golica, veselica in potica."[33]
"Slovenske veselice pač brez Golice ni in Tam v dolini tihi. Od nekdaj sem rad harmoniko imel, ne bom svojih korenin, ker rodil sem se kot ponosni slovenski sin."[34]

4.1.3. Prostorski element v identiteti

Identiteto Slovenca zaznamuje spoznanje o majhnosti njegovega naroda oz. države, kar se pojavi v 12-ih primerih.
"Ta dežela res ni vel'ka, o njej noben nič dost' ne ve."[35]
"Nismo veliki, bolj malo nas je, vendar na tekmi pustimo srce."[36]
"Majhna si, a lepa, vsak te pozna, sončna dežela moja."[37]

Identiteta Slovenije je postavljena med prostor nekdanje Jugoslavije (simboli Jugoslavija, Balkan, značilnost „južnega", Južnjak se pojavijo 12-krat) in Evropo (7). Pojavljajo se jugonostalgija, neopredeljenost med pripadnostjo jugoslovanskemu in evropskemu prostoru, prisotnost pripadnikov drugih držav nekdanje Jugoslavije v slovenskem prostoru ter pozitivni in negativni vidiki Slovenije v „Evropi" oz. Evropski uniji.
"Moja družba se ne deli na naše in druge in jst nazdravljam s pr'jat'lji iz vseh republik bivše Juge."[38]

4.1.4. Osebnostne lastnosti v identiteti

Slovenci so, glede na simbole v pesmih, veseli, dobre volje (17), delavni, pridni (10), so srečni (8), radi dosti pijejo (5), so tudi dobri ljudje (4), pošteni (3) in Janezi (3). Pojavlja se tudi pregovorna „foušija" oz. zavist (4), neenotnost (3) ter enotnost (2) med ljudmi, drznost

[29] 6 pack Čukur - No. 1 žena
[30] Helena Blagne – Nihče ne ljubi kot Slovenec
[31] Leeloojamais – Slovenka
[32] Agropop – Z nami je Slovenija
[33] Slon in Sadež – Čreva na plot
[34] Domen Kumer – Slovenski sin
[35] Rock Partyzani – Slovenija ma jajca
[36] Gianni Rijavec - V meni bije slovensko srce
[37] Ansambel Slovenija – Tebi Slovenija
[38] Murat & Jose – Od ljudi za ljudi

(2), kriminal oz. kraja se omenja v dveh primerih in droge v dveh.
”... bojijo vsega kar je tuje in zganjajo ksenofobijo. Pokličmo tud vse Slovence k' so v Argentini in dr'gje, da se vrnejo pod Triglav, kjer Slovenci živimo … preveč negativnosti povsod okol mene, k pogledam ljudi drug prot drugmu nastrojene. Politična, verska in rasna nestrpnost, sovraštvo, hinavščina in zahrbtnost”.[39]
”Tu žulje so nabijale roke marljive, dan za dnem se borile za obstoj. ... Ponosni smo na vse to kar imamo, dušo, srce in pogum. Za vedno srečni, če složni bomo skupaj, skupaj za Slovenijo.”[40]
”Pravijo, da bi nam šlo lahko včasih bolje, če Slovenci skup držal bi z malo boljše volje. Pravijo, da če faušija bi goret začela, v ognju Šentflorjanska dolina bla bi cela. Res, da včasih koga kdo postrani bolj pogleda in sosed brez razloga je jezen na soseda. Vendar, ko je treba blo, smo zmeraj skup držali... Pravijo, da med nami je huda konkurenca, naj gre za Prekmurca, Štajerca, Dolenjca. Še Primorec vstane se in reče ta iz sence, se postavil bo nad druge vse Slovence.”[41]
”Ljubim te ljudi prijazne, delovne vse svoje dni. Zmeraj v srcu nasmejane in odprtih le dlani.”[42]
”Veselje, veselje je pri nas doma, pesem se širi od Alp pa do morja! Res živeti luštno je na sončni strani Alp, je morje pred pragom, za hišo gore, srečni smo tu ljudje. Naj bo praznik al' pa ne, meh raztegnemo, na mizo damo kupico in si zapojemo!”[43]
”Srečen sem, da mam za liter vina! Da pri Micki mi mašinca štima in da sosed bolšga avta nima!”[44]
”Tebi Slovenija zvest bom ostal, sreča doma me čaka. Žuljavo roko bom polj oral, kaj bi želel še več.”[45]

Simboli, ki se nanašajo na pitje vina, nazdravljanje in pitje drugih alkoholnih pijač, močno zaznamuje identiteto Slovencev (v okrog 17-ih pesmih). V nekaterih pesmih je omenjeno prekomerno pitje in alkoholizem, kar lahko obravnavamo kot problem slovenske družbe.

Iz teh pesmi vidimo, da se najbolj razširjeni avtostereotipi pri Slovencih (Musek, 1997) več ali manj ujemajo s simboli, ki se pojavljajo okrog identifikatorja Slovenija in oblikujejo njegovo identiteto. Stereotipi, ki se pojavljajo v pesmih v celoti so: poštenost, kot narod pridni, delavni, zavistni (v tem kontekstu tudi nevoščljivi).
Slovenski avtostereotip, da so Slovenci prepirljivi, nespravljivi, nepripravljeni popuščati, lahko najdemo v naslednjih pesmih.
”Lepa si Slovenija, … le mal preveč si skregana. Slovenci nehajmo ga srat! Dejmo raje bolj sodelovat! … Ko smo postali samostojni, sem si mislu zdaj pa bo, višji standard, red in mir, okolje pa popucano. A vrstijo se prepiri, skor vsak dan je nov škandal, sodelujejo pa tisti, ki se grejo kriminal! … Na vseh področjih kregamo se za naprej in za nazaj, država pa postaja zadrogiran kupleraj. Je vedno več nasilja, vedno več obupanih ljudi. Če tko bo šlo naprej, za narod perspektive ni!“[46]
”Zakaj je do tega pršlo, da se vsi v Sloveniji postran gledamo? … Več kriminala, več mrtvih ljudi, take so statistike v Sloveniji. Sosed soseda izda – nevoščljivost. V slogi je moč – ljudje, kaj bomo nar'dil, da bomo to slogo in moč spet nazaj dobil? Slovenija, kam greš ti? Kje je

[39] Murat & Jose – Od ljudi za ljudi
[40] Atomik Harmonik – Skupaj za Slovenijo
[41] Zaka' pa ne – Trese se Slovenija
[42] Ansambel Franca Miheliča - Zakladi Slovenije
[43] Slapovi – Požegnaj bog Slovenijo
[44] Agropop – Pleše kolo vsa Slovenija
[45] Ansambel Slovenija – Tebi Slovenija
[46] Adi Smolar - Ajajaj Slovenija

moč tvojih ljudi? V slogi – edinost, sreča, sprava se nam v slogi nazaj vrnejo. Ni si treba zatiskat oči, danes je nekaj narobe v Sloveniji, nezadovoljnost ljudi…"[47]
Vendar se pojavljajo tudi nasprotne lastnosti, kot jih opredeljujejo stereotipi, npr. neprepirljivost *"… kva pa čem če sem Slovenc... Cel teden delam, (dela pridno in pošteno), se ne prepiram, (ubogam šefa, taščo, ženo), če kdo me vpraša, nimam mnenja, ne ambicij, ne življenja, ko pa v petek sem v gostilni, ruknem šnopc en, dva, tri, štir, za poplaknt liter vina, da presekam, spijem pir..."*[48]

K najpogostejšim avtostereotipom pri Slovencih sodijo tudi: nagibanje k individualizmu, introvertnosti, depresivnosti in samomorilnosti. Slednje je mogoče zaslediti v nekaterih novejših pesmih, ki opisujejo tudi kritično družbeno stanje in ne le idilično podobo.
"Slovenec sem. Na plaži s pekinezerjem, velik prekratkim penisom, rodilnikom in dvojino... Vrgel bom bombo na parlament, ampak kaj če imajo not še kaj prostora zame? … Čez teden sam sebi delim obhajilo, ko počasi in zanesljivo spreminjam kri v vino … če ne bi obstajale solze, ne vem kaj bi počel z očmi. Slovenec sem/iz solzne doline, doline cvička … Samomorilci prihajajo ven spomlad in ne puščajo pisem ... Slovenec sem/nož na grlu olimpijskih udeležencev, Primož Peterka vpležen v egotripu tisočih revežev... V mojem bloku ne morem nikogar prosit za eno žličko soli – Mercator je moj najboljši sosed. … krize identitete so "in" … Celo mojo identiteto spraviš na eno vizitko... Slovenec sem – s punco na klopci v City parku, 10 let sem že na faksu, valjda ne bom zdej ratal delaven... Ne maram se pogovarjat in če že, pol obrekujem, če se mi ne zdiš neumen, sem najbrž nate ljubosumen."[49]

Stereotip o "hlapčevskem" narodu se v pesmih navezuje na preteklost Slovencev, nanj se nanaša tudi v sedanjosti ob kritiki politične oblasti.
"... še vedno največ kar lahko bli smo po poklicu - služba konjskega je hlapca pri debelemu Avstrijcu... po mileniju in pol porazov, nihče več ne daje nam ukazov, zato Slovenec zdaj svobodno stopi zraven k združeni Evropi."[50]
„ … še en lep dan v Sloveniji, a kje so zlati časi, ko smo srečni bili … sodelavci na cestah, več za hrano d'narja ni, spet smo narod hlapcev, a smo se za to borili? ... še Bog nas bo zapustu, če naumo pridni bli – vrnimo mu gozdove, da nas on v raj spusti."[51]

Stereotipe, da so Slovenci disciplinirani, neagresivni in ponižni je mogoče pripisati le izjemoma kakšni pesmi in še to v narodnozabavni glasbi, prej velja nasprotno. Agresija je prisotna v partizanskih pesmih, besedila punk in rap pesmi pa vsebujejo družbenokritično in nekonformistično noto.
„Treba je vse spremenit, drogirat se in vse popit, treba je čist vse požgat, hodt na punk in mirno spat. Ne more me jebat partija, ne more me jebat JNA, šminka, kurbe, hipiji, saj vse tok smrdi... Anarhija all over Slovenija ..."[52]

4.1.5. Družbeno-politični element v identiteti

Slovenija se v nekaterih pesmih pojavlja kot obljubljena dežela (tudi ironično), nekatere pesmi prikazujejo težave v sodobni slovenski družbi in kritiko le tej. Poleg prej omenjenih

[47] Klemen Klemen - Slovenija
[48] Slon in Sadež – Čreva na plot
[49] N'Toko – Slovenec sem
[50] Slon in sadež – Slovenskega naroda sin
[51] Rock Partyzani - Še en lep dan v Sloveniji
[52] iz filma Outsider – Anarhija

stereotipov se pojavljajo še neenotnost, netoleranca, neenakopravnost v družbi, pomanjkanje samozavesti, oportunizem, alkoholizem, obup, neperspektivnost, brezposelnost. Pesmi so različnih zvrsti, a se ne pojavljajo v narodnozabavni glasbi, ki praviloma prikazuje idealizirano podobo Slovenije.

”Slovenija, zemlja mog sna ... zemlja obečana … Visoke gore sa pogledom na more, a dole u dolini gradići fini... Ljudi su tamo pametni i zdravi, voze bicikle i skakuću po travi. Parkovi su prepuni cvijeća i ozona, pravila bontona su poznata svima... Vikendom se žene penju na planine, vikendom se muzevi penju na žene... ko marljivi mravi rade dan i noć.”[53]

„Pod Triglavom so nebesa, kjer ljudstvo ne pozna gorja in stresa, kjer modreci vladajo butalsko, tam cedi se mleko alpsko. V podalpski republiki Banana, ni prostora za cigana. Gospod oznanja prek Rodeta ohranite deželo brez minareta. Pod Triglavom partizani, niso bili na pravi strani. ... Vsi drugačni, vsi enakopravni, eni so sluge a drugi glavni. Vsi enakopravni vsi drugačni, eni so siti, a drugi lačni. … Obvaruj čisto in zdravo seme, živi naj večno Šentflorjansko vreme.“[54]

”Moja domovina me ljubi, preudarno, a v njenem objemu se počutim nevarno. ...zajebeš vse, pa ti še rečejo hvala, hvala ti gospod, da si zajebal svoj narod. U kako lepo je biti mlad, v Sloveniji, fabriki sanj. U, kako lepo je na čelu slepe kokoši v narodni noši. … na senčni strani Alp živi pravica bosa, ne vidiš dlje od nosa, pa si poln ponosa.”[55]

”… za prihodnost dežele najboljš je bit pijan. Zato pa pijem v Sloveniji... Delavci v fabrkah vsem smo odveč, ljudi je brez dela na cestah vse več. V našem življenju nič lepega ni, a meni se v lepšo prihodnost mudi. Ko zjutraj se streznem spet je nov dan, vidim svetlobo, a iz teme ne znam.”[56]

4.1.6. Kulturni element v identiteti

Nenazadnje pa identiteta Slovencev temelji na jeziku in kulturi.

„Ko leta 1550 izšel je Katekizem, je slovenski živelj spet zagrabil optimizem. Če že nimamo ozemlja, mejmo vsaj kulturo - ozdravimo komplekse skoz literaturo... vse ideje v stilu Slovenije zedinjene po hitrem postopku so bile ukinjene, sej - bili so tabori in so bile čitalnice, čeprav ne dosti večje od povprečne švabske spalnice...“[57]

”Potem se zazdi mi, kakor da mnoge je sram teh pesmi domačih, ki jaz jih res rad imam. A rad bi povedal vsaj enkrat vsem skupaj na glas v teh pesmih prelepih, v njih se skriva del nas. Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi, se bo zavedal svojih korenin? Da bi ponosen bil kot njega dedek, le tega v srcu si močno želim.”[58]

4.1.7. Športni element v identiteti

Med obravnavanimi pesmimi, ki vsebujejo identifikator Slovenija je 16 pesmi, ki jih lahko opredelimo kot navijaške. Večina izmed njih je nastala v zadnjih letih in je povezana z uspehi slovenske nogometne reprezentance.

Velik pomen v identiteti Slovencev ima šport uspehi slovenskih športnikov, kjer zastopajo

[53] Buldožer - Slovenija
[54] Zaklonišče prepeva - Nebesa pod Triglavom
[55] Ana Pupedan – Moja domovina
[56] Agropop – Pijem v Sloveniji
[57] Slon in sadež – Slovenskega naroda sin
[58] Boris Kopitar – Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi

državo. V popularnih pesmih zadnjih let je najbolj očitno nacionalno navdušenje nad nogometom. V samostojni Sloveniji je bilo za nogometne dosežke pomembno leto 2002, ko se je Slovenija uvrstila na svetovno nogometno prvenstvo v Južni Koreji in Japonskem. Leta 2010, ob ponovni uvrstitvi, je sledilo več navijaških pesmi. Po drugi strani pa obstajajo tudi nekoliko starejše popularne pesmi o Planici, ki simbolično zaznamuje slovenski prostor z alpskim športom.

Navijaške pesmi (predvsem nogometne) o Sloveniji izražajo identiteto, za katero je značilna enotnost, sloga, čustvena nacionalna pripadnost, ponos.
”Glej glej glej Slovence na pohodu, … , čez hribe in doline … v slavo domovine... V dobrem in v slabem za Slovenijo živimo, Evropa poglej – Slovenija gre naprej”[59].
”Hej, hej, hej, kdor ne skače ni Sloven’c”[60].
”Vsem naj bo jasno to - za Slovenijo živimo. V srcu z njo prvi smo, vsi naj slišijo! Nikdar je ne zapustimo. Dvignimo pest v nebo, naš ponos za vedno bo!”[61].
”Slovenija naj odmeva... naj ponos vidim na obrazu tvojem, ko igra Slovenija.[62]*”*
”Slovenija 'ma krila; mal' nas je; mali smo; a mi smo velesila... dobri smo, zmoremo, ni drugega pravila … Z vetrom glas srca pošiljamo čez polja, prek livad in gričev, z Alp vse do morja”.[63]
”… čas je, da povemo kdo smo mi. Dviga Slovenija zastave v ponos ...”[64]
”Slovenija, ponosni, da tukaj smo doma.”[65]
”Domovina moja mila, ti si športu velesila... Ni je sile ne sovraga, ki Sloven'c ga ne premaga. Naj se sliši naj se ve kdo najbolši je – Slovenija.”[66]

Nogomet je pomemben v življenju Slovenca.
”Vse bom prenesu, tud če me zmerjaš, da sem dec zabit. Bom bajto pospravu, štedilnik popravu ... Sam na fuzbal me pust... da ne bojo mi rekli copata... Ker je za Slovenijo, to najbolj pomemben dan.”[67]

Zanimiva je pesem v hrvaškem jeziku o navdušenju nad slovensko nogometno reprezentanco in Slovenijo nasploh. Zaradi športnega rivalstva med Slovenci in Hrvati ter zbijanja šal na račun drug drugega lahko pesem obravnavamo kot dobro šalo. *”Malo mi je teško ali priznajem, opasno zaljubio sam se. Mlada, ljepa je i pametna, zove se Slovenija. Volim Kranjsku Goru, volim Bled, vaše djevojke od dvadesetipet, ali ono što najviše volim ja, je slovenska reprezentacija... Slovenac rodi se sa loptom, svaki Janez je Ronaldo... Bilo gdje i bilo kuda, uvijek Slovenija ima muda.”*[68]

Iz besedil navijaških pesmi je videti, da prispevajo k krepitvi nacionalne identitete, kar je bilo posebej razvidno poleti 2010 ob svetovnem prvenstvu v nogometu, ko so bili Slovenci enotni in združeni v podpori slovenskim nogometašem. Sodobni vrhunski šport in njegovo pojavljanje v medijih je ena izmed temeljnih oblik množične kulture postmodernih družb in zavzema vse bolj pomembno mesto pri oblikovanju slovenske nacionalne identitete. Ker smo

[59] Predin, Lovšin, Kreslin – Slovenija gre naprej
[60] Gamsi – Hej hej, kdor ne skače ni Sloven'c
[61] Dvignimo pest v nebo skupine Joške vn
[62] Ekipa Band in Goran Obrez – Slovenija spet se zbuja
[63] Združeni pevci - Kapo dol, Slovenija ima krila
[64] Siddharta in ostali - Dviga Slovenija zastave
[65] Slo pop team – Slovenija zmaguje
[66] Ofsajders – Za Slovenijo
[67] Vili Resnik – Na fuzbal me pust
[68] Fajnroll - Slovenci svaka čast

Slovenci majhna nacija, je vsak malo večji športni dogodek že ”nacionalnega” pomena in vpliva na nacionalno identiteto (Lazar, 2003).

Pred razpadom Jugoslavije smo Slovenci prisegali na nekatere individualne športe, v katerih smo bili uspešni, hkrati pa so ponujali možnost distinkcije od ostale Jugoslavije. Vzroke za takratno stagnacijo nogometa na Slovenskem najdemo v močni identifikaciji z zimskimi športi. Slovenska nacionalna identiteta se je odmikala od ostalega jugoslovanskega prostora s poudarjanjem, idealiziranjem in privzemanjem značilnosti Gorenjske oz. alpske pokrajine. Zimski športi so tedaj postali nacionalni športi z največjo identifikacijsko močjo, predvsem alpsko smučanje in smučarski skoki, ki so imeli za seboj tradicijo, ter Planica s simbolnimi razsežnostmi. V drugi polovici 20. stoletja so imeli bolj naklonjen odnos do nogometa slovenski državljani, priseljeni iz drugih držav Jugoslavije. Nogomet je v času nekdanje Jugoslavije v Sloveniji predstavljal drugorazredni šport. Takrat je slovenski nogomet še stagniral, dominantne športne panoge so bile spodbujane predvsem v največjih in simbolno pomembnih jugoslovanskih narodih (predvsem na Hrvaškem in v Srbiji). Nogomet je bil znova v razmahu po osamosvojitvi, ko so športniki na največjih in najbolj gledanih športnih spektaklih nastopali pod simboli Slovenije (Lazar, 2003; Šaver, 2005).

4.1.8. Naštevanje identifikatorjev slovenskega prostora

V nekaterih pesmih je našteih več identifikatorjev slovenskega prostora – imen krajev, pokrajin, rek. Identiteta teh krajev ni posebej opredeljena. Nekatere izražajo veličino ljubezni in sreče človeka *(”ko pa prideš ti, se nebo mi razjasni, čez gore, ravan, seže mi pogled z Goričkega v Piran”*[69]*; ”od Ljubljane do Bohinja, od Maribora do Veleja, od Lendave do Portoroža, od Metlike pa do Kranja, od Sežane vse do Ptuja, od Gorice pa do Celja, od Idrije do Nov'ga Mesta, Škofja Loka do Strunjana. Dež naj pada, sam da ti maš mene rada”*[70]*)*, pomembnost življenske poti, ki jo prehodimo s partnerjem (”*preko Mure, preko Drave, prek Save vse do morja”*[71]*)*, spomini na ljubezen *(”vse od Pohorja pa do Solin, mimo Trsta dol v Rim delila sva si vse, kar se deliti da”*[72]*)*, kraj, kjer je doma opevano dekle (Portorož, Maribor[73], Koper, Murska Sobota[74]) ali spomini na ljubezen, romanco v slovenskih krajih (Ljubljana – Portorož[75]). Naštevanje krajev lahko prikazuje tudi, da je Slovenija majhna (”*Od Pirana do Metlike, prek Postojne in Logatca, mimo Brežic, Ljutomera, skozi Hoče vse do Žalca, mimo Celja in Šentjurja, kjer Slovenske so Konjice, vse od Pivke do Bohinja, če je treba, do Mežice, Škofljice, Tolmina, Ruš, Litije in Kostanjevice, omenimo lohk Koper, Laško in Moravske še Toplice, Novo mesto, Bled in Krško, Zreče, Sevnico, Velenje, Ajdovščino, Kranj, Črnomelj, Jesenice in Gorenje, od Maribora do Kozine, od Gorice do Medvod... na kratko, mi špilamo povsod... razen v Idriji”*[76]*)* ali velika, če v slovenski prostor vključimo še zamejstvo (”*od Istre, Celovca, Trsta, Lentija, z Lango pleša vsa Slovenija”*[77]*).*
Kultura vinogradništva ima pomembno vlogo v popularnih pesmih vinorodnih območij (”*ob Dravi in Muri, in Pohorju se trte smejijo, ker špricamo fajn.... od Istre in Krasa do Vipave in*

[69] Vlado Kreslin – Z Goričkega v Piran
[70] Jan Plestenjak – Sam da ti maš mene rada
[71] Vlado Kreslin – Preko Mure, preko Drave
[72] Neisha – Tiste lepe dni
[73] Jan Plestenjak – Tvoj song
[74] Don Juan – Od Murske do Kopra
[75] Magnifico - Ljubljana-Portorož
[76] Slon in Sadež - Od Pirana do Metlike
[77] Langa – Jebem vam sunac

Brd smo trte pošprical, zdaj grozje zori“[78]).

4.2. Geografski identifikator Gorenjska

Identifikator Gorenjska ter identifikatorje za gorenjske kraje, vzpetine, doline in reke najdemo v 53-ih pesmih. Identifikator Gorenjska je omenjen še v nekaterih pesmih (4), kjer prevladuje identifikator Slovenija. V 53-ih pesmih je Gorenjska omenjena 8-krat, ostale pesmi zaznamujejo identifikatorji, ki se nanašajo na določeno lokacijo na Gorenjskem (Triglav, Bled, Bohinj ipd.).

V pesmih je omenjen pridevnik slovenski štirikrat, značilno je, da se na ravni pokrajin simbol Slovenija (slovenski ipd.) ne pojavlja pogosto. Kranjska se pojavi dvakrat.

4.2.1. Pokrajinski elementi v identiteti

Identiteto Gorenjske v popularnih glasbi najbolj zaznamuje simbol Triglava, ki ga najdemo v kar 15-ih pesmih od 54-ih, od tega 3-krat kot očak.
”Zate na Triglav že zjutraj bi tekla in za večerjo ti štrudelj bi spekla, medtem pulover rdeč bi ti spletla.”[79]
”Martinov lulček je kot metuljček, je kot metuljček, sredi trav. Ko bo zrastel, ta mali lulček, postal bo velik kot Triglav.”[80]
”Oj Triglav, moj dom, kako si krasan, kako me izvabljaš iz nizkih ravan, v poletni vročini na strme vrhe, da tam si spočije v samoti srce, kjer potok izvira v skalovju hladan... četudi je svet začaral s čudesi mi večkrat pogled, tujina smehljaje kazala mi kras, le nate sem mislil ljubeče ves čas... Oj Triglav, v spominu mi je tvoj čar, zato pa te ljubim in bom te vsekdar, in zadnja ko ura odbila mi bo, pod tvojim obzorjem naj spava telo.”[81]
”Koderkoli bo moj dom, ko jaz umrl bom. Ko konec bo poti in nekje bom ležal sam, v nekem kraju nepoznan. Pokopal me bo nekdo, ki tujcu dober bo. In takrat bo moj slovenski svet, ne bom ga videl več. Naj tedaj zapoje ptica vrh Triglava pesem mi slovensko vsaj za slovo. Čez planine pesem ptice vrh Triglava v vetru naj zaplava. Z doma mi pozdrave prinesla bo. Da na grobu mi zrasel nagelj bo in rožmarin.”[82]
”Tam nad gozdovi bele pečine, daleč se snežna vidi ravan, le en pogled na naše planine pa nam je krajši delovni dan. Trate, doline, noč obiskuje, zlata svetloba v skalah gori, zarja večerne skali svobode, našemu rodu srečno želi. Triglav, Triglav, priča iz davnine, kranjski Janez poje ti z doline. Lepše gore, lepše ni planine, kot slovenski je planinski svet.”[83]
”Ko se dotakne sonce planine, pravljica stara spet oživi. Sivi očaki, bele strmine si šepetajo spev davnih dni. V triglavskih strminah je prebival Zlatorog, med stene strme na vrhe je zmamil lovcev sto... Triglavska roža ziblje se v vetru, tam nad prepadom mi šepeta, iz bolečine zraste lepota, ki več ne mine in moč ima.”[84]
”Kjer dviga se v nebo, Triglav ponosni, tamkaj večni smeh je doma. Kjer se lesketa soncu Nazor, je dolina trentarska. Izpod večnega snega Soča v Trento priskaklja, Trenta čista kot

[78] Henček & Pero Lovšin - Peronospora je živ hudič
[79] Natalija Verboten – Zate na Triglav
[80] Andrej Šifrer – Martinov lulček
[81] Narodna - Oj, Triglav, moj dom
[82] Braco Koren – Ptica vrh Triglava
[83] Ansambel Lojzeta Slaka – Triglav
[84] Ans. Franca Miheliča – Triglavska roža

kristal, njen živahni gorski val. Tam v bregovih trop ovac, mladega pastirja glas, planšarije pod goro. Dolina Trente, skrit kotiček sveta, kraljestvo miru v naročju gora, najlepša reka ti podobo krasi, vsa v cvetju si poletne dni."[85]
"Zapivajte prijatelji iz severa i juga, u životu jedino ne triba nam tuga. Nek je fešta svaki dan, od Triglava do mora."[86]
"Zarja triglavske planine s poljubom zlatim zbudi naš očak na vrh strmine, pozdravlja vse svoje ljudi. Od ravnice pa do morja, slovenski rod še živi, tja do sinjega obzorja pokončno kot skala stoji. Slovenija že tisoč let si naš najdražji dom... ostani raj pod Triglavom. Naši so domovi skrite želje in želje, s trpko bolečino so polnile nam srce. Naši so domovi skrite pesmi davnih dni, pisani majolki vsi napevi spravljeni. Naj nikoli ne zaide pomlad in z njo lepi maj, naj cveto slovenske lipe, naj večno krasijo naš raj."[87]
"Po jezeru bliz' Triglava čolnič plava sem ter tja. V čolnu glasno se prepeva, da odmeva od gora. Mile ptice po dolinah in planinah se bude, ker so čule pesem mojo, vsaka svojo žvrgole. ... Tukaj slava vence vije, srce bije nam gorko. Čujte, gore in bregovi, da sinovi slave smo!"[88]
"Za eno samo zvezdo si imel oči. Od bombe pa do večnosti... Srečno Kekec, Zlatorogov car. Srečno Kekec, triglavski mornar. Tvoje misli solze pijejo. Tvoji škornji krste zabijajo"[89]
"Triglav se kranjski ponosno drži, to domovina si ti."[90]

Po pomembnosti simbolov sledijo lepote narave (15), doline (12), planine (10), gore (10), kar lahko povežemo tudi s simbolom sneg oz. zima (8) in smuči (2).
"Skoraj raj si, ti, Gorenjska, sive gore in zelene reke. Tu življenje skriva svoj zaklad, stara si kot sonce, mlajša kot pomlad. Siva pot, vodi me, kamor hoče srce, na Gorenjsko, kjer gore so. Le spomini še živijo, zemlja stara, trda, neizprosna... Ko vstaja jutro, slišim klice iz daljave, radio spominja me na dom, tam nekje."[91]
"Veselo v Kamnik in urno naprej, v prelepe planine odhajamo, juhej; zaukam veselo, pozabim skrbi, vedno srce tja nazaj si želi. Grem v planine, med očake stare sive, v kamniški lepi kot, saj lepše ni nikjer drugod. Pozimi na smuči, poleti cepin, vesela je družba na vrhu planin, v dolini pa Bistrica zvesto šumi, kot solza kristalna si, Bistrica ti."[92]
"Prelepa Gorenjska, v ponos si mi ti, kdorkoli te vidi, te znova želi. Gorovja, planine in bistre vode, zelene doline povsod te krase. Spomladi, ko planšar odide v gore, ko mora pustiti v dolini srce, takrat se odeneš v tisoč cvetov, pastirc pa zavriska, ker pušeljc 'ma nov. Ne bom te pozabil, kjerkoli bi bil, preveč sem lepote se tvoje naužil. Očaka Triglava le kdo ne pozna, na jezeru čolnič se v vetru igra. Ponoči, ko fantič na lestvi stoji, od svoj'ga dekleta rdeč nagelj dobi, takrat se mu lun'ca poredno smehlja, a fant si zavriska, ker nagelj ima."[93]

Manjkrat se omenjajo simboli: reka (4), polje (4), bregovi (2) in slap (2). Bistre, čiste vode (3) kažejo na to, da ima tudi čisto okolje mesto v identiteti Gorenjske.

Lepote gorenjske pokrajine predstavljajo rože in cvetenje, ki so omenjene 12-krat – od tega nagelj štirikrat, planika dvakrat in rožmarin enkrat. Nagelj se v identiteti Gorenjske tako pojavi večkrat kot pri identifikatorju Slovenija.

---

85 Ansambel Lojzeta Slaka – Dolina Trente
86 Davor Borno - Od Triglava do mora
87 Ansambel Lojzeta Slaka – Raj pod Triglavom
88 različni izvajalci – Po jezeru bliz' Triglava (ponarodela)
89 Lačni Franz - Srečno, Kekec
90 Ansambel bratov Poljanšek - O Sloveniji/Prelepa Slovenija
91 Aleksander Mežek - Siva pot
92 Veselo v Kamnik - različni izvajalci
93 Avseniki – Prelepa Gorenjska

Zanimivo je, da v pesmih o Gorenjski nisem našla pesmi, ki bi omenjale simbol Alpe (razen instrumentalnih), se pa Alpe, alpski in podalpski omenja pri pesmih z identifikatorjem Slovenija.
Karavanke se omenjajo trikrat.
”Sanjam pod plaščem narcis, tiho Golica svoj sij, Stol dobrodušno smehlja se, ko veter s skalah igra se in stari strmi Ljubelj si Zelenico objel. Lepe ste ve Karavanke, rad vas bom vedno imel. V Peci Matjaž z vojsko spi, daleč slap Rinka šumi, Logarska spet je vsa v cvetju... zima vas zasneži. Lepe ste ve Karavanke, moč pozabit vas ni.”[94]
”Na večer, ko sonce že pomane si oči, 'spod Begunjščice nekje, se pesem oglasi. Skozi tih večer morda sladko bi sanjala, vendar glas harmonike zaspati ji ne da! ... Zibljejo se Karavanke, fantje vriskajo, kadar muzikantje polko vrežejo!”[95]
”V Žirovn’ci, tam kjer veter ponori, ko se bela zima v pomlad topi, venec je vasi tik pod Karavankami, ki so vrh Parnasa vsej Sloveniji. ... Ko zvonovi zazvone, se vasice prebude, posejane pod gore. Nova zgodba se začne, ki bo zrasla pred očmi, nova pesem novih dni, med kozolci, lipami, brazdami zoranimi.”[96]

Bled je omenjen 6-krat, zaznamuje ga lepota kraja in spomini na ljubezen.
”Otoček sredi jezera, gori pa cerkvica. Na sivi skali grad stoji, Bled v soncu ves žari. Z otoka poje stari zvon, na Kranjskem lepš'ga kraja ni, hej, Bled prekrasen si! ... Če fanta si želi dekle, naj tja na otok gre. Ko zvon ji stari zadoni, želja se izpolni ji.”[97]
”Ko boš prišla na Bled, boš moja punčka spet. Za naju ves bo svet, kot češnjev cvet. Na klopco greš sedet in s mano zvezde štet in srčece si gret.”[98]
”Beli labodi na Blejskem jezeru, drsijo po vosi kot mirne sanje v snu. Življenje gre mimo njih kot prijazen vetra dih in se potihoma z nasmehom igra. Kot prijatelji, v mesečini jezero že spi. Sanjaj beli labod... Pomladi pa čakal znova bo sneg, da v soncu pozdravi te Bled.”[99]
”V tisti davni pomladi, ko ves mlad bil je maj, ko sva prvič hodila skozi tih blejski gaj, si mi rekel potihoma, dragi, da ljubiš me... Spet bi šla na Bled, tja me vabiš spet, dal mi glas žametnih besed...”[100]

Bohinj se omenja štirikrat, od tega dvakrat v zvezi z dežjem.
”V Bohinju luštno je, fletno je, luštno je, tam visoke so gore in zale deklice. Deklice vesele so, vriskajo in pojo, fante zapeljujejo – povasujejo.”[101]
”Sonce čez Boh'n je plavov, v Ukanc na zmenk' sm biv, glih ko s'm Minko polublov, pa d'ž se j' nausmilen uliv... V Bohin' 'ma d'ž ta mvade, v Bohin' to vsi vedo, zalublene Bohinke to v prid ponucajo.”[102]
”Zbrana cela druščina srca veselega, dež je tam doma, sonca sije povsod – se toplo nam smehlja, v dolino gre Bohinjc na pot, a dež je tam doma, Triglav, Bistrica, je lep Bohinjski svet.”[103]
”V Bohinju spet je kravji bal, pa kmečko ohcet tud' so naštimal.”[104]

---

[94] Ansambel bratov Avsenik - Lepe ste ve Karavanke
[95] Ans. Kranjci/Gašperji - Zibljejo se Karavanke
[96] Aleksander Mežek - V Žirovnici
[97] Slavko Avsenik in ostali – Otoček sredi jezera
[98] Jelka Cvetežar - Ko boš prišla na Bled
[99] Igor in Zlati zvoki - Labodi na Blejskem jezeru
[100] Majda Sepe – Pojdi spet na Bled
[101] Ansambel bratov Avsenik – V Bohinju
[102] Ansambel Storžič - V Bohin' 'ma d'ž ta mvade
[103] Ansambel Juhej/Marela – Iz Bleda v Bohinj
[104] Janko Ropret - Kravji bal

Kranj se pojavi v treh pesmih. Na eni strani se v dveh rap pesmih kaže urbana podoba skozi oči mladine, prisotnost drog, navezava z Balkanom, spoštovanje do mesta; na drugi strani pa idiličen portret mesta.
”… ni mi cilj delat 12 ur na dan zato hodm u Kran, da neki robe prodam! ... Kranjsterdam, vse kar rabš vse lahko ti prodam! ... treba je delat ne dilat se zaposlit, ne kadit, si začrtat svojo pot in kj iz sebe nardit! ... Dober dan, dobrodošli v svetu sanj, pofukan Kranj! … Kle se ni za zajebavat, kle se hit lohk umre, kle se pihne, stihne vse, vse kar leze in kar gre! ... živimo z dneva v dan, na kupu cel Balkan to je nš vsakdan!”[105]
”… Dou bi vse za Kran, ker ma moje spoštovanje... dvignl bomo Kran, s tem prodrl na Balkan... ne bom stran šu, k ostau bom u Kranju.”[106]
”Kjer poljubljata reki se dve na skali mesto stoji, polno tihih ulic in hiš, spominov iz otroških dni. Objema rumeno ga Sorško polje, z gora hladen vetrič pihlja, v turnu zazvoni in meni srce zaigra. To je Kranj, to je mesto mojih sanj, ta Gorenjska, ta je kakor moja ženska. Njo bom ljubil in jo čuval vekomaj, a na teme bom pozabil, ti si moje mesto Kranj. V tebi spoznal sem prijatelje, tu sem začutil pomlad, tukaj rodil se otrok je, ki neskončno imam ga rad.”[107]

Planica (in Ponce) se omenjajo le trikrat, a imajo zaradi smučarskih skokov tradicionalno mesto med zimskimi športi.
”Planica, Planica, snežna kraljica! Le kdo je ne pozna - lepoto iz snega? Skakalci kot ptice letijo pod nebo in slavo Planice v širni svet neso... Junaki Planice letijo kot ptice, spet slava gre v svet za dolgo vrsto let! … še pridemo nazaj, v Planico pod Ponce v zimski raj!”[108]
”Pod Poncami se dan budi, pod vejami se sneg iskri. Snežinke že mežikajo in v soncu se svetlikajo. Na pot veselo tja v belo daljavo, v dolino belo pod Poncami. Pod Poncami tam na smučeh veselo se razlega smeh.”[109]

Tuhinj (kot dolina in tuhinjski fantje) je omenjen dvakrat, izražena je navezanost na dom.
”Mi pa smo Tuhinjski fantje, s Srednje smo vasi doma, pojemo lepo, igramo, iz veselja, iz srca. Radi nas povsod imajo, kamor pridemo v vas, stari, mladi nas poznajo, delamo jim kratek čas. Pesem je naša ljubezen, pesem utrip je srca...”[110]
”Kot biser si lepa Tuhinjska dolina. ... Devet jih je rodila pod streho slamnato, devet jih je vzgojila, kot mladi hrasti so, jih zvesto je učila kmečki stan, a vendar vsi po svetu odšli so neki dan. ... To je moja domovina sinjega neba, to prelepa je Gorenjska je, kjer sem jaz doma, koder koli pot me vodi, ona z mano je, saj je vedno v mojih mislih, polni mi srce.”[111]

Poljanska dolina je omenjena enkrat.
”Tu mati me peti je pesmi učila, še danes zveni mi v ušesih, premila, oglaša kot zvon se na hribu zvečer: v domačih boš krajih spet našel svoj mir. Poljanska dolina, moj košček sveta od nekdaj najdražja si zame bila. Domov me privablja tvoj mili obraz, med hribe me kliče tvoj žametni glas.”[112]

[105] Kocka – Tu pa tam
[106] Roga (BU), Emka, Mikz (BU), Ali DeLuks, Soco, Amon, SpetNC – Reprezenting: Kranj
[107] Jože Žvokelj Jodl – Kranj
[108] Avseniki – Planica
[109] Ansambel Lojzeta Slaka – Pod Poncami
[110] Ans. bratov Poljanšek – Tuhinjski fantje
[111] Ansambel bratov Poljanšek – Biseri Tuhinjske doline
[112] Ansambel Oglarji – Poljanska dolina

4.2.2. Vrednote in družbeni elementi identitete

Srce je pri identifikatoju Gorenjska omenjeno 11-krat. Simbol dom (tudi domovina) se pojavi 9-krat, v odnosu do tega tujina 3-krat. V dosedaj omenjenih besedilih z identifikatorjem Gorenjska je razvidno, da je v pesmih močno izražena navezanost na dom, vzrok za to je tudi narodnozabavni žanr pesmi, ki dostikrat omenja simbol dom. Dom se v večji meri navezuje na simbol Triglava in s tem na širši slovenski prostor, s čimer znova potrdimo stereotip o alpskem prostoru kot slovenskem.

Gorenjsko v popularnih pesmih zaznamuje še sonce (7), mir, umirjeno življenje (6), veselo, veselje (5), dekleta (5). Manjkrat se ponovijo simboli otroci, otroštvo (3), pastir (2), krave (2), lipa (2), bregovi (2), Prešeren (2), sreča, srečen (2), delavnost (2), smrt (2), delovne roke (2). Pitje ali gostilna je omenjeno le 2-krat. Enkrat se pojavijo: harmonika, polka.
”Na Roblek bom odšel, bom ljub'co s sabo vzel, tam, kjer sem bil mlad pastir, užival bom z ljub'co gorski mir. Tam gori bom ostal, bom kravce pasti gnal, na Robleku z ljubico, tam, očka srečen bom kot malokdo.”[113]
”O Vrba! Srečna, draga vas domača, kjer hiša mojega stoji očeta; de b' uka žeja me iz tvojga svéta speljala ne bila, goljfiva kača! Ne vedel bi, kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta; mi ne bila bi vera v sebe vzeta, ne bil viharjov nótranjih b' igrača! Zvestó srce in delavno ročico za doto, ki je nima miljonarka, bi bil dobil z izvoljeno devico; mi mirno plavala bi moja barka, pred ognjam dom, pred točo mi pšenico bi bližnji sosed vároval - svet' Marka.”[114]

4.2.3. Stereotipi o gorenjskih regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o Gorenjski naslednji: samosvojost, neodvisnost, premočrtnost, zanesljivost, trdota, vztrajnost, poštenost, varčnost, delavnost, ponos, vernost, robatost, grčavost, trma (Musek, 1994). Iz obravnavanih pesmi lahko potrdimo delavnost, ki je omenjena dvakrat. Samosvojost fanta, ki se upre očetu, je moč zaznati v pesmi Ansambla bratov Avsenik Na Roblek. Trdota je prisotna v verzih *”toplo sonce jo zbudi, trdna roka jo vzgoji, dela znoj ji da moči, reka solz jo napoji.”*[115] Ostale lastnosti Gorenjcev bi težko potrdili na podlagi preučevanih pesmi.

4.3. Geografski identifikator Kranjska

Najdenih je bilo 7 pesmi, ki v besedilu omenjajo Kranjsko. V teh pesmih se pojavlja kranjski Janez (2), kranjski Triglav (1), lepota kranjskih deklet (1), Bled – najlepši kraj na Kranjskem (1).

Pesem Janez, kranjski Janez skupine Pankrti govori o protestu leta 1988 zaradi aretacije in procesa proti Janši, Borštnarju, Tasiču in Zavrlu. V tem kontekstu lahko poimenovanje kranjski Janez razumemo kot Slovenca.
”*Janez, kranjski Janez, kam odhajaš danes? Grem u partizane med junake zbrane. Dvignil bom zastavo rdeče-belo-plavo. A na njej pa piše: Nismo sužnji više. Janez, kranjski Janez, ti si z nami danes. Ivan, David, Janez, vi ste z nami danes.”*

[113] Ans. bratov Avsenik - Na Roblek
[114] Vlado Kreslin – O Vrba
[115] Aleksander Mežek - V Žirovnici

Druga omemba Kranjske opeva Kranjsko dekle, njeno lepoto, zvestobo, mladost. V pesmi se pojavlja tudi simbol nagelj.
”Od nekdaj Kranjice so lepe bile, ni lepših deklet kot kranjsko dekle. Kranjica je zvesta ljubiti te zna, srce ti pa z nageljnom da, le kdor bo kranjico vzel bo zmeraj vesel.”
Tretja je pesem Ansambla bratov Poljanšek – O Sloveniji/Prelepa Slovenija, ki omenja Triglav *”Triglav se kranjski ponosno drži, to domovina si ti.”*
Isti simbol se pojavlja v pesmi Slavka Avsenika – Triglav
”Triglav, Triglav, priča iz davnine, kranjski Janez poje ti z doline.”
Na Gorenjsko se nanaša tudi pesem Slavka Avsenika Otoček sredi jezera.
”Z otoka poje stari zvon, na Kranjskem lepš'ga kraja ni, hej, Bled prekrasen si!”
Šank Rock v pesmi Zlatorog, govorijo o pivu, ki ga pijejo tudi v deželi Kranjski, čeprav ni tam doma.
”*... iz žejne Štajerske naj v svet odpravi se, in spotoma naj gre v deželo Kranjsko v goste*”.
Ter narodna pesem o žetvi ajde – Po Koroškem, po Kranjskem že ajda zori.

Omemba Kranjske v pesmih ni zelo pogosta, opaziti je nekdanjo pomembnost pokrajine v Sloveniji (kranjski se pojavlja v smislu slovenski). Slednje lahko tolmačimo kot dejstvo, da je bila Kranjska v preteklosti razdeljena na tri dežele - Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko, ime in s tem identiteta Kranjske je bila potisnjena v ozadje (Klemenčič, 1997). Dolenjska in Gorenjska se v popularnih pesmih večkrat pojavita, medtem ko Notranjska ne.

4.4. Geografski identifikator Dolenjska

Identifikator Dolenjska in Krka najdemo v 25-ih pesmi od vseh, Dolenjska je omenjena še v sedmih pesmih, kjer prevladuje identifikator Slovenija. Identifikator Dolenjska (Dolenjci, dolenjski ipd.) se pojavlja v 12-ih od 25 pesmi. Slovenija (slovenski) se pojavi le v dveh pesmih.

Pomemben simbol v identiteti Dolenjske je vino, nazdravljanje in pitje vina (pojavi se 10-krat). Gorice, vinograd, trgatev ali trta se pojavljajo 6-krat, zidanica enkrat. Simbol veselje se pojavi 7-krat, od tega trikrat v povezavi s pitjem alkohola. Od vin je največkrat, trikrat, omenjen cviček, pojavijo se še frankinja (2), šmarnica (1) in rizling (1). Če seštejemo simbole, ki se pojavljajo okoli vinske kulture, vidimo, da je to bistvena determinanta v identiteti Dolenjske.
”Spet sončece zemljo ogreva, da cvetje opojno dehti, že trta nam vino obeta, pozimi nam grelo bo kri.”[116]
”Prijatelji nasvidenje, saj že jutri zgodaj zjutraj grem k vojakom... nazdravimo si na slovo in popijmo skupaj čašo polno vina, ki trta ga rodi in v sodih dozori.”[117]
”Joj, kako se men dopade, tale naša vinska trta – dolenjska šmarn’ca. Kdor jo pije, ga ne stiska, vsak po njej veselo vriska... Mrzlo je in pada toča, ona je naprej cvetoča... Dolenjska šmarn'ca je moja ljubica. Saj poznam tudi druga vina.. Bolj jo piješ bolj ti teče, vedno vse na tla pomeče...”[118]
”Če hoče bit' kdo zdrav vesel, poj'd z nami na Dolenjsko, kjer griči so in zidan'ce, kjer pije se peklensko.”[119]

[116] Ansambel Henček – Prelepa je moja Dolenjska
[117] Pop Design - Zbogom (moja lepa dolenjska vas)
[118] Modra kronika – Dolenjska šmarnica
[119] Ansambel Henček - Mati Dolenjska

”Ko vinograd obdelujem zlato sonce se smeji, veter v krošnji stare lipe pa prepeva mi. Od Mirne Peči do Gadove peči najboljši cviček v sodih zori in kadar v kozarcih se zaiskri veselo družbo razvedri... Brž natočimo kozarce, da nam jezik lažje gre... Vsako leto nam pomlad naravo znova prebudi, tudi trto, ki za cviček sladko grozdje obrodi. V naročju reke Krke je dežela cvičkova, nazdravimo na kralja vin Dolenjskega.”[120]
”Dolenjska, ti moja preljuba dežela, ti sončno naročje dolin in goric, ti jerbas zelenih poljá in vasic, ti gnezdo src toplih in zdravih rok, lic. Oj, ceste prebele, rdečkasta polja slamnate strehe, kot božje peruti. Glej: češenj, orehov in jabolk in vina, pšenice in ajde nam siplješ v dlani.”[121]
O zdravljenju alkoholizma poje Jani Kovačič v pesmi Škofl'ica, ki jo tukaj prištevam v Dolenjsko pokrajino. *”Jest grem gor na Škofl'co, da ne bom več piu ... da ne bom koga ubiu ... čeprov sem tam že biu... ko bom domov pr'šeu, bom končno svoje otroke lohk pr'šteu.”*

Dom ali domovina se omenja 8-krat, od tega ostati doma dvakrat. Simbol vas se pojavi 7-krat.
”A zjutraj z vlakom pojdem in odslužil domovini bom svoj dolg. O, zbogom zdaj moja lepa dolenjska vas. Čakal težko bom, da mine čas, ko se vrnem spet mi bo lepo, vrnem se domov v Slovenijo.”[122]

Omemba deklet ni zanemarljiva, pojavijo se osemkrat, fant je omenjen trikrat.
”A zdaj pa pojdem po dekle tja daleč pod Gorjance in jo pripeljem čez gore, čez tiste dolge klance... deklica tam pod goro mi ženka bo.”[123]
”Na Dolenjskem je dekle in le njo bom večno ljubil, vem, da več ne čaka me, sem zavedno jo izgubil.”[124]
”Prija'tli smo vsi med seboj, in cenimo ljubezen, dekleta naša rože so, ni takih na Slovenskem.”[125]

Opevanje lepot Dolenjske, oz. pojavljanje simbolov lep, prelep ipd., najdemo v sedmih pesmih.
”Prelepa je moja Dolenjska po vigredi dih jo zbudi, kot mlada nevesta je krasna, ko s cvetjem jo maj okrasi.”[126]

Krka je omenjena sedemkrat, predvsem opisana kot naravna lepota.
”Krka leži ob njeni levi desni nogi, dekle ob vodi je bol'ša kot v moji sobi, sred otoka grad v moji glavi, vsi ležimo na mehki, mehki travi. Na Otočcu so nebesa, dobra muska polni mi ušesa, ampak sluh ni moj edini čut, piva okus je tud' hud, alko v glavi, glavo na travi... Ful je folka tle ob Krki, vsi obrazi so veseli, niso mrki, dobre bejbe okol' se podijo misli grešne se mi budijo... Raj je raj na Rock Otočcu.”[127]
”Krka sanjava se poigrava tam med bregovi, kjer sem doma. Spotoma boža trave zelene in ogleduje se v modro nebo. Kdo oblije še lepše kot Krka naše to mesto, kjer sem doma. Tam pod Gorjanci staro je mesto, vsi stari znanci pridemo tja.”[128]
”Včasih stojim sam ob reki želja, tukaj na bregu, kjer sva se razšla, le breze vedo, da sva

[120] Ansambel Lojzeta Slaka - Spet se peljem na Dolenjsko
[121] Slapovi – Dolenjska
[122] Pop Design - Zbogom (moja lepa dolenjska vas)
[123] Ansambel Lojzeta Slaka – Po dekle
[124] Slapovi – Na Dolenjskem je dekle
[125] Ansambel Henček - Mati Dolenjska
[126] Ansambel Henček – Prelepa je moja Dolenjska
[127] Mama Manka in Rock Otočec fantje - Raj je raj na rock Otočcu
[128] Ansambel Lojzeta Slaka – Krka sanjava

srečna bila, a Krka odnesla vse najine sanje je tja daleč v Črno morje."[129]
"Ponikne mi potoček dva in v Krki se izgublja, kjer so ljudje sam govori prelepa je Dolenjska."[130]

Od krajev na Dolenjskem se največkrat omenja Ribnica (4) s prispodobami o prebrisanem in veselem fantu, lokalna pripadnost iz tujine.
"Dom svoj zapustil in šel sem v svet, kakor moj oče in moj praded. Ribn'ški pušeljc mi je v okras, v mislih domača Ribn'ška vas. Koder zdaj hodim in kjer živim, vriskam in pojem, se nič ne bojim. Srce mi veselo, ljubezni živi, saj v meni je vroča Ribn'ška kri. Zdaj zavriskaj, zapoj, jaz zavriskam s teboj. Kot nekoč sem doma, se še spomniš mamica, ko zapel sem na glas, da je čula vsa vas, saj vesel sem Ribn'čan, veselo pojem noč in dan."[131]
"Jaz sem dekle iz Ribn'ce, moj fant je Ribn'čan, postaven in navihan je, preljubi moj Urban.. Ni fanta bolj veselega, kot je moj Ribn'čan. Ko se z menoj poročil bo, pohleven bo postal, po svetu vandral več ne bo, in le doma bo spal. Kako pa to dosegla bom, ne belim si glave, saj deklica nabrita sem, doma iz Ribn'ce."[132]
"Prebrisan naš Urban po pameti je daleč znan, kjer Ribnica stoji, za vse je na pretek soli."[133]
"Bleste gore, kjer mesto Ribnica leži, okrog prijazne so vasi. Dolina Ribniška, moj rodni dom si ti, za vedno v tvoj objem se vrnil bom. Najlepša leta tu so tekla mi nekoč, otroška leta, polna toplih dni... tu doplo je doma srce, ljudje pošteni tu žive. Izbral si bom doma dekle, saj z njo bom srečen le, na zemlji svoji bom ostal."[134]

Omenjeni so še Gorjanci (3) in Novo mesto (1).
"In ko potepam se okrog, ko je noč in zvezde gledam, spomnim se na svoje mesto, mislim na prijatelje. Grem domov v Novo mesto."[135]

Dolenjski prostor zaznamujejo tudi čustva - srce (5) ter simboli sonce (5), zeleno (3), cvetje (3), polja (2). Lipa je omenjena samo enkrat. Zanimiv je še pojav simbolov, ki se pojavljajo pri večini identifikatorjev pokrajin, t.j. dolina (1), ponos (1), Bog (1), mati (1) in mir (1).
"Spet se peljem na Dolenjsko v prsih mi srce igra."[136]
"Oj, sladka Dolenjska, ti moja dežela, nihče te ne vzame iz srcá, spomina. Naj srečo Bog nate obilno rosi, te čuvajo angeli, da zmeraj boš v zdravju, obilju cvetela. Nebeška lepota in mir v tihoti sladko mi nasiti srca hrepenenje!"[137]
"Zamenjal nebi je za čisto vse zlato, saj Dolenjska je moja mati!"[138]

Prijatelji se pojavijo 3-krat. Dolenjce bi glede na nekaj omenjenih simbolov opredelili kot nabrite in prebrisane (2), prijazne (2), dobre (1), poštene (1) in delavne (1).
"Plug zopet mi zemljo obrača, da v soncu se brazda blešči, nad njivo škrjanček prepeva o delu, o sreči žgoli. In znojno si čelo obrišem, zavriskam iz vsega srca saj sredi sem lepe Dolenjske, ob Krki bistri doma."[139]

---

[129] Čuki – Krka
[130] Ansambel Henček - Mati Dolenjska
[131] Ansambel Franca Miheliča – Veseli Ribn'čan
[132] Ansambel Franca Miheliča – Dekle iz Ribn'ce
[133] Ansambel Franca Miheliča – Naš Urban
[134] Ansambel Franca Miheliča – Dolina Ribniška
[135] Rudolfovo – Grem domov v Novo mesto
[136] Ansambel Lojzeta Slaka - Spet se peljem na Dolenjsko
[137] Slapovi – Dolenjska
[138] Ansambel Henček - Mati Dolenjska
[139] Ansambel Henček – Prelepa je moja Dolenjska

”Pozdrav z Dolenjske vam pesem nosi, kjer dobri so ljudje, tam je doma srce.”[140]

4.4.1. Stereotipi o dolenjskih regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o dolenjskih regionalnih potezah naslednji: mehkoba, popustljivost, družabnost, skromnost, vedrina, gostoljubnost, prijaznost, prožnost, humornost, dobrodušnost, odprtost (Musek, 1994). Iz besedil pesmi lahko razberemo večino potez, razen popustljivosti in skromnosti.

4.5. Geografski identifikator Bela krajina

Identifikator Bela krajina se pojavlja v 4-ih pesmih od preučevanih, v še eni pesmi se omenja Kolpa. Bela krajina je omenjena tudi v 4-ih pesmih, kjer prevladuje identifikator Slovenija.

V kar treh od štirih pesmi se pojavi simbol breze, ki ima simbolno mesto v pokrajinski identiteti.
”Med breze srebrne v gaju stopila je Vesna prek trat... kot mladenka pomlad. Na ples jo brag vetrič povabi, vrtita se v tihih logeh, prebuja se brstje, v naravi zelenje krasi... Za njivami bele so breze, med brezami vitko dekle.. je lepša kot jutro pomladno... V Beli krajini pomlad cvete.. življenje novo se od tu odpre. V Beli krajini pomlad skrivnostno stopa čez mah, zapleše z brezami, tam zlatolasimi.”[141]
”Pod Mirno goro se najlepši svet odpre, moj skromni mali raj, zeleni brezov gaj.”[142]
”Med brezami belimi, griči kot v pravljici, čaka na Jurija pomlad.”[143]

Pojavljajo se še simboli: srce (ali srčni) (3), pomlad (2-krat), Kolpa (3), veselje (2), kolo, ples (3), dom (3), Gorjanci (1-krat), metliška črnina (1), ponos (1), slovenski (1), odprte roke (1), vinograd, zidanica (1), prebrisanost (1).

”Veliko večerov na bregu sem sedel in v Kolpo sem strmel in čakal na te... Raztegni Henček meh, zapoje naj za ples, naj vsak ob Kolpi ve, kako čakal sem na te... tukaj smo doma ljudje srca.”[144]
”V Beli krajini/Ob Kolpi/Prek Gorjancev prijatelja imam, ki navadno ne pije nikdar sam. Metliška črnina kraljica je vina... Tam pisance pišejo, mlini še meljejo, devojke še v kolu igrajo... V deželi kjer srca so zlata bolj kot zlato, najdeš pozimi topel dom.”[145]
”... Vrtače vsepovsod, mi slepa bela pot vinograde krasi, prijazne zidance. Ko pride svet Martin, ob vincu posedim, prijat'li s pesmijo večer olepšajo... Semič, biser Bele krajine, kliče v goste vse prijatelje. Semič, v tvoj objem rad vračam se, tvoje so moči vse pravljične. Le pridite okrog, smo vsi odprtih rok, saj mehka duša se, kar sama nam odpre. Čeprav smo daleč stran, smo polni lepih sanj, vsi smo ponosnega slovenskega srca.”[146]
„Moja lepa Belokranjka zvita je lisičica, vedno ve, kaj meni manjka … ob Kolpi bistri je

[140] Ansambel Lojzeta Slaka – Pozdrav z Dolenjske
[141] Ansambel Franca Miheliča – Pomlad v Beli krajini
[142] Ansambel Tonija Verderberja - Semič
[143] Ansambel Henček – Metliška črnina
[144] Ansambel Henček – Na Kolpi
[145] Ansambel Henček – Metliška črnina
[146] Ansambel Tonija Verderberja - Semič

doma, mi lepša je od miss sveta.“[147]

Zaradi maloštevilčnosti obravnavanih pesmi je težko ugotavljati identiteto Bele krajine. V pesmih je mogoče razbrati, da so Belokranjčani družabni ljudje, kar pa lahko pripišemo tudi splošni pozitivni noti narodnozabavne glasbe.

4.5.1. Stereotipi o belokranjskih regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o belokranjskih regionalnih potezah naslednji: dobrohotnost, složnost, čustvenost, radoživost, mehkoba, prisrčnost, občutljivost, konservativnost, fatalizem, vernost, mističnost (Musek, 1994). Na podlagi par pesmi ni mogoče potrditi stereotipe; v pesmi Pomlad v Beli krajini se pojavlja mitologija, vendar bi jo težko opredelili kot mističnost.

4.6. Geografski identifikator Notranjska

Od pesmi, ki bi se nanašale na Notranjsko, je bila odkrita le pesem o Snežniku, kjer se pojavljajo simboli: ponos, sonce, dolina, gozd, Slovenija, Planika.
”Že tisočletja nam ponos si ti, vladar v prelepi zarji jutranji, ko žarki sončni obude tvoj svet, z doline nate krasen je pogled. Ponosno dvigaš v modro se nebo, pozdravljaš sonce z dvignjeno glavo, v gozdovih tvojih ptice spi napev, v dolino seže njen prelep odmev. ... Ponos dežele si Slovenije, steze so tvoje vse iz pravljice. ...V skalovju svojem skrivaš gorski cvet, ... Planika v tvojih skalah je doma, kraljica gorskih je lepot steza.”

Notranjci se omenjajo še v dveh pesmih, kjer prevladuje identifikator Slovenija, v eni so opisani, da veselo vriskajo (Krila – Skačejo Slovenci).

Na podlagi preučevanega ni mogoče sklepati na identiteto Notranjske. Notranjska v zavesti njenih prebivalcev ni prisotna v taki meri, da bi o njej nastajale pesmi. Na zgodovinskih deželah oblikovana zavest pripadnosti ljudi se nadaljuje v okviru gravitacijskih območij večjih oskrbnih središč. Tako ravno Notranjska s težavo ohranjanja regionalno idetiteto, saj se njena šibka populacijska in gospodarska moč stežka upira gravitacijskim vplivom Ljubljane, Kopra in Nove Gorice (Klemenčič, 2005).

4.7. Geografski identifikator Primorska

Identifikatorji Primorska, Soča in nekateri primorski kraji se pojavljajo v 24-ih pesmih. Primorska je še omenjena v 7-ih pesmih, kjer prevladuje identifikator Slovenija.

Identiteta Primorske je najbolj vezana na morje (10), povezani simboli so še sonce (9), obala (3), burja (5), ribolov (ribič, ribe – 3) in barka (2). Poudarjanje lepote krajev je opisano v štirih pesmih.
„Smo šli na drugo stran, na Hrvatine, gledat Trst kako se burji skrije.”[148]

[147] Ansambel Vrisk – Moja lepa Belokranjka
[148] Slavko Ivančič in Bazar – Koper

Dekleta so omenjena v 7-ih pesmih. Zaljubljenost, poletne romance se pojavijo 4-krat, poletje trikrat in pomlad štirikrat. Zabava (žur) se pojavi dvakrat.
„Za vse, ka me poznaste, to ni k'kšna novica, da vozim kamion Avtoprometi Gorica. Ma zna bet, da kdo ne ve še, da s'm človek, k' rad pleše... Ma ne hodim jaz u disko zarad' plesa, se zastop', zarad' tega hodim če, k tam so lepe pupe. Na Primorskem, aaa, so pupe čista špica... Ma to ni nič prot temu, kar jaz sem vidu lani, k šou sem plesat u en disko t'm u Ljubljani... Se mi je zdela znana njena govorica, sem reku: "Lepotica, jest voz'm na Avtoprometi Gorica. Ma ti, kej si z Ljubljane?" „Ne, s'm s Kozane." "Brika?! Sred Ljubljane?" ... Pupo nankar Bog ne reše.“[149]
„V San Simonu v objemu morja, v San Simonu se sonce igra… nas veter hladi… zdaj srečni smo mi. V morju in soncu uživala sva, konec poletja pa ti si odšla. Leto je mimo spet čakam na te, da ti bo veter spet kuštral lase.“[150]

Vino je pomembno v identiteti Primorske, pojavi se v 7-ih pesmih, trte ali vinograd pa v 5-ih. Od vin so omenjeni merlot (2), berbera, rebula in refošk.
” Ma kaj, ki čejo nam faraonske piramide, bašta da imamo mi pune golide... Merlot, refošk.”[151]
”Bi šotor postavla, nardila bi gril, in jaz bi narezal meso, potem bi še liter domačega spil, bi skupaj čakali temo.”[152]

Čustveno stanje nakazuje simbol srce (4), ki je povezan tudi s pojmom dom, domač (5).
„Ona sanja Pariz, ona sanja London in čez dan me mori, le kam jo peljal bom. A naj k vragu gre svet, naj že mine ta noč, zjutraj s fičkom odpeljem jo v moj v Portorož, najlepše v kraju domačem mi bo - nikjer na tem svetu tako ni lepo. Daj spijva ga, Jože, srce me boli, ko baba razmišlja tako, da v tuje neznane si kraje želi, ko pri nas doma je lepo.“[153]

Primorsko zaznamujejo še veselje in smeh (4), dobri ljudje (2), ponos (2), delavni ljudje (2) ter šarmerji (1).

Ljubljančani so trikrat predstavljeni v slabši luči kot Primorci.
„Pod murvo se zberemo fantje z vasi, v družbi veselih zapojemo si in včasih na pladnju pršut zadiši, ne vejo Ljubljančani, kakšni smo mi.“[154]
„... se je en Ljubljančan spravu, da me bo zašpotavu: "Ej, poglej, ga strica, s ker'ga si pa ti vica?" "Jest? Z Avtoprometa Gorica... Z enu roko te speštam, da buš tajšn ku ena pica! Ahti, jaz voz'm na Avtoprometi Gorica."[155]

Največkrat predvajana pesem z identifikatorjem Primorska na YouTubu je partizanska pesem Vstala Primorska, ki vsebuje simbol svoboda.
”... Strojnice svojo so pesem zapele, zrak je pretreslo grmenje topov, širne poljane so v ognju vzplamtele, klic je svobode vstal sredi gozdov. Vstala Primorska si v novo življenje, z dvignjeno glavo korakaj v nov čas! V borbah, ponižanju, zmagah, trpljenju našla si končno svoj pravi obraz.”

[149] Iztok Mlakar - Truckin' rap (Avtopromet Gorica)
[150] Faraoni – V San Simonu
[151] 3Bote - 3Kraje
[152] Don Juan – Ona sanja Pariz
[153] Don Juan – Ona sanja Pariz
[154] Korado in Brendi – Nekaj me muči le
[155] Iztok Mlakar - Truckin' rap (Avtopromet Gorica)

Izmed Primorskih krajev je največkrat omenjen Portorož (7), kjer se petkrat pojavi v smislu poletne romance, zaljubljenosti.
„A med palme skrite v parkih leze vonj vojakov v jarkih. Roke v blatu, vonj pomladi, jutro dviga se nad žice in daleč streli kot pozdravi za gospe smejoče v travi. Z belimi klobuki s poljubi na obrazih prihajajo z vrtov kot večne prikazni na slikah s pozdravi, Portorož 1905“[156]
„Mi Slovenci se ne damo, meter morja svoj imamo in na majhni plaži se nas osem tisoč praži. Ni potresov, ni hurikanov, ni požarov, ni orkanov, teroristov se ni bati, daleč so od nas pirati. Daleč so od Dravograda, Djerba in Hurgada, a še težje na Haiti z Gorišnice je priti. Dolga pot je iz Škofje Loke na Maršalove otoke,… A na varnem boš, plaja de la Portorož. Od pomola do marine, drug na drugem kot sardine, med Slovenci tud' so Švedi, Škoti in Angleži bledi.“[157]
„Prižge zelena se na semaforju. Pritisnem plin, naravnost proti morju... Še daleč je do Portoroža, koleno tvoje se mi boža. Bila bi nora to intima. Vroče je, ker pokvarjena je klima.“[158]
„Tu sem prvič te poljubil, tu sem ti v mislih prstan dal. Na obali sem obljubil, da bom vedno zvest ostal. Čao Portorož, slovo je tu, poletje zdaj izgublja moč. Melodije sonca in morja, pesmi grejo do srca, čao srce, čao, lahko noč. Da boš vedno me ljubila, si dejala to noč. [159]
„Sredi zasanjanih rož, se v soncu koplje moj Portorož. S tihimi parki pretkan, ... z gozdički posejan ... in v mali ... barčici ti si z menoj, omamlja naju morja opoj. Bežni poljublja te val, ... hladi te maestral. V najine dlani še zajemiva si ... biserov iz dna morja in v jesenske dni odnesiva si ... košček modrega neba.“[160]

Koper je omenjen 6-krat s simboli naše mesto (2), žur, burja, sonce, industrija.
” … kjer sonce si v morju noge hladi, ni dneva brez žura … Rumeno je modro, povej vsem na glas, … zdaj pravi je čas, zakriči, zapiši, Koper je naš! In mlado in staro s srcem za vse. V zvezde skovali bomo naše ime. Kjer burja zapiha in glavo zbistri, kjer sonce segreje vse dobre ljudi, prebudi se z nami, prebudi se ti, saj del si celote, brez tebe je ni.”[161]
”Na ten parte sveta tri so lepe kraje in narlepeše so u mesce maje - Kupar, Jizla nu Piran... Tri kraje, tri kraje ki narlepše so na svete, tri kraje, tri kraje ki ut sunca so sagrete. Imamo lepe pupe speglane nu drite, na manka vuneh ki so grde nu zabite ... Te smo doma, u Jizle imajo ribe, u Kopre induštrije, u Portorože nu Pirane same oštarije... Te ja naš dom. Ma mi sa na damo ki smo prave štrijane, fine lepe in kasen bot masa krgane... Merlot, refošk. Pr nas na obale na manka se nan fešte, taku da so kontente anka forešte.”[162]
”Ne na levo, ne na desno, Koper, to je naše mesto. Kdor ne skače z nami ni. Gremo skupaj, gremo vsi. Naj se sliši, Koper naj živi!”[163]

Istra je omenjena petkrat, opredeljujejo jo lepa dekleta, bogata narava - vino, ribarjenje, oljka, trmasti ljudje.
„Sem pravi Primorec iz Istre doma, za mene najlepša dežela je ta, tam lepa dekleta so, vince sladko, nikjer na tem svetu tako ni lepo. Pod murvo se zberemo fantje z vasi, v družbi veselih zapojemo si in včasih na pladnju pršut zadiši, ne vejo Ljubljančani, kakšni smo mi. Nekaj me

[156] Bazar - Portorož 1905
[157] Prepih - Playa de la Portorož
[158] Domen Kumer – Še daleč je do Portoroža
[159] Big ben – Ciao Portorož
[160] Jožica Svete – Sije sonce na Portorož
[161] Heaven No. 7 – Koper je Koper
[162] 3 Bote – 3 Kraje
[163] Slavko Ivančič in Bazar – Koper

muči le, nekaj želi si srce – če bi se lahko še enkrat rodil, najraje Primorec bi bil. Na morju je barka v njej pa smo mi, kot naši očetje smo ribiči vsi. Če mreže so polno, veselo je vse, je z ribo bogato to naše morje. Jeseni iz oljke se olje cedi, veseli smo vsi, če bogato rodi, za pridne je roke dela povsod, kdor delati hoče, lahko je gospod.“[164]
„Tam preko oceana, na robu Balkana, tam mala dežela leži. So hribe, doline, je murje in višine, Istra ji pravemo mi. Je s trto ponosna, je z ulko donosna, u mrežo se riba ulovi. Kjer sonce posije, kjer burja zavije, u Istre doma smo mi. Istrijane po trme so znane, prej mušo navadeš letet gre voso še en bot na led. Istra zemlja moja se ti, u tebe sem nejdu svoj mer, ti daješ mi puno moči. Istra zemlja moja se ti, u tebe uživem u tebi trpim, si z tabo živin. So kamnje sklesani iz njive pobrane narisale naše vasi. In trudne obraze nam pravijo štorje, u njih pa se najdemo mi. Istrijane po trme smo znane, ma ku enbot ga vjemeš, ga u dušo zadeneš, ti von srce podari…“[165]

Piran se pojavi 4-krat, ob njem najdemo, da je tih, ima gostilne ter zaljubljence.
„Na koncu večera prižgejo nebo nad Piranom, zaspanim. Kot v zvezdnato temno odejo ogrnejo ga še za eno noč. In hiše vse tiše, kot stare gospe zehajo glasno, saj čas je že. In okna zapirajo, pozno je... In ceste in trge pustijo nestrpnim poljubom, zaljubljenih.“[166]

Brda (oz. Bric, Brika) so omenjena v štirih pesmih. Zaznamujejo jih trta in vino, češnje, breskve, lepa in ostra dekleta.
„Soj cajt v Brda smo hodili mularija, malo zarad vina an malo zarad lepih pup. A, briškulina, to je za dušo medežija, Brika pej ta hujši strup. An velik strup se stavi v majhne flaše, bolj je mejhna, bolj je ojstra ku žilet. Buhvari nardit kej, kar ji ne paše, buhvari nardit Briki kak dešpet... Bric se dragi moji na afar spozna, an če češ met od njega dobru robu, a se boš tud martru, tako ku se toka... Na spomlad v Brdih pej ne medijo samo črešnje, a tud Brike malčk bolj ruse ratajo, an češnjam cuker Brikam želje grešne, storijo da neč ku sam od sebe po tleh padajo... Če si poročen z Briku, psa ne boš rabu, ka že tako boš jemu lajanja preveč.“[167]
„Lepo je sredi sončnih Brd, ko vzdrhti pomlad. In zacvete spet mandljev vrt, češnje sredi trat, se Brici v sveži dan bude in sonca vesele. Sončna Brda kličejo, ko v pomladi cvetejo, vabijo nas dobri ljudje. Lepo je sredi sončnih Brd, tam v poletnih dneh, ko polja so pogrnjena prt, z njih odmeva smeh in sladke breskve dozore, da z vej se nam smeje. Sončna Brda kličejo, ko poleti obrode, vabijo nas dobri ljudje. Lepo je sredi sončnih Brd, ko zardi jesen, šibi se grozdje s polnih trt, zrak je ves meden. Rebula v zlatu se iskri, naš Bric pa se smeji. Sončna Brda kličejo, ko jesen razdajajo, vabijo nas dobri ljudje.“[168]

Soča je omenjena trikrat, dvakrat z mislimi človeka o njegovih tegobah.
”Vse lahko pogrešam ma prou vse, samo ne bičiklete, ka z njo se bom mogu še kejšen bot peljat na Soču, pej tam si umiri bom šolne sezu an kalcete, an soje bom noge spoštljivo u vodo potoču. Jest Soča, se stabo rad reku bi kejšno besedo, če nečeš pej neč, bom pej samo te gledu, ko štufa an zmatrana tečeš po strugi, an delaš taku ku jest to, kar čjo drugi. An glih taku ku jest tudi ti puhna si gnuja... Tku vsa svoja leta jest djelal debele sem bale, življenje zna spisat ma prou strašno grde romane, če slep si an šutast si zmisliš usaj kejšne ideale, ma takim ku jest sem na koncu prou neč ne ostane.”[169]
”Soča voda je šumela, mesec je na nebu s'jal. Ti pri oknu si slonela, ko sem jaz slovo jemal.

[164] Korado in Brendi – Nekaj me muči le
[165] Ne me jugat – Istra
[166] Anika Horvat – Lahko noč Piran
[167] Iztok Mlakar – Brika (ki b' rad)
[168] Avsenik – Sončna Brda
[169] Iztok Mlakar – Soča

Drugmu dala si resnico, poljubila ga srčno, men pa dala si levico, pa še to tako hladno. ....V tujem kraju zdaj prebivaš, oh, kak me srce boli. Tamkaj z drugim srečo uživaš, moj spomin jo le kali."[170]

Omenjeni so še nekateri drugi primorski kraji: Črni kal (2), Izola (2), (Nova) Gorica (2), kjer se pojavlja morje, diskoteka, dom.
"Več kot spijemo boljši smo in lepše zgledamo. Po zgledu najboljšega benda iz Knežaka smo naredili en komad za Zmelkoowa junaka .... Smo šli biciklirat od Izole do Kopra in smo skoraj ostali brez Žareta basista, na levi strani morje na desni je bla cesta nad nami nebo nad njim pa nebesa."[171]
"Pr Črniga Kala hitiš vuko prote murje, pogledaš nazaj prute Socerbe.... Te smo doma. Burje tuče sunce pače hiše so sa sive, jeno u vale zdola zalane lepe njive... Te je naš dom."[172]
"Vseh primorskih krajih smo doma, konec tedna vedno se dobimo, več ko nas je, bolj se veselimo.. V Novo Gorico gremo na pizzo, kako veselo bo v disku nato."[173]

Ansambel Lojzeta Slaka omenja Vipavsko dolino.
„Dolina Vipavska najlepši si kraj. Karkoli na svetu sem videl in kdaj, vinogradov polna cvetočih si gaj, ko sonce zbudi te, ko burje je kraj. Rod trden že dolgo v tem kraju živi, najžlahtnejše vino mu trta rodi, kdor pije ga enkrat, ga večkrat želi, vipavsko vince veselje budi. Kozarec berbere, merlota pa dva, na zdravje Vipavske popijmo do dna. Če komu bo malo, naj nič ne skrbi, saj vinca polne vipavske so kleti. Od lepote ves prevzet Trento občudujem spet... skrivnostni svet. Rad ob Soči posedim, se v lepoti prerodim, v zelenju sred planin najdem lep spomin."[174]

Simboli, ki se še pojavljajo v pesmih, ki geografsko opredeljujejo Primorsko, so njive ali polja (4), gozd (2), hribi (2), doline (2). Pojavijo se še simboli oljka (2), češnje (2) in pršut (1). Kras je omenjen trikrat, enkrat Trst. Enkrat se pojavijo simboli: Balkan, Slovenci in maestral.

4.7.1. Stereotipi o primorskih regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o primorskih regionalnih potezah naslednji: širina, odprtost, liberalizem, svobodoljubnost, podjetnost, živahnost, družabnost. Za Goriško veljajo stereotipi: zadržanost, preprostost, prijaznost (Musek, 1994). Glede na pesmi lahko potrdimo stereotip o odprtosti, živahnosti in družabnosti, preostali stereotipi se v pesmih ne odražajo.

4.8. Geografski identifikator Zasavje

Ni bilo moč najti pesmi, ki bi prikazovale identiteto Zasavja kot regije. Opazna je pesem o Kumu, kot markantni vzpetini, ter pesem o lepoti Zagorjank. V teh pesmih se pojavijo simboli: Sava (1-krat), Kum (1), Zagorjanka (1) – lepota dekleta, kot uganke (1), vinjenost (1).

[170] Ans. Ottavia Brajka - Soča voda (narodna)
[171] Zmelkoow – Gravitacija
[172] 3Bote - 3Kraje
[173] Bianco – Gremo na pico
[174] Ansambel Lojzeta Slaka – Dolina Vipavska

Orlek v pesmi Na Kum govorijo o tem, kako gre na pohod in o stvareh na poti do vrha (*„Mim' cementarne je šlo, megla me bode v oko, prečkam Savo, zaženem se v hrib.“),* kako gre po vzpetini do vasi, kjer se je nekdo z avtomobilom zaletel v robnik, ker je vozil vinjen (*„Skoz' vas prešerno grem, se naokrog ozrem, ponoči nekdo je škarfo razbil. Se je preveč veseli…“),* o prijetnem vonju sena, srnah in na koncu o razgledu z vrha (*„takrat pogled se razlije oster veter zavije, nad mano odpre se modro nebo. Sam na vrhu stojim in v dolino strmim, z rešpetlinom iščem svoj dom.“).*
Orlek v pesmi Moja mala Zagorjanka govorijo o počitnicah v Španiji, kamor so odšli mladi Zagorjani, in ugotovili, da *„mala Zagorjanka je lepša kot Španka ... dekleta naša, nihče ne prekaša.“*

4.9. Geografski identifikator Sava

Reko Savo najdemo v pesmi Sava šumi skupine Dekameroni. Sava šumi in se iskri v očeh dekleta, ki je zapustila fanta, ta pa hrepeni po njej.
”Sava šumi, v očeh se iskri, odpustil sem ti, zaradi drobnih stvari.”
Reka se pojavi tudi v pesmi skupine Orlek - Dol po Savi *”... gre moj svet”* (o življenju moža, ki mu gre v življenju vse narobe, ločitev, razbit avto - a s pozitivno noto).

4.10. Geografski identifikator Štajerska

Identifikator Štajerska in identifikatorji Maribor, Drava, Pohore, Celje, Laško, Velenje, Prlekija, Haloze, Savinjska dolina idr. se pojavlja v 64-ih pesmih. Štajerska je omenjena še v 10-ih pesmih, kjer so prisotni še drugi identifikatorji slovenskih dežel. Identifikator Štajerska se pojavlja v 17-ih primerih, ostali primeri se nanašajo na lokalno identiteto regije (Prlekija) ali štajerska mesta (Maribor, Celje ipd.). Simbol Slovenija (Slovenec) se v proučevanih pesmih pojavlja dvakrat.

Deželo Štajersko v največji meri zaznamuje vino (19), s čimer lahko povežemo tudi simbole pitje (11), gorice (7), trta (6), vinograd (6), nazdravljanje (4), grič (3), klet (3), zidanica (2), klopotec (2). Vinorodna pokrajina in kultura pitja vina je najpomembnejši element v identiteti Štajerske.
”V toti presneti, v štajerski kleti. Bogi naš Joža, žena ga boža, rad bi ostal še, pa mora domu. Brihtne je glave, rad ma zabave, šine mu v glavo, pogrunto je pravo, popil ga bom liter, te pa domu. Toti presneti, Štajerc veseli, ob šank se postavi in včasih ob Dravi - ki se pa te še - ribe lovi. Štajerc je pravi, rad se postavi, noben še neso ni me domu. ... Štajerska se veseli.”[175]
”Ko toti Štajerc v Dravo pade, pol jo spije iz navade, ta drugi pol pa si pusti, da z njo si špricer naredi.”[176]
„Na Štajerskem raste cvetlica cvetlic, ponos in simbol je naših goric. Če sonca dovolj je, pa tudi dežja, ko pride jesen, sad čudežni da. Klopotci prepevajo pesem glasno, oznanjajo nam, spet brat se bo šlo. ... Če v vinu resnico bi rad poiskal, po pameti pij, če ne, ti bo žal! Nazdravi z dekletom, poglej jo v oči, resnico srce iz njih govori. Na Štajersko gremo, kjer v zidanci luštno nam bo.”[177]

[175] Alfi Nipič – V štajerski kleti (Štajerska se veseli)
[176] Alfi Nipič in Vilko Šimek – Ko toti Štajerc v Dravo pade
[177] Vesele Štajerke – Na Štajersko gremo

Pivo se za razliko od vina omenja le trikrat.
„Podnevi in ponoči, le piva si natoči, laški pir, kdor hoče najti v sebi mir, ta mora piti laški pir. ... Vse dobe in vsi dnevi so primerni za meditacijo ob steklenici piva.“[178]

Velikokrat so omenjena dekleta (13), tudi lepota deklet (8) ter Štajerke (2). Simbol fant se pojavlja 11-krat, Štajerc oz. Štajerci 8-krat. Ljubezen ali zaljubljenost se pojavlja 5-krat.
„Gremo na Štajersko, gledat, kaj delajo, ljubice tri. Prva je kuhar'ca, druga je kelnar'ca, tretja je ljubica moj'ga srca. K prvi bom hodil jest, k drugi bom hodil pit, k tretji bom hodil svoj srček hladit.”[179]
”Štajerci smo very good, very good za Hollywood. Ko na veselicah smo, ko filmske zvezde zgledamo. A namesto glihtanja, ga pijemo za dva. ... Pravi mišičnjaki smo, s kozarci kvihtamo. Štajerc je ta pravi in s tem se rad postavi, ... drugače je pa veseljak, da malo kdo je tak. Širok je ko omara, močan za dva zidara. Ma roke ko lopate in vedno druge gate. Za ženske res je vaba, drugače pa baraba, če kdo stopi mu na pot, mu čreve da na plot. Podnevi fant in pol, ponoči gre na lov in ktero ulovi, ga pomni tedne tri.”[180]
”Vidim jo, lejpa je, da te kap. Marička Štajerka, kot čokolada si, okol pocukrana suče vsakega.”[181]
”Vzela sem si Štajerca, tak' kot moja mama. Druge punce ne bo gledal, to vam garantiram. Plesati pa mora znati, tak' kot jaz mu žvižgam. Ker mlada sem in pametna, lepa sem in fina. Zato pa vzela sem si Štajerca al' ne fakina. Moral bo posodo prati, ribati, sesati. In živini hrano dati, vsak večer pa zgodaj spati. Po gostilnah ne bo hodil, imel trebuh od piva. Svojo plačo bo le sanjal vse dokler bom živa.”[182]

Dom je omenjen 13-krat, srce se omenja 8-krat. 12-krat so opevane lepote krajev in narave. Simbol zelen, zelenje se pojavlja devetkrat pa simbol sonce.
„Kjer ob reki Dravi v sončen dan te vabi pravljični svet, kjer med zlate griče s soncem obsijane polje klice zet. Najlepši del sveta je tu, kjer smo doma in to je Štajerska. Na svetu lepših ni deklet kot so pri nas, ni ga fanta, ki bi imel bolj prešeren glas. Naj se ve, naj sliši se, veselje je pri nas, je blo in bo dokler bo, naš Štajerc pel na glas. Tam za našo mizo pod zeleno lipo radi sedemo, tam smo kot družina. Ena in edina ko zapojemo, tam kozarček vina štajerskega vina si natočimo.”[183]
„Štajerska, širna, zelena ravan, kakor cvetoči je maj, bistri studenci in griči ob stran, to je domači moj kraj. Hišica tam stoji, trtica jo krasi, zraven potoček šumi. Soncu se žlahtne gorice bleste, zidance polne so vse, vince rumeno nam žejo gasi, Štajerc vsak srečno živi. Vince srce krepi, žalost nam radosti, lajša vse težke skrbi. Tam čez dobrave mi vetrič pihlja, klasje rumeno zori, fantič pod lipco z dekletom kramlja, očka pri litru sedi. Dela in truda sta Štajerc uživala, naj bo to star ali mlad. Lepše dežele na svetu tem ni.“[184]

Štajersko oz. Štajerce opredeljuje oznaka veselje, veseli ljudje (10), petje (5), prijatelji (4), lepo, dobro življenje (4), zabava (5), sreča (5), zvestoba (3), veselica, polka ali harmonika (3), spomin (3) in zvestoba (3). Manj so pogosti simboli lipa (2), rodni kraj (2), mati (2), domača beseda – narečje (2), Bog (2), hrib (2), dobri ljudje (2), prijazni ljudje (2), delavnost (2),

[178] Šank rock – Laški pir
[179] Narodna, različni izvajalci - Gremo na Štajersko
[180] Potepuhi – Štajerc
[181] Domen Kumer – Marička Štajerka
[182] Simona Weiss – Vzela sem si Štajerca
[183] Frajkinclari - Polka po Štajersko
[184] Kvintet Berger – Moj štajerski kraj

ponos (2), cvetje, rože (2), dobrovoljnost ljudi (2), živahnost (2), Evropska unija (1).
”Naj se ve, ko Štajerc v hribe gre, da tisti dan nedelja je. V hribe gremo na izlet, prepir začne se spet, žena kolne spet, tašča jezik si masira, vsepovprek komandira – smo pripravljeni. V hribih se apetit dobi, nahrbnit je poln dobrit. Štajerc pač rad žejen ni.”[185]
”Štajersko nebo umiva zora življenja, kot ga s sabo nosi reka, velike zgodbe malega človeka.”[186]

Maribor se v pesmih pojavlja 14-krat. Opisana je navezanost na mesto in Štajersko, opevano vino in njegovi učinki, spomini na mladost in ljubezen, propad industrije, nogometno navdušenje.
”Smo fantje z zelenega Štajerja, smo vedno za babe perajt. Kar naenkrat prideš v tista zrela leta ... takrat spomniš se na svoje rodno mesto, ki kot deklica zalublena je zvesto. Tu sem sanjal tu s'n prvič se zalubo, tu uspel sem, včasih kiksno in izgubo... tu pod Pohorjem je zrasel mamin sinko v moža. … To moj Maribor v srcu si mi ti, rad imam te ljudi, pozdrav domači. Tu v naročju tvojem pesem naj zveni, rad imam toto naše lepo mesto, ko prijatli stari tu se zberemo, o moj Maribor zdaj tebi dam zvestobo, tu v naročju tvojem pesem pojemo. Ko brege naše sonce greje, ko trta solzne ma oči... Na enem kraji črne goše, na drugem zlati kruh zori, tu pravi srečni človek še živi. Jesen bogata polkošata, zaveje med vinogradi, Martin pa mojo grešno dušo greje mi. ... V naših srcih si doma dežela Štajerska, od Goric do Pohorja, zelena Štajerska v senci dul vsi vsedemo ko gremo z naberha. Debeli kruh nam reže, sladko vince streže, tota naša Štajerska.”[187]
”Ti moj lepi Maribor, nate jaz sem čisto nor, tu se dobro mi godi, ti smo vsi prijatelji. Zvečer grem malo ven, ga popit preveč ne smem, ker to vince štajersko useka, da mi bo hudo.”[188]
„Vsa tota leta, so tukli nas dol. Nam vničli celi Maribor. Zdaj pa res, zadosti tega je, mi ne gremo tak več dalje se. Naprej Maribor… spomnite se Maistra našega. On ni čako in ne gledo, kaj se jutri zgodlo bo. Maribor je tak naredo nam, Štajersko Slovenijo. Kdor toto mesto res rad ma, naj vse od sebe da. Da našo mesto Maribor bo spet metropola. Saj mi živimo vsak dan tu, nardimo kaj se da. Ki na celem svetu je še kraj, ko tu pri nas doma… Nea šimfaj mi čez Maribor, tla pod nogami se majejo pa kaj zato, ne pametuj prijatelj, kar priznaj, ni dežele je čez Štajersko. Bolj kot jutro bliža se, bolj sam sebi smilim se. Ko promili rasejo, čustva me prevzamejo. Kelnarci se izpovem, ker razume moj problem, saj bi k moji šou domu, a kaj ko je tak lepo tu.”[189]
”Mel sn punco z Maribora. Jezus, to je bil komad. Lepa, rajcig, pa razumna, jes pa obdarjen in mlad. Šetala sma se po Lenti, ljubila do ranih ur, včasih sn ji kupo burek, al pa pelal kam na žur. Narod pil je svoje doze, brez pretirane nervoze, zdravili so depresijo z nogometno euforijo - Maribor. Šou je TAM in šla Metalna, ata dobo je dopust, mama sama ni bla dosti za kopico lačnih ust. Morala si it v Ljubljano, tam je menda kruh bolj bel, nekaj cajta sn ti pisal, pol pa sn te prebolel. Narod pil je svoje doze, brez pretirane nervoze, zdravili so industrijo z nogometno histerijo.”[190]
”En hrib stoji in reka boža polja do goric, tja Bog oženi dobro voljo smeh rdečih lic. Je pojstla pridno škripala, da se je tresla noč, če koga je prineslo tja nikdar ni htel več proč! Še zlato sonce rado sije noter v našo klet, mi smo ga znali v svoje sode srečnega ujet... O moj Maribor je tak fejst nor, da srcu vse verjame, ko vino brcne pamet v rit, ko se mu duša

[185] Oto Pestner in Vinko Šimek - Ko Štajerc v hribe gre
[186] Mi2 – Štajersko nebo
[187] Reporter Milan (E. Flisar) – Tota naša Štajerska
[188] Domen Kumer – Nea mi govori
[189] Mariborčani – Mariborska himna
[190] Mi2 – Maribor

vžge.”[191]

Savinja oz. Savinjska dolina se omenja sedemkrat – od tega v zvezi s hmeljem dvakrat. Vsebuje še spomin na mladost, lepoto narave, primerjava s Škoti, gostoljubnost, veseli, prijazni.

„Greva pod Golte, bregovom zelene Savinje, kjer polje rastočih rastlin je preraslo grmovja in brinje. Mozirje vabi te z doline tja v hladno gozdovje. V goste hlače znano dobrovje, prelepi savinjski svet. V Savinjskem se gaju sprehaja jabolka v maju, kjer rože za naju ob svežem jutru dehte. Kjer bistra Savinja preproge cvetja razgrinja, naj vsak se spominja, da tod so dobri ljudje. Dehtijo vrtnice, v vetru dehte tulipani, ob stičju rudečem postani, s planin cvetovi so zbrani.“[192]

„Savinjska dolina, domači/najlepši moj kraj, najlepša dežela. Po dolini sprehajam se rad, do logarskih vrat. Preko zelenih poljan hladen vetrič pihlja, me spominja, ko bil sem še mlad. Tam pesmi najlepše v hmeljavi pojo, v soncu blešči se zeleno zlato.“[193]

„Dolina z močjo v rokah vabi tvoj pogled, popelje ga v pot strmo, dvigne v strmi svet. Savinja nad bučnim slapom tiho se rodi, divjad se v kraljestvu gozda – življenje prebudi. Dolina Logarska – zelenje se objema, sanjska hči gora. Ptice prebudijo sonce, vsa zasanjana, deklica iz sanja zdrami, moja logarska. nosi me v dolino sonca.“[194]

„Vse staro in mlado v Ljubno hiti, tam zbrani so vsi, smo fantje srečni, vesel'ga srca, vsak nas že dobro pozna, mi dekle mežika, smehlja. Na zdravje ga pijmo, na častne ljudi, vince nam žejo gasi... naj steče s kozarcev do dna.“[195]

„Jeziki zlobni se vrtijo in s Škoti nas primerjajo, pa kar na pamet govorijo, o čemer pojma nimajo, bi raje enkrat čas si vzeli, v dolino hmelja bi prišli, se čudit čemu bi imeli in si se kesali se. Pridi k nam in sam prepričaj se, da čez Savinjčane jih ni. Kar jeziki grdi govore, navadne so laži. Kdor si najde tu prijatelje, se dobro mu godi. Nikjer te lepše ne pogostijo, lepot narava je nasula, vsak se vrača rad nazaj.“[196]

”Savinjčani smo nasmejani, veselje je pri nas doma, po celem svetu smo poznani, in vsakdo nas rad ima. Zapojemo, ko smo veseli, zavriskamo, da povsod živi, od nekdaj smo tako živeli, da nas denar nič ne skrbi. Savinjčani ljudje smo kleni, drvarji so začeli rod, odhajali navzdol po reki so s splavom na nevarno pot. Savinjčani ljudje smo takšni, kot naša je deželica. Odprtih rok, povsod prijazni, veselega srca. Ko je pri nas doma gostija – pogača je na mizi, vrček piva, le pridite prijatelji.”[197]

Polja ali poljane so omenjene 6-krat.

Pohorje se omenja 5-krat, pomemben je v odnosu do Maribora. Pojem Drava je omenjen 5-krat.

”Bli so divji cajti, ko se nam je Drava lejpa zdela, nobeden ni verjel še, da bi nam lahko sanje vzela. In bli so taki cajti, da bi še Pohorje prestavo, prijatli tistim cajtom zdaj bi rad nazdravo.”[198]

”... bil sem spet predolgo od doma. Je tako kot včasih še, vse počasi gre. Štajerca pojemo, se družba zabava. Kjer se Pohorje vidi, slika moja iz davnih dni, spremlja me in lajša mi poti,

[191] Zoran Predin – Moj Maribor
[192] Avsenik (in ostali izvaj.) - V Mozirskem gaju
[193] Ansambel Slovenija – Savinjska dolina
[194] Happy Band – Dolina Logarska
[195] Kvintet Berger – Na Flosarskem balu
[196] Ansambel Savinja – Čez Savinjčane jih ni
[197] Savinjskih sedem – Mi Savinjčani
[198] Edvin Flisar – Še eno rundo daj točajka

me kliče domov."[199]
"Obljubljal je, da me bo vzel in graditi most začel, ki pomenil bo prostost in bo trden kot dravski most. ... tam na mostu je priznal, da je drugi ljubezen dal. Ne vem kaj mi je, takrat bilo, ko sem ga prijela za roko, zaklical je se na pomoč in izginil v temno noč."[200]

Prlekija se pojavi petkrat, od tega v zvezi s prekomernim pitjem dvakrat. Ljutomer se omenja trikrat, od tega se pojavita simbola podzemlje in droge dvakrat.
"Tam vam čas ustavi se. Vse dežele sem prehodil, našo vso Slovenijo. Rad imam najboljšo hrano, dal življenje za to, bograč, gibanica prleška… tukaj štorklje so doma, Mura vije se sanjava, domačini vabijo te na kozarček rujnega, bolečine ti pozdavi topla voda banovška."[201]
"Radi bomo zaigrali, da vsen de krotek čas. Prleki smo znani, radi ga gutnemo, včasih tudi malo preveč v sebe ga vlijemo. Vino pa je jako močno, hitro gre v glavo, če ne gre po dveh pa po štireh, gremo le domu. Negda stori ludi te so spoštuvali, samo on do lehko vino, tak so veruvali. Gnes pa so že drujge cajti, to več ne drži. Ka se z vode vino dela, to nikša künšt več ni. Dragi vinski bratje, kelko nas je okrog, le po pameti ga pijmo, ka bomo brez nadlog. Lehka glova, trezna pamet tüdi kej vala, drügi den pa zdrav na delo, to naša sreča bo."[202]
"Prelepa si zemlja slovenska še lepši je prleški svet, so polja in bregi zeleni, tam bija moj rojstni je kraj. Gorice v sonci bleščijo. ... Najlepše med letni časi je jesen, ko klopotec ropoče, delo med letom pozableno bo, s trse se grozdje nam smeje, to lepo plačilo nam bo. Prešati je luštno, pesem vesela glasi, delo se zanje opravla, vino čaka se Martina – vino nam bo segrelo dušo in telo za svetke."[203]
"Lotmerk underground – razdeljeni po grupah… Ljutomer smo mi… droga tukaj prevlada, zato se ne čudit, da se ga mladina zakaja, da se ga zapija.. v mestu prevlada sociala, zato če hočemo kaj met, bolš, da kaj zdilamo… zato hočmo, da preživimo, čeprav nelegalno.. To je Lotmerk underground – ni perspektive, tukaj je propad. Ljudlje so slabi, dobri, večina hinavci, drugi hudobni… Čeprav nas ljudje ne razumejo… Policija vsepovsod v mestu… Hočemo mal več dnarja, spoštovanja, da ne bo na ceti klošarja, pijanca…"[204]
"Mrzlo pivo dober sound, Lotmerk underground. Marsikaj se v Lotmerki zgodi, krf se z noža doj cidi, širi droga se kak betek, sküša jo je fsakši kmetek. Prlekija je v Lotmerki ... na svejti nemaš bujšega čuješ."[205]
„Iz občine Veržej prihajam, pred našo kletjo je vedno dolga vrsta, saj t'le nikol ne manjka dobrega vina, dobrih ljudi, veselja tudi, če je zima. Saj ni se treba čudit, da življenje je težko in da v naši majhni vasi vedno bilo nam je lepo. Od jutra do večera uživamo… Alkohola ne zanemarjamo in z ženskami se ukvarjamo, mi smo pridni ljudje, naj vsak to ve. Mi smo iz Prlekije, ja seveda iz Evropske unije, če kdo ne ve kje je to, naj vpraša doktorja geografije. Ta pokrajina bi morala biti bolje poznana, saj uživamo tukaj dvakrat bolje kot večina. … To smo mi, Prleki zduženo podjetje, alkohol nas gor drži, pa zverinsko dretje... zato, ker ga radi pijemo in sprepiti smo in srečni smo. Nisem Plemeniti pa vseeno borec za domovino, ko drugi od tu bežijo, jaz mam v srci Prlekijo. Ker že v ranen otroštvi, sem nejša se v mošti, pa vedno več je kompanjonov, ko grem proti starosti. Ko se na vikendi konzumira, vsakdanje malenkosti nas več ne vržejo iz tira. Napol prazna flaša, ta noč je opet naša. Pivo za pivom morem piti.. zutra moren na faks.."[206]

[199] Alfi Nipič – Se Pohorje vidi
[200] Neca Falk – Dravski most
[201] Ansambel Krila – Med Prleke v Banovce
[202] Ans. Alojza Grnjaka – Železnodverska
[203] Ansambel Alojza Grnjaka – Prelepa si zemlja slovenska
[204] KLM – Lotmerk
[205] Odpisani – Lotmerk Underground
[206] M-Trsta in Inff – To smo mi, Prleki

”Na prijaznem griču, vinska klet stoji, ljutomerskem kraju lepše stavke ni, krog in krog gorice, travniki, polja. tu v tej lepi kleti vince je doma. kdor je dobre volje, tja se naj poda. Videl bo krasoto našega sveta, bo odkril, z vincem se bo krepčal mnogo mnogo let.”[207]

Velenje se pojavlja petkrat, večkrat v istem kontekstu tudi droge (3) in pitje (2), beton (2), Gorenje (2), črno zlato (1). Tak značaj mesta se kaže v rap pesmih mlajše generacije.
„Ni bol'š'ga mesta od Velenja... biznis ulice mamila organizacija široka .... sploh ni važno kam bom šov vedno vrnem se domov. in ko pridem spet nazaj s homiji ga pijemo ... Ko tu živiš nisi več Bosan'c, Sloven'c ampak Velen'čan. Velenje kličejo ga mala Bosna... Velenje folk vzgojen je za v gorenje in za cesto.“[208]
„Prihajam … z ulice, kjer se zbirajo vsak dan... da se lahka zakadijo … Direkt z Velenja, ker vsaka ulica je enaka, na vsakem čošku se pije, razbija in baka … Življenjski stil je tak, ker tu vlada sama banda, sranje je vsakdanje … Prihajam z ulic, kjer je … ogrožen z drogami in orožjem... Dogajanje sred velenjskega betona, čez noč lastnina odtujena, škode za pol milijona...“[209]
„Vse zvezde ujemi v velenjske noči. … mesto s sanjami, z vetrnicami otroškimi, na zlatu črnem spi, pod gradovi in med jezeri bel labod živi. Mesto z barvnimi kockami, svetloba betonskega sveta, v stari lepi ulici v plenicah mirno dete spi.“[210]
„Bilo kam grem, Veleja je z mano, pijani študenti, ko pridem v Ljubljano, ko pridem v Maribor še bolj pijano. Velenjčani strežejo, ko pridem na Obalo ... naše malo mesto… Gorenjski štedilniki… Ambasador Veleja.“[211]

Celje se pojavi v štirih pesmih, zasledimo simbol dekle (2), vino (2), ples (1), mesto zgodovine (1).
„Kdor pleše polko, naj gre v Celje, tam so zabave, tam je veselje. Mlada dekleta plešejo rada, kadar se polka zaigra. Komur za ples ni, vince naj pije, vince rumeno točijo rade, mlade Celjanke, kelnarce. Vince se toči, vsi se vrtijo, polko poskočno, veselo zaigra.“[212]
„Od Celja do Žalca je ravno polje, po njem se sprehaja eno zauber dekle. Vinčece bi piu, dekle bi poljubil, če bi jo imel. … Čez Sav'co in Drav'co preplavat bi znal, najlepšega dekleta na Štajerskem bi zbral.“[213]
„V mesto seže glas, iz železne dobe čas, ko na Miklavškem hribu že, domovali so ljudje. Kelt je tu živel, Rimljan svoj dom imel, mesto v času tistih let doživi razcvet. Bil Slovan je tod in celjskih grofov rod, za časa Habsburžana se tod obrt razvila je. Že stoletja nam, tu stari grad stoji, mesto je simbol in nanj ponosni smo vsi. Prelepo naše Celje, najlepši biser si ob Savinji, najlepša si stvaritev, kar Bog ustvaril je nekdaj. Si mesto zgodovine, ki diha z dušo od pradavnine. Veselo, lepo, belo.“[214]

Obravnavanih je bilo tudi 5 navijaških pesmi.

Vinska kultura oblikuje identiteto Štajerske, ki ponekod že meji na alkoholizem. Osebnostne lastnosti prebivalcev kažejo, da so ti veseljaki in prebrisani ljudje, veliko jim pomenijo prijatelji in ljubezen.

---

[207] Ans. Alojza Grnjaka - V Ljutomerski kleti
[208] Thug Connect - Velenje
[209] Last One – Z ulice velenske
[210] več izvajalcev – Velenje mesto s sanjami
[211] 6Pack Čukur – Ni živle'ja brez Veleja
[212] Kvintet Berger – Celjska polka
[213] Vitezi polk in valčkov - Od Celja do Žalca
[214] Vitezi Celjski – Knežje mesto

4.10.1. Stereotipi o regionalnih potezah Savinjčanov

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o regionalnih potezah Savinjske naslednji: samozavestnost, „gosposkost“ (Musek, 1994). V obravnavanih besedilih lahko zasledimo samozavestnost.

4.11. Geografski identifikator Koroška

Identifikator Koroška se pojavi v 6-ih pesmih, omenja pa se še v 3 pesmih, kjer je omenjenih več identifikatorjev. Kaže se »vesela in dobra« slika Koroške, saj je poudarek na simbolih veselje, veselo (3), dolina (3), dekle ali Korošica (3), srce (2), hrib (2), dobri ljudje (2), ljudje odprtih rok (1), dobrovoljni ljudje (1), dom (1).

„Korošci smo zmerem za mušter bili, na sveti ni buljših lidi. Dolina ni mrtva, ampak jamramo vsem, med nami je največ veselih lidi, pa ni ga Korošca, ki ne bi znau pa deuvat pa juckat pa lubico met.“[215]
„Po Koroškem po Kranjskem že ajda zori. Moje dekle jo žanje jo roka boli jo roka boli, prav zares.“[216]
„V Solčavo prišla strašna je novica, da čez vrh prkraspala je Korošica... V gostilni zdaj vse se že prepira, Korošica zadnja zdaj ženina izbira... Solčavanke pa vse jezne o se zbrale, Korošico so nazaj čez vrh nagnale.“[217]
„Ni je ceste, ki te pelje, lepše kot je ta, ki te vodi na Koroško, od koder si doma.. Ko zaviješ na Koroško je glasba vsepovsod, po hribih so kmetije, ljudje odprtih rok. Rad se spomniš na otroštvo, na vesel, brezskrben čas... Nasmeh, ki ga ne skrivaš, prihaja iz srca, saj se vračaš na Koroško, tja, kjer si doma.“[218]
„Tam na Koroškem še žive dobre volje ljudje. kjer veselo se živi, tam se pozna, kdaj obljuba se da. Že stoletja naš rod je bil tu.“[219]
”Ena pot vodi v Ljubljano, druga pot na Dolenjsko, moja pot vodi na Koroško, tja pod Peco in pod Uršljo. Moja pot želi si me, kliče… Vedno vrnem se, kamor želim srce, tam so dekleta…V hrib in spet v dolino, počasi in mesec soseden prišel boš na Koroško.”[220]

4.11.1. Stereotipi o koroških regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o regionalnih potezah Koroške naslednji: blagost, dobrohotnost, popustljivost, prijaznost, gostoljubnost, redkobesednost, zadržanost, sentimentalnost (Musek, 1994). Od navedenih osebnostnih značilnosti lahko iz pesmi razberemo prijaznost in gostoljubnost.

[215] Milan Kamnik – Koroška
[216] Po Koroškem po Kranjskem – narodna
[217] Skupina Črna mačka – Obisk s Koroške
[218] Milan Pečovnik Pidži - Rad se vračam na Koroško
[219] Ansambel Slovenija – Tam na Koroškem
[220] Milan Kamnik – Pot na Koroško

4.12. Geografski identifikator Prekmurje

Identifikatorji Prekmurje in Goričko, Murska Sobota in Mura se pojavijo v 23-ih pesmih ter v 6-ih pesmih, ki opevajo še druge dežele. Simbol Prekmurje (Prekmurci, prekmursko ipd.) se v proučevanih pesmih pojavlja 14-krat, ostale pesmi vsebujejo identifikatorje Goričko, Mura ali Murska Sobota.

Identiteto Prekmurja najbolj definira reka Mura (11).
”… pri Muri smo se radi špilali, tan ostala naša je mladost, stari mlin še žito tan drobi. Tam so bujraši živeli. Hitro doj teče, tu so naša mlada lejta minula, ostala je duša Prekmurska.”[221]
”Želim si živeti, kot mlinar na Muri, da nič več se jokal ne bom. Ko zdaj hočem nazaj, kjer voda pomeni še več kot življenje in smrt, vidim cesto, ki vodi le tja, kjer izgubil se bom med ljudmi.”[222]
„Zmeraj vračam k tebi se, tu mirno bije mi srce in vedno je lepo, ko voda kamenje obrača... Valovi Mure odnesite mu pozdrav, tja v daljave, naj se spomni name kdaj. Kako zaljubljena nekoč sva sanjala.. Reka ti čudežna si vsa, ko vrba s tabo se igra, nje veje božajo tvoj tok. A včasih strugo svojo zapustiš, deroča in grozeča vsa... teče po strugi svoji, jaz vrniti se ne znam.“[223]
”... Mura je hladna, Mura je tamna.”[224]

Meglice ob Muri se pojavljajo v treh pesmih in igranje ob reki v dveh. Mura ima prizvok mističnosti, tradicije, mračnosti, žalosti.
”Kjer Mure valovi se ovijajo z meglo, vrteči krogi v globine vabijo... Razjeda, odgovora ne da: ali na breg, ali v vodo? Ali to al ono povej mi, draga, kaj naj zdaj storim, kako tem silam, temnim, ubežim? ... Ljubezen moja prav potiho obrne stran glavo, pusti me samega, samega z vodo. Kjer Mure valovi bregove lastne izpodjedajo, šumeči krogi vrtijo moje telo.”[225]
”Včasih pa, ko je sonce zašlo, spod' goric tja v mursko vodo zaslišal se je tisti cimbalski glas, pobožal je loke, pobožal je vas. Da si znal srečati štiri može z violino in brki in kar zraven gre... Včasih pa ...baje se jih sliši igrati glasno, tam v meglicah nad mursko vodo.”[226]

Goričko se pojavlja v štirih pesmih, v eni izmed njih je Goričanec opisan kot oseba, ki se razdaja. *”Goričanec po dujši san, vse ka man, vse vam dan, vse lidi rad man.”*[227]

Dvakrat se pojavlja Goričanka. Rože ali rožice se pojavijo trikrat, dvakrat je mišljena lepota deklet.
„Nega lepše roužice kak je Goričanka, ti si moja roužica, roužica Gorička, kda po šmarnici dišiš in maš rdeča lička.“[228]
”... ona je zanka, uganka, prava Goričanka.”[229]

Opevana je tudi Prekmurka.
”V življenji dosta san prešpilo vsega dosti man, kak spoudnje gate ženske menjo san... niti ena

[221] Uri banda – Duša prekmurska
[222] Chateau – Mlinar na Muri
[223] Nova Legija in Andreja - Valovi Mure
[224] Zoltan band - Moje Prekmurje
[225] Vlado Kreslin – Obrni, obrni
[226] Vlado Kreslin – Tam v meglicah nad mursko vodo
[227] Franc Gorza - Goričanec ge po dujši san
[228] Franc Gorza – Gorička roužica
[229] Marina Huber – Prava Goričanka

tak ne kušne tak kak Prekmurka pa lejko je Bosanka ali Turkinja... tak kak či bi me zacumprala moja mala Prekmurka."[230]

Če dodam še simbole, ki se pojavljajo pri drugih deželah, in druge markantne simbole so omenjeni: žito oz. klasje (3), lepote narave (3), prijatelji (3), spomini (2), štorklja (2), mladost (2), duša (2), pitje (2), Murska Sobota (2), žalost (2), vračanje domov, želja po domu (2), njiva, polje (2), vino in pitje (2), Amerika (1), mir (1), ravnica (1), razdajanje (1), samota (1), mlinar (1), trta (1). Idilično in čustveno je spominjanje na rodno pokrajino iz tujine ali ob vračanju domov, kar zasledimo v štirih pesmih.
„Kama priden san doma, lubezen sebof v srce nosin. Prekmurje, moje Prekmurje, davno bi te že pozabo, či me nebi štrkof glas sakši den k tebi vabo."[231]
"Lejpa si moja krajina, tak kak moja diklina."[232]
"Ges pa iden ta deleč nazaj, ge san se naroudo, v svoj rodni kraj. Gnes iden k tebi, ge klasje zori, tja ge štrk na trti sakšo zajtro zori. Zaj pred menof stoji kuča očova, srce mi razbija, ka san pa doma, tu zakladi so moji otroških dni... Sigdar san mislo, ka bom ostau doma... tu ge san pujsto svoje srce."[233]
„Iden doj pu Kobilji pijan kak žandar, tan me sreča moj pajdaš el ga preci maš. Pišta, Janči, Joška, Karči, či me najdeš v eton šanci, pelaj me domou ovači jes nigdar ne prijden domov."[234]

Močno lokalno zavest in pripadnost je moč zaznati v pesmi Steklih psov Nindri indri (narečno za: nikjer drugje) in pesmi 1919, Prekmurje Rapublika ki vsebuje simbole: spoštovanje, zadovoljstvo, droge, lepa dekleta, enakopravnost in navezanost na domačo pokrajino.
"Nindri Indri ne boš doubo spoštovanja stari tak kak eti. Nindri indri, samo eti, ne delamo razlike med delavci pa kmeti, med šminko, socialo. Vsi smo iste klase, ne obstaja pri nas rase, ka je moje tou je vaše, ka je vaše, tou je naše. Nindri ne boš doubo takše domačiče, Angleže se se selijo zaradi domačiče. Nindri indri nega takšoga narečja in plače, ka jih mamo, ka smo nižje od povprečja ... pridi poglednit prek Mure, ge žive mali narod z visikin standardon kulture."[235]
"Preveri zgodovino, 1919 – Prekmurje republika! Seposedi san že luto, ali v Soboti je zakon... dobro znajo ka bi mrou za tou jebeno Prekmurje, tu man mer, tu mi paše."[236]

Obravnavane pesmi, v katerih zaznamo identiteto Prekmurja, izvajajo tudi Romi, kar kaže na njihovo pripadnost pokrajini. Ciganka je omenjena v eni pesmi, na igranje Romov ob reki Muri pa nakazujeta dve pesmi. Slednji sta primera pesmi, ki nostalgično in idilično opisujeta pokrajino in življenje ob njej. Ob identifikatorju Prekmurje je v primerjavi z drugimi deželami zaznati manj optimistično identiteto, raperske pesmi mlajše generacije vsebujejo predvsem dokazovanje, da je živeti v Prekmurju lepo. Vprašanje je, od kod izhaja potreba po dokazovanju, morda v dejstvu, da je pokrajina med manj razvitimi v Sloveniji („ *plače, ka jih mamo, ka smo nižje od povprečja"*)[237].

[230] Langa – Prekmurka
[231] Kontrabant – Prekmurje, moje Prekmurje
[232] Zoltan band - Moje Prekmurje
[233] Horizont - Nazaj v prekmurje (kuča očova)
[234] Skupina Metulj - Iden doj po Kobilje
[235] Stekli Psi – Nindri Indri
[236] Stekli Psi – 1919, Prekmurje Rapublika
[237] Stekli Psi – Nindri Indri

4.12.1. Stereotipi o prekmurskih regionalnih potezah

Po analizi Trstenjaka iz leta 1991 so ustaljeni stereotipi o regionalnih potezah Prekmurja naslednji: pridnost, prilagodljivost, skromnost, vernost, nezaupanje, nestalnost, spontanost, vedrina (Musek, 1994). V pesmih lahko razberemo stereotip o prilagodljivosti, ostale značilnosti ni mogoče potrditi.

4.13. Geografski identifikator Ljubljana

Identifikator Ljubljana se pojavlja v 39-ih pesmih in dodatno v 17-ih pesmih, kjer je samo omenjen; te pesmi sem obravnavala pri drugih identifikatorjih.

Pogosto je pojavljanje besedne zveze ”bela Ljubljana”. Pridevnik ”bel” (belo mesto, bela Ljubljana, bele ulice ipd.) najdemo v devetih primerih. Kot lepo mesto je opredeljeno štirikrat.

Ljubljančanke in lepa dekleta se pojavijo sedemkrat.
”Toliko lepih deklet ni videl svet! Hej, hej, Ljubljančanke, kam ste namenjene? Rožice rosne, prevzetne, ponosne, brhke Ljubljančanke. Od nekdaj lepe ste slovele, pel je že naš poet.”[238]
”V Ljubljani so lepe ulice, na ulicah pa lepe deklice.”[239]
”Ljepa Ljubljančanko, grom te ubio! Zaljubih se u tu zenu, ponudih joj malo čipsa. Kada vidjeh njenu ruku, svatih odmah, da se fiksa. Zbog tebe ću nosit crno, obrijat ću čak i glavu, kupit ću si ziherice, samo nemoj pušit travu!”[240]

Pogoste so ljubezenske pesmi, saj se simbol ljubezen pojavi šestkrat. Velikokrat se pojavi skupaj s pojmom mladost (6) oz. spomini na mladost (4). Grad se pojavlja v pesmih štirikrat.
”V Ljubljani za Ljubljanico tam najde vsak kar si želi. Čez Šuštarski most, levo na Mestni trg, desno na Stari trg, po spomine, po mladost.”[241]
”Ko zaslišim ljubljanski zvon, mi razbija srce močno, z doma grem, saj me čaka on, da bi šla po skrivnost. Ko pozvanja ljubljanski zvon, srečna vsa mu hitim v objem, najina naj ljubezen bo, večna, kakor ta zvon.”[242]
”Hodim po ljubljanskih ulicah, pločniki mi zgodbe pravijo, množica usod prepleta se povsod... Tu so vsi koraki shranjeni, svet, ki ga več ni v asfaltu tem živi. Vse te veže, izložbe kavarne, so življenja in sanj starinarne. Hodim po ljubljanskih ulicah, moje mesto spet pričara mi najine mladosti dneve in noči.”[243]
”Ali se spomniš Ljubljane v maju? Sama po ozkih ulicah, sama v korak sva se sprehajala. Ali še vidiš zasanjane hiše, ki v skritih sencah čuvajo neizrečene misli, upanja? Sonce razliva zlat sijaj po strehah in ulicah mesta, Ljubljana cveti...”[244]

Nazivanje Ljubljane kot dom ali ”moje mesto” je prisotno v petih pesmih.
”Tam nad mestom sonce zginja, čutim veter mladih smrek, barve zvezd vseh spreminja, noč umirja ritem cest. Je Ljubljana moje mesto in smo mi utrip srca. Se izgubljamo nezvesto v tuji svet.”[245]

---

[238] Janko Ropret – Ljubljančanke, Trkaj - Ljubljančanke
[239] Marjana Deržaj – V Ljubljano
[240] Saša Losić – Ljubljančanka (iz filma Outsider)
[241] Majda Sepe – Čez Šuštarski most
[242] Branka Kraner – Ljubljanski zvon
[243] Majda Sepe – Ljubljanske ulice
[244] Aleksander Mežek - Ljubljana v maju
[245] Gušti in Polona – Ljubljana

Opredeljevanje Ljubljančanov s pojmom žabe (žabarji) se v besedilih pojavlja dvakrat, iz konteksta razberemo, da enkrat s strani Primorcev, drugič Štajercev. Omemba ljubljanskega narečja se prav tako omenja dvakrat.
”Ja nesla sva plato t'm dol v Ljubljano med to fancy reparsko družbo t'm zbrano pa je t'm dol sploh nobedn ni šteku. ’Ej stari, a veš tko je posluš, ne morš tko govort da se ve da si z Ruš.’ ’OK.’ sm reku in šel do žabe največje in tam me je nauču ljubljansko narečje.”[246]
”Sake petok ista štorja ura doste let. Žabar hode ih nan na murje pet eno sret... Lubiančarje, pomalen imele bojo use. Vone furbaste so usi, sake vod njeh an mikin kos kipi Lubiančarje, pograble hmalen bojo use.”[247]
”Zbiraš cvet fantov in deklet, da tvoje ime ponesejo v svet. V svoje življenje jih na hitro vtiriš, nato se z njihovim perjem šopiriš. Pozabijo govoriti tako kot doma, njihov jezik postane ljubljanščina.”[248]

Prevzemanje ljubljanskega dialekta kaže na močan vpliv, ki ga ima Ljubljana ne le na gospodarskem, ampak tudi na kulturnem področju.

Pomembnost glavnega mesta je opaziti tudi v pesmih, kjer vse poti ”vodijo” v Ljubljano.
”Ta zelena dežela me prevzame, ko vozim po cesti do Ljubljane, tu imam ljubezen, tukaj sem doma.”[249]
”Čez poljane požgane tja do bele Ljubljane naša vojska prodre kot vihar!”[250]
”Ena pot vodi v Ljubljano, druga pot na Dolenjsko, moja pot vodi na Koroško..”[251]
”... do Ljubljane naj pesem odmeva.”[252]

Janko Ropret opredeli Ljubljančanke kot prevzetne in ponosne, Andrej Šifrer v pesmi Bela Ljubljana pa govori o vzvišenosti Ljubljane.
”Hej bela Ljubljana, ko včasih te gledam se mi zdiš tako sama. Dvigaš nos nad vsem kar ni iz mesta, ljubiš le kruh iz svojega testa. V sebi neguješ kmete brez zemlje, ki čez noč so prešli s kruha na žemlje... Sredi bele Ljubljane so me učili in prali možgane... Morda nisi kriva ko te napadam le odsev si naroda ... Tako smo dobri, tako smo si všeč... Hej Ljubljana, si sploh bela še? Včasih se mi zdi da le zaradi megle. Z menoj ne bo nič, jaz te bom zapustil, ko čas bo dozorel se ti bom izluščil.”

Ljubljani pa dajo svoj pečat tudi priseljenci, predvsem iz držav nekdanje Jugoslavije. Slon in Sadež na šaljiv način predstavita zgodbo priseljenca iz Bosne v pesmi Bosanski kavboj. *”Ja sam Jozo Hađiselimović, kavboj iz Ljubljane. 'Mesto viski pijem lozu, 'mesto konja jašem kozu. Pucam ćim mi neki na put stane... Sve od rata na Balkanu, živim u jednosobnom stanu... A ja pijem rakije, vina, a cipele su mi Alpina. …nek se zna, ja kavboj sam iz BiH. I sad se mi vrača, slika rodnoga Bihaća. Al došla težka su vremena, potukla su se plemena... U Sloveniji sad u domu, glumim posttrevmatsku komu”.*
Njihova prisotnost pa zbuja tudi negativna občutenja.
”In ki bo Lublana zadosti bulana, bo ona pristala kot mesto čefurjev.”[253]

[246] Slon in Sadež - Reper
[247] 3 Bote - Ljubljančarje
[248] Andrej Šifrer – Bela Ljubljana
[249] Victory – Zelena dežela
[250] Partizanska – Hej brigade!
[251] Milan Kamnik – Pot na Koroško
[252] Beneški fantje – Fantič od Čedada
[253] Racija – Ljubljana

V povezavi z Ljubljano se pojavljajo še simboli: tujina (3), zeleno (3), študent, študentski dnevi (3), hrib (2), Ljubljanica (2), pitje (2), zvon (2), prijatelji (2), kmečko okolje (2), Šiška, Center, Moste (2), Šuštarski most, Mestni trg, Stari trg (2), Rožna dolina (2), objem (2), vas (1), rop (1), Emona (1).

Biti in iti v Ljubljano ima v pesmih optimistično noto.
”Naš mali avto je še premajhen, da v njem sedeli lahko bi vsi. Pa jaz na strehi, pa ti na strehi, pa on na strehi naj sedi. V Ljubljano gremo mi.”[254]

Nekateri bi radi pobegnili iz vasi, saj v Ljubljani pričakujejo več priložnosti.
”Ona sanja o Ljubljani ker bi rada šla naprej... rada bi z vasi do mesta, da kdo vrata ji odpre... in ne ve da tudi tam ljudje so sami.”[255]
”Morala si it v Ljubljano, tam je menda kruh bolj bel.”[256]

Ljubljana je živo mesto, tam je zabava, vedno se nekaj dogaja.
”Ljubljana je spet olepšana… ljubezen drhti v zraku, naj jo vdihne prav vsak. V mestu je spet pomlad, čuti jo stari grad in ulice, čutim jo tudi jaz, še ti odpri srce. Belo lesketa v parkih smeh otrok, življenje povsod.”[257]
”Mi bomo vso noč preplesali, bela Ljubljana nikdar ni zaspana.”[258]
”Belo mesto utonilo je v mrak, zdaj spi že vsak lojalen rojak. A zmeraj se jih najde eno par, ki ni jim dosti te dežele čar. Je v Šiški še kaj odprtega? A v Šiški še kdo da?”[259]
”Dirjam po Lublani gor in dol, iz Rožne na Kodeljevo, od tam pa na Metelkovo. Potem pa vse žure obrnemo. Iz grada brž v Bežigrad, iz bežigrada gremo v KUD, iz KUD-a pa v Mestni log in tam je blizu bunker in oh in sploh.”[260]
”... vid'te kva se u Ljubljan dogaja... V mestu nekaj dogaja...”[261]
”Lublana ma učas cirkus, živalski vrt je zmeri, če ni cirkusa je dolgcajt.”[262]

O drogah v Ljubljani govorita dve pesmi. Ali En v pesmi Zadeta si lepa Ljubljana dodaja poleg drog še upiranje družbenim normam.
”Zadeta si lepa Ljubljana, zadeta si vedno bolj.”

Dežele, ki sem jih obravnavala kot identifikatorje, vsebujejo simbole, ki so značilni za podeželje, ko je npr. opevanje lepot narave, vina in trt, gora, morja. V pesmih z identifikatorjem Ljubljana se opeva mesto, ulice, trge, zabavo, dekleta, ljubezen, ”biti” v mestu ipd. Pričakovano ima identiteta Ljubljane v popularnih pesmih urban značaj. V diplomskem delu je zato obravnavana posebej in ne v sklopu katere od pokrajin. Ljubljano avtorji pesmi dojemajo tako na pozitiven način (zabava, ljubezen, priložnost za delo) kot tudi negativen (vzvišenost, izguba lokalnih narečij in prevzemanje ljubljanskega dialekta).

Socio-ekonomski razvoj je v zadnjih desetletjih predvsem med mlajšo populacijo zmanjšal pomen identitete navezane na tradicionalne pokrajinske enote. Najočitnejši primer je

[254] Marjana Deržaj – V Ljubljano
[255] Jan Plestenjak – Ona sanja o Ljubljani
[256] Mi2 - Maribor
[257] Eva Černe – Pomlad v mestu
[258] Marjana Deržaj – V Ljubljano
[259] Martin Krpan (Vlado Kreslin) - Je v Šiški še kaj odprtega
[260] Ana Pupedan – Lublan-ska
[261] AliEn, Klemen Klemen – V mestu nekaj dogaja
[262] Pankrti – Lublana je bulana

Ljubljana, kjer so se še pred nekaj desetletji prebivalci prepirali o poteku meje v mestu med Gorenjsko in Dolenjsko. Dandanes se večina prebivalcev v radiju 10 kilometrov od Ljubljane istoveti kot prebivalci Ljubljane oz. njene okolice (Klemenčič, 1997, 2002).

4.14. Geografski identifikator zamejstvo

Kraji v zamejski Sloveniji se v slovenščini pojavljajo v 14-ih pesmih. V obravnavanih pesmih se petkrat pojavi simbol dom ter prav tako petkrat Trst.
”Od Istre, Celovca, Trsta, Lentija, z Lango pleša vsa Slovenija”[263]
”Čez kraške gmajne tja do morja, kjer blešči se v soncu Trst, naše misli zdaj bežijo, h končni zmagi naših vrst! Domovina preljuba, zemlja naših prednikov, čaka na dneve, ko svoboda spet tam bo. Zdaj pripravljeni smo nanjo, da jo uresničimo. S puško v roki neustrašno, vse do zmage zdaj gremo!”[264]
”Sladka je slovenska zmaga, svoboden bo kmalu Trst.”[265]
”Vse od Pohorja pa do Solin, mimo Trsta dol v Rim delila sva si vse, kar se deliti da…”[266]
„Smo šli na drugo stran, na Hrvatine, gledat Trst kako se burji skrije.”[267]

Pomembnejši simboli, ki opredeljujejo zamejstvo, so še: Benečija ali Beneška Slovenija (3), domovina (3), doline (3), Čedad (3), svoboda (3), srce (2), morje (2), grob (2), Celovec (1), Triglav (1), nagelj in rožmarin (1).
„Ko nad Matajur dvigne se megla, sonce ob Nadiži drami me iz sna, zbuja se Čedad, vabi sivi grad, vabijo v doline, tja me pelje pot. Pojdem v Benečijo... češnje tam cvetijo, čaka dom na me… vračam se nazaj.“[268]
„Oj Doberdob, slovenskih fantov grob. Kjer smo kri prelivali za svobodo domovine, kjer smo jih pokopali, slovenske fante.“[269]
„Rož, Podjuna, Zila, venec treh dolin, moja domovina, narod moj trpin. Ti družica moja, dom moj in moj rod, ko bom truden boja, bodi mi še grob. … nagelj, rožmarin, v sveti zemlji sniva tvoj slovenski sin.“[270]

Kraji v zamejstvu se v popularni glasbi pojavljajo redko, najpogosteje se omenja Trst, vendar okoli identifikatorja ni nanizanih pomembnejših simbolov. Sklepamo lahko, da je Trst od zamejskih krajev najbolj zasidran v zavesti Slovencev, saj se omenja v novejših pesmih in daje občutek, da ni ˝pozabljen˝ pri dojemanju slovenskega prostora.
Od obravnavanih 14-ih pesmi jih je kar pet od istega izvajalca, to so Beneški fantje, ki igra narodnozabavno glasbo. Dve pesmi (o Trstu in Doberdobu) imata partizanski navdih, Kreslin pa je populariziral narodno pesem o koroških dolinah Rož, Podjuna, Zilja.

4.15. Geografska identifikatorja Jugoslavija in Balkan

Identifikatorja Jugoslavija (tudi Jugo) in Balkan se pojavljata v 19-ih pesmih. Identifikator

[263] Langa – Jebem vam sunac
[264] iz filma Trst je naš - Čez kraške gmajne
[265] Agropop – Z nami je Slovenija
[266] Neisha – Tiste lepe dni
[267] Slavko Ivančič in Bazar – Koper
[268] Beneški fantje – Pojdem v Benečijo
[269] Zborovska partizanska pesem - Oj Doberdob
[270] Vlado Kreslin (narodna) - Rož, Podjuna, Zila

Jugoslavija se pojavi 11-krat, Balkan 9-krat, Tito 3-krat. Lahko rečemo, da se pojem Balkan v popularnih pesmih nanaša na prostor bivše Jugoslavije. Dilema ali sem spada Slovenija, se pojavi tudi v besedilih pesmi.

Lepe spomine na Jugoslavijo zasledimo v petih pesmih.
„There was a land of champions, a land called Yugoslavia.“[271]
”Ni blo d'narja.. Bli so dobri cajti, Tito bil je Bog, pel' smo in plesal' in pluval' sistem, zraven pa se vsi še dobr mel.”[272]
”Eni delajo, drugi kradejo ker je ta sistem, potem se sprašujem, kako smo do sem prišli, če je bo prej vse dobro v Jugoslaviji ...”[273]
„Bilo je Slovenaca, bilo je Hrvata. I Tito bio naš, dok nije bilo rata... Jebaćemo mater svima, od Vašingtona pa do Rima. Živela Jugoslavija!“

Simbol Triglav med identifikatorji jugoslovanskega oz. balkanskega prostora omenjajo 4 pesmi, med njimi tudi jugoslovanska domoljubna pesem Jugoslavijo (Od Vardara pa do Triglava).
„Od Vardara do Triglava, od Đerdapa do Jadrana... ponosno sredi Balkana – Jugoslavija... Živi srečno v svobodi, ljubezen naj te naša vodi.“[274]

V skladbi Yugo skupina Rock Partyzani nostalgično pripoveduje o brezskrbnih in lepih časih Jugoslavije, o športni zgodovini, kulturni, glasbeni in filmski ustvarjalnosti ter o znanih in uspešnih blagovnih znamkah tistega časa (*„od Vardara pa do Triglava, plesala je raja Titova, Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skopje, Titograd“),* kjer med slovenskimi simboli npr. našteva Pony kolo, Avsenike, Elan, Olimpijo in Radensko.

Evropa je omenjena štirikrat.
Neopredeljenost glede pripadnosti Balkanu ali Evropi je zaznati v štirih pesmih.
”… mal v levo, mal v desno, mal v Evropo, mal na Balkan.”[275]
„Dobro jutro, dragi Janezi! Smo Balkanci, al' smo jodlarji? Pleše kolo vsa Slovenija, Micka jodla izpod Triglava! Janez Micki polkico igra... Balkan svira mi iz radia, srečna je vsa deželica.”[276]
„Občutek pripadnosti? Razloži ga babici, rodila se je v Avstiji, živela v Jugoslaviji – pomagaj mi razumet v kateri državi živi.“[277]
”Slovenec ni doma v mestu, ne vasi, ne na Balkanu.”[278]

Željo po odmiku slovenskega prostora od Balkana in Jugoslavije zaznamo v v dveh pesmih.
”... čuvaju nas NATO armije; od Al Kaide, Osame, Sadama i Džamije... Ale Slovenija, aufwiedersehen Balkan. Ein Land, ein Volk, eine reine Religion... dosta je bratije i bivše Jugoslavije.”[279]
˝Evropa lepa, čudežna. Kramp, lopate naj Balkan ima, saj v Evropi smo doma.“[280]

[271] Magnifico – The Land of Champions
[272] Rock Partyzani - Cela Slovenija je žgala rock
[273] Klemen Klemen – Slovenija
[274] Jugoslavijo (Od Vardara pa do Triglava)
[275] Rock Partyzani – Slovenija ma jajca
[276] Agropop – Pleše kolo vsa Slovenija
[277] N'Toko - Zig zig
[278] N'Toko – Slovenec nism
[279] Zaklonišče prepeva - Sellam Alejkum (ale, Ale, Ale Slovenija)
[280] Korado in Brendi – Evro kolo

V partizanskih pesmih se trikrat pojavi simbol svoboda.
„Prosta si spet okov, domovina tlačena. Mati Slovenija... Vsi v borbo za svobodo za novo Jugoslavijo! Večno naj živi svoboda in nova Jugoslavija!“[281]

Simboli, ki se pojavijo manjkrat, so: sreča (3), domovina (3), kri (3), ponos (2), dobro življenje, časi (2), enotnost, združenost (2), boj (2), kolo – ples (2), polka (2), (ne)vojna (1).

4.16. Geografski identifikator Evropa

Identifikatorja Evropa in Evropska unija se pojavljata v 12-ih preučevanih pesmih. Najpogosteje se pojavlja idealiziranje Evrope (pojavi se trikrat), rek „kjer se cedi med in mleko“ se pojavi dvakrat.
„U domovini mojoj vlada mir i red, bežimo u Evropu, gde curi mleko i med.“[282].
„V Evropi lepo bo – tam cedi se med in mleko. A še lepše pa je to, da delat nam ne bo, tam se samo je in pije.“[283]

Pojavljajo se še simboli: polka (2), svoboda (2), slovenska glasba (2), nestrinjanje z vstopom v ˝evropski prostor˝ oz. Evropsko unijo, Evropa – dom (1), sanje (1), svoboda (1), enotnost (1), podrejanje Evropi (1).
„Oba imava iste sanje... Za svet, ki bo pozabil meje... Zato žive naj vse dežele. Evropa 92. Svobodni gremo naprej... Enotni gremo naprej.“[284]
„ ... boš morala počet' samo tisto, kar sestra Evropa ti bo ukazala.“[285]
„Po mileniju in pol porazov, nihče več ne daje nam ukazov, zato Slovenec zdaj svobodno stopi zraven k združeni Evropi.“[286]
˝Halo Evropa, halo prijatelji, v novi dom smo skupaj združeni, zdaj z veselo polko in zvoki zlatimi se veselimo skupaj vsi.˝[287]
”Kaj ostaja za vami, mi čakamo v vrsti, brez faksa, z lopato in debelimi prsti, ogrnjeni v zastavo, belo, modro, rdečo, v Evropi, ki zamenjala bo žarnico s svečo.”[288]
”Mi smo iz Prlekije, ja seveda iz Evropske unije, če kdo ne ve kje je to, naj vpraša doktorja geografije.”[289]

Iz obravnavanih pesmi je razvidno, da so bila v zvezi z vstopom Slovenije v Evropsko unijo mešana pričakovanja. Prevladuje idealističen pogled na Slovenijo v evropskem prostoru (priložnosti, boljše življenje, svodobna odločitev, manj dela, enotnost) nad nasprotovanjem Evropski uniji (delali bomo, kar nam bodo ukazali, slabše življenje). Pripadnost Slovenije ali ”evropskimu” ali ”balkanskemu” prostoru je dilema, ki jo lahko razberemo iz besedil pesmi pri identifikatorju Jugoslavija in Balkan. Na aktualnost tematike kaže dejstvo, da je večina pesmi novejšega nastanka.
V nasprotju z dojemanjem Slovenije v Evropski uniji se ne pojavi nobena pesem, ki bi ustvarjala pretirano negativno podobo o Jugoslaviji. Pesmi, ki se pojavljajo so

[281] Pesem o svobodi
[282] Zaklonišče prepeva - Sellam Alejkum (ale, Ale, Ale Slovenija)
[283] Korado in Brendi – Evro kolo
[284] Pepel in kri – Evropa 92
[285] Slon in Sadež – Kam greš (Slovenija)?
[286] Slon in sadež – Slovenskega naroda sin
[287] Igor in Zlati zvoki – Halo Evropa
[288] Ana Pupedan – Moja domovina
[289] M-Trsta feat. Inff - To smo mi, Prleki

jugonostalgične, partizanske ali pa ni vrednostno opredeljen odnos do jugoslovanskega prostora. Obravnavani sta dve pesmi, kjer vidimo željo po odmiku Slovenije od prostora nekdanje Jugoslavije. Zaklonišče prepeva v pesmi Sellam Alejkum (ale, Ale, Ale Slovenija) s kritično noto govori o tem, da se Slovenija odmika od Balkan in ”nevarnega” prostora muslimanskega sveata, beži v zavetje NATO-a in tako ohranja ”čist” narod. Korado in Brendi v pesmi Evro kolo opevata prepričanje, da je Slovencem z vstopom v Evropsko unijo čudežno zrasel standard, tako da naj *”kramp, lopate Balkan ima”*.

4.17. Geografski identifikator Slovani

Identifikator Slovani se pojavlja v 6-ih pesmih. Pojavljajo se simboli: Praslovan (2), slovanski duh (1), pitje (1).
„Hej Slovani, naša reč slovanska živo klije... Živi, živi, duh slovanski, bodi živ na veke.“[290]
„Kdo je tebe Praslovan plavati učil, da si preplaval tisto rusko reko in se v mojih genih naselil. „Horde slovanske krvi preko reke skozi dni, spredaj poglavarji in direktorji, za njimi kurbe, mladci, upokojenci. Spolno močni, silno zdravi, zakladi step iz pradavnine so prišli.“[291]
„ Prokleta je duša slovenska, svaki dan po kičmi dobija, al' pesma ostaje - kafanska.“[292]

Pojav identifikatorja Slovan v popularnih pesmih kaže na nizko, a vendarle obstoječo stopnjo zavedanja o pripadnosti zgodovinskemu narodu.

[290] Laibach – Slovania
[291] Lačni Franz – Praslovan
[292] Zaklonišče Prepeva - Prokleta je duša slovenska

4.18. Rezultati analize

Če ugotovitve po identifikatorjih posplošimo, dobimo naslednjo sliko. Identifikator Slovenija zajema skupek podob, ki se pojavljajo pri identifikatorjih zgodovinskih dežel. Slovenijo definirajo simboli, ki se nanašajo na lepoto dežele, nacionalno zavednost in domoljubje (simboli srce, dom, ponos) ter veselje in opevanje deklet. Pokrajinski elementi, ki so značilni za identiteto Slovenije, so prvine Alpskega sveta s Triglavom, vinogradniška kultura in morje ter v manjši meri elementi, ki so značilni za preostali slovenski prostor (polja, griči, hribi). Ker Slovenijo v največji meri definirajo alpski simboli, lahko s tem potrdimo, da se tudi v popularni glasbi pojavlja alpski stereotip slovenstva.

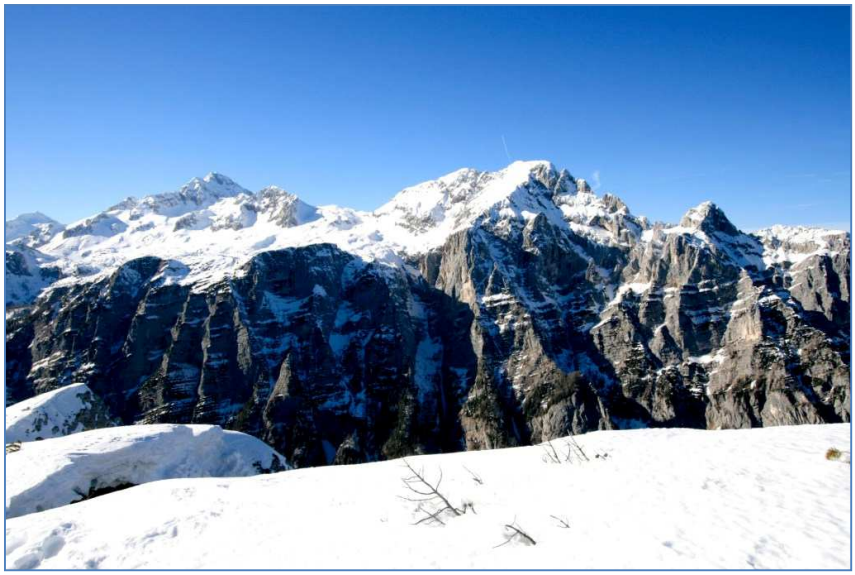

Slika 2: Alpski pejsaž z značilnimi pokrajinskimi elementi.
Avtorica: Tadeja Horvat, 2011.

Slika 3: Vinorodne pokrajine imajo pomembno mesto v identiteti Štajerske in Dolenjske.
Avtorica: Tadeja Horvat, 2011.

Presenetljivo velikokrat se pri identifikatorju Slovenija pojavlja simbol morje, kar kljub majhni površini morja v slovenskem teritoriju kaže na njegovo pomembno mesto v slovenski nacionalni identiteti.

Slika 4: Morje je pogost simbol, ki se pojavlja v identiteti Slovenije v popularni glasbi.
Avtorica: Mirjana Plantan, 2010.

V pesmih, kjer je v ospredju identifikator posamezne dežele, se zelo redko hkrati pojavlja še identifikator Slovenija (slovenski ipd.). Le štirikrat se pojavi pri Gorenjski, dvakrat pri identifikatorju Dolenjska in Štajerska ter enkrat pri Primorski. Iz tega razberemo, da se regionalna in nacionalna identiteta redko pojavljata v isti pesmi.

Najmočnejšo regionalno identiteto, glede na število pesmi z identifikatorjem, ima Štajerska. Štajersko definirajo vino oz. vinogradništvo, Maribor, dekleta in njihova lepota, dom, lepota dežele in krajev, veseli ljudje in pitje.

Po pogostosti pojavljanja v pesmih sledi identifikator Ljubljana, kar kaže na močno izraženo identiteto glavnega mesta v popularnih pesmih. Ljubljana se v pesmih največkrat pojavlja kot »bela«, večkrat se pojavljajo še simboli dekleta, ljubezen, mladost, spomini in dom ter na splošno živahno in zabavno mesto. V zadnjem času se zaradi socio-ekonomskega razvoja kot nosilci regionalne pripadnosti uveljavljajo nove enote, občine in mestna območja, predvsem med mlajšo populacijo se je zmanjšal pomen identitete navezane na tradicionalne pokrajinske enote. Večjo identitetno vlogo ima Ljubljana z ožjo okolico v obsegu neposrednega suburbanega območja, saj prebivalstvo tega območja v večji meri povezuje svojo pripadnost z Ljubljano kot s pokrajino (Klemenčič, 2002). Slednje bolj kot ne velja le za Ljubljano, saj ima že drugo največje mesto Maribor, močno izraženo pripadnost Štajerski.

Izrazito večje število pesmi se navezuje še na Gorenjsko. Gorenjsko definira Triglav, naravne lepote, gorski svet z dolinami, planinami in cvetjem ter simboli zima, dom in srce. Triglav predstavlja najširše uporabljani motiv slovenstva v popularnih pesmih in ima najmočnejšo identifikacijsko in kohezijsko moč.

Nekoliko manj, a približno enako število pesmi se pojavlja okrog identifikatorjev za

Primorsko, Dolenjsko in Prekmurje. Primorska je najbolj vezana na morje, sonce, Portorož, dekleta in vino. Dolenjsko zaznamuje vino (tudi pitje vina, vinograd, trta), dom, dekleta, vas (podeželska identiteta), reka Krka in lepote dežele. Identiteto Prekmurja opredeljuje predvsem reka Mura ter Goričko.

Najmanj pesmi je bilo najdenih za pokrajine Koroška, Bela krajina, Kranjska in Notranjska. Koroška nima močne identitete v popularnih pesmih, največkrat se omenja veselje, dolina in dekleta. Belo krajino zaznamujejo simboli breza, srce, veselje in Kolpa. Omemba Kranjske v pesmih ni pogosta, opaziti je nekdanjo pomembnost te pokrajine v Sloveniji (pridevnik ”kranjski” se pojavlja v smislu ”slovenski”). Identifikatorjev Notranjska in Zasavje v popularnih pesmih ni bilo moč zaslediti, pojavi se le kakšen identifikator na lokalni ravni v teh pokrajinah.

Od zamejskih mest je največkrat omenjen Trst, ob tem se večkrat pojavi tudi simbol dom. Iz tega razberemo, da je Trst od zamejskih krajev najbolj zasidran v zavesti Slovencev, saj se pojavlja tudi v novejših pesmih in s tem daje občutek, da ni ˝pozabljeno območje˝ pri dojemanju slovenskega prostora.

Jugoslavijo v slovenskih pesmih zaznamujejo pozitivni spomini na Jugoslavijo (jugonostalgija), Triglav kot simbol slovenstva in simbol Evropa. V pesmih se izraža neopredeljenost glede pripadnosti slovenskega prostora Evropi, kjer je mišljena Evropska unija, in prostoru nekdanje Jugoslavije, kar je v pesmih enačeno tudi s pojmom Balkan. Evropa se v popularnih pesmih pojavlja kot nasprotje „balkanskemu prostoru“ in simbolično v superiorni nadmoči, oziroma v smislu idealiziranja Evrope, a se v veliki meri pojavlja tudi skepticizem glede vstopa v Evropsko unijo. Pesmi, ki bi ustvarjale pretirano negativno oz. slabšalno podobo o Jugoslaviji, ni, omenjena je le želja po odmiku Slovenije od prostora nekdanje Jugoslavije. Na aktualnost tematike kaže dejstvo, da je večina pesmi novejšega nastanka.

Razliko med slovenskim prostorom in nekdanjimi jugoslovanskimi državami, ki so bile po letu 1991 v konfliktu interesov, najdemo v tem, da je za države bivše Jugoslavije značilna močnejša nacionalna identiteta kot za Slovenijo. Razlog za to je moč iskati v prelomnih zgodovinskih obdobjih, ki so jih zaznamovali vojna, verski in nacionalni konflikti. V teh obdobjih se intenzivnost iskanja identitete povečuje (Nećak, 1997). Vzrok za politično in identitetno pasivne Slovence lahko pripišemo dejstvu, da Slovenija nima kontinuitete lastne države in demokratične tradicije ter da je življenje v Sloveniji za razliko od preostalih držav nekdanje Jugoslavije potekalo v sorazmerno dobrem materialnem stanju brez velikih socialnih pretresov in v liberalnem vzdušju (Miheljak, 2004).

Kot kritiko evropske identitete strokovnjaki poudarjajo, da evropski kulturni identiteti primanjkuje čustvene privlačnosti, kakršno vsebuje nacionalizem, saj je evropska kulturna identiteta v veliki meri stvar individualne odločitve, moč nacionalizma pa leži v preprostosti njegovega pristopa in sporočila, ki je čustveno. Vsak človek čuti spontano predanost pokrajinam in ljudem, s katerimi je povezan od otroštva., torej se nacionalizem krepi s spomini na preteklost, medtem ko kozmopolitizem črpa svojo moralno energijo iz usmerjenosti naprej. Evropska unija želi s simbolnimi elementi spodbuditi občutek evropske pripadnosti in identitete, kar prikazujejo besede Massima d'Azeglia, enega od ustanoviteljev združene Evrope: ”Potem ko je bila ustvarjena Evropska unija, je treba ustvariti še Evropejce.” Vsakdanji evropeizem, ki jih predstavljajo skupna valuta, simboli in zastava, za večino njenih državljanov ne pomeni istočasne zavesti o evropski identiteti. Državljani Evropske unije nimajo pretirano izraženega interesa za sodelovanje v evropskih zadevah in ne verjamejo v obstoj evropske kulturne identitete, čeprav občutijo določeno navezanost na

Evropo (Šabec, 2006).
V pesmih pri identifikatorju Slovenija se pojavlja spoznanje o majhnosti slovenskega naroda oz. dežele, kar je zgodovinsko zaznamovalo identiteto Slovencev v odnosu do pripadanja nadnacionalnim političnim tvorbam in širšemu kulturnemu prostoru, predvsem pa izraža željo po samostojni državi. Odkar Slovence obdajajo številčnejši narodi so ti bili vedno znova frustrirani v težnji po uveljavljanju. V kolektivni zavesti se Slovenci istovetijo z majhnostjo, neboglenostjo, marginalnostjo in provincialnostjo, ki jim neprestano grozi tujec (Musek, 1997; Vezovnik, 2007).

Simboli, ki se nanašajo na pitje vina in nazdravljanje, močno zaznamujejo identiteto Slovencev (identifikator Slovenija), v identiteti Štajerske in Dolenjske pa predstavlja najpomembnejši simbol. V nekaterih pesmih se omenja prekomerno pitje, iz česar lahko sklepamo na razširjenost alkoholizma v družbi. Družbeni odkloni, ki se še pojavijo v nekaj primerih, predvsem v novejših pesmih rap zvrsti, so droge in kriminal. Negativna slika družbe ter kritiko le tej se pojavlja v novejših pesmih, v pesmih starejšega datuma se teh družbenih stanj ni opaziti (večina starejših pesmi je narodnozabavnih pesmi ali popevk).

Veliko simbolov, ki se pojavljajo in zaznamujejo identiteto slovenskega prostora, je elementov iz pokrajine. Najpogosteje se pojavljajo simboli, ki opisujejo lepote narave. Zelo pogoste so naslednje reliefne oblike: gora, grič in dolina; ter raba tal, ki je tipična za določeno pokrajino, najpogosteje se omenjata vinograd in polje. Pokrajina se preko simbolov, njenih naravnih in antropogenih elementov, uveljavlja kot nosilka nacionalne identitete. V narodnozabavnih pesmih so značilni simboli podeželske pokrajine. Podeželje prikazuje idilično podobo in vzpostavlja lažno avtentičnost slovenskega prostora, ki daje občutek brezčasnosti, saj ima podeželje zaradi počasnega spreminjanja izgled nepremakljive in varne nosilke identitete (Kučan, 2002). Poraja se vprašanje, kako dolgo se bo ta identiteta ohranila v pesmih, če bo prišlo do propadanja značilnih pokrajinskih elementov, čeprav je dejstvo, da izguba identitete podeželja iz analize pesmi ni razvidna.

Največkrat so v pesmih opevane naravne lepote. Ob teh je značilen pridevnik »zelen«, pojavi se tudi »kot kristal čiste reke« in »kot biser«. Dojemanje lepot okolja dobi na tem mestu še okoljevarstveno noto, čeprav zna resnično stanje biti drugačno.

Zanimivo je, da se nekateri simboli slovenstva v pesmih skoraj nikoli ne pojavijo, npr. kozolec. Večkrat so omenjeni lipa in nagelj, nekateri simboli pa imajo že mitološko moč, kar zagotovo velja za Triglav. Velikokrat se v pesmih pojavlja simbol zvon, ne pa tudi cerkev. Od verskih simbolov se presenetljivo mnogokrat omeni »Bog« v smislu nagovarjanja, a tudi nazdravljanja, morda se omenja celo kot stvar navade. Potemtakem imajo simboli krščanstva v slovenski zavesti pomembno mesto, a hkrati ne nakazujejo na močno verovanje. Malokrat se v pesmih omenjajo tradicionalna hrana in običaji.

Na strukturiranost prostora oz. podobo pokrajine vplivajo tudi družbeni sistem in ekonomska moč oz. politična ideologija in gospodarski sistem (Kučan, 2002). To je opazno v partizanskih pesmih, kjer je v ospredju opevanje svobode in države.

Nekaterih pokrajin ni moč najti v pesmih, nekatere se pojavljajo zelo malokrat. To velja za nekatera manj poseljena in demografsko ogrožena območja ter za pokrajine, ki nimajo izoblikovane identitete oz. je identiteta deljena med pokrajinami. Tu gre več ali manj za ista območja, za katera Natek (2002) v raziskavi o orientaciji in prepoznavanju slovenskega prostora oz. o subjektivni podobi Slovenije pri anketirancih ugotavlja, da spadajo v ”neznano

Slovenijo”. Teh območij anketiranci niso vrisali na zemljevid kot pomembno dejstvo o Sloveniji. V pesmih se na primer ne pojavljata Kočevsko in Zasavje, ki sem jih želela poleg historičnih dežel posebej izpostaviti.
V proučevanih pesmih ni moč najti tudi nekaterih mezoregionalnih središč po Vrišerju (Trbovlje, Postojna, Krško, Brežice, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, Ptuj), ki so pomembna v prostorski organizaciji človeške družbe s stališča storitev in javnih služb, a nimajo izražene lokalne identitete v popularnih pesmih.
Nekatere kraje bi zaradi prepoznavnosti in turističnega značaja v pesmih pričakovali, vendar se skoraj ne pojavijo. Tak primer je Kranjska Gora (omenja se enkrat). Prav tako se ne pojavljajo toplice, romarski kraji (Brezje) in kraški svet oz. pojavi (Cerkniško jezero, Postojnska jama, Škocjanske jame ipd.), ki očitno nimajo velike identifikacijske moči.

Pri proučevanju identitete slovenskega prostora v popularni glasbi sem naletela na različne metodološke pomanjkljivosti in slabosti.

- Že omenjena slabost je, kako določiti popularnost v glasbi. Dejstvo je, da ima v diplomskem delu največjo težo internet kot medij, uporabljen za proučevanje. Pesmi preko spletnih portalov v Sloveniji dosežejo v največji meri mlade, šolajoče se osebe. Vrčon (1998) meni, da so največji porabniki in oboževalci popularne glasbe mladostniki, ki so tudi najbolj dojemljivi za vsebine, katere so jim podane skozi prizmo popularne glasbe. Kdo posluša katero popularno glasbo je odvisno od vrste in pogostosti uporabe različnih medijev, družbenega sloja in stopnje izobrazbe. Uspeh pesmi temelji na uspešni kombinaciji besedila, melodije in izvajalčeve podobe, od česar je odvisno, ali bo publika pesem sprejela ali ne. Izvajalčeva pojava in besedilo pesmi omogočata, da se mladostniki identificirajo s pesmijo in preko nje izražajo svoje lastne fantazije (Plazar, 2009). Za rezultate, dobljene z metodologijo popularnosti pesmi glede na YouTube, ne moremo trditi, da predstavljajo tudi identifikacijo srednje in starejše populacije s slovenskim prostorom, ki na spletu v mnogo manjši meri poslušajo glasbo ali pa sploh ne.
- Problem beleženja števila predvajanj pesmi na spletnem mestu YouTube je v tem, da ni rečeno, da je posameznik, ki je izbral določeno pesem, to poslušal do konca. V diplomskem delu ni poudarjeno, kolikokrat je katera pesem bila predvajana, ampak so enako upoštevane tako pesmi, ki imajo tisoč ogledov videospotov kot pesmi, ki so bile predvajane več deset tisočkrat.
- Zaradi kršenja avtorskih pravic je tudi možno, da so avtorji ali izvajalci pesmi zahtevali odstranitev svoje pesmi iz spletnega portala, saj pesmi navadno na splet nalagajo oboževalci in ne izvajalci oz. avtorji pesmi. Zaradi tega je mogoče, da nekatere pesem niso bile obravnavane. Pesmi, ki so proučevane, najverjetneje ne zajemajo vseh popularnih pesmi, ki vsebujejo identifikatorje slovenskega prostora.
- V analizo niso zajeti le identifikatorji, ki opredeljujejo slovenske pokrajine (Štajerska, Primorska, Koroška idr.). Obravnavani so tudi identifikatorji, ki opredeljujejo le mesta, gore, hribe in reke v teh pokrajinah, v pesmih pa sama pokrajina ni omenjena – tako je npr. v pesmi omenjen Kranj, a se ne omenja Gorenjske. Kljub temu so takšni primeri v diplomskem delu obravnavani v sklopu pokrajine, čeprav ne moremo zagotovo trditi, da je v teh pesmih izražena pripadnost pokrajinski enoti. V eni pesmi se lahko pojavi več identifikatorjev in je pesem preučevana iz različnih vidikov.
- O Sloveniji obstajajo tudi pesmi, ki neposredno ne vsebujejo identifikator ”Slovenija”, vendar lahko razberemo, da jo opevajo (npr. Regina – Moja zemlja, Aleksander Mežek – Tu sem doma).
- Nekatere pesmi so v lokalnih narečjih, ki jih je težje razumeti. Zaradi tega je njihova interpretacija okrnjena.
- Besedila pesmi so umetniško delo in so zelo abstraktna, razlaga uporabljenih metafor pa

je lahko različno tolmačena tako pri avtorju glasbe kot poslušalcih. Simbole, ki se pojavljajo okrog identifikatorjev, je potrebno razumeti v kontekstu besedila in v odvisnosti od prevladujočih kulturnih okoliščin. V interpretaciji identitete posameznih pokrajin v popularnih pesmih so ravno ti izpostavljeni, kot najbolj pomembni. Kvalitativno merilo je zelo subjektivno, vendar predstavlja način interpretacije glasbenega besedila.

- Pri sprejemanju popularne glasbe nam ne pomaga le statistika poslušanosti, ampak tudi opazovanje načinov zasidranja pesmi v zavesti množic, njenega ponotranjenja in načina življenja v vsakem specifičnem življanjskem kontekstu (Torkar, 2008). Ker pa je slednje težko merljivo, se temu v diplomskem delu nisem posebej posvečala.

5. Zaključek

Identiteta prostora se poistoveti skozi prizmo materialnih stvari, ljudi in socialnih odnosov, ki nenehno nastajajo. Slovenski kulturni in geografski prostor je zelo raznolik, zato so simboli v glasbeni podobi slovenskega prostora različni po pokrajinah. V doživljanju enotnosti slovenskega prostora skozi glasbo nekateri simboli na regionalni ravni prevladajo nad drugimi in predstavljajo splošne elemente za identifikacijo s slovenskim nacionalnim prostorom. Z interpretacijo simbolov, ki se pojavljajo v popularni glasbi, lahko razberemo miselno sliko slovenskega prostora in slovenskih pokrajin, ki obstaja v zavesti Slovencev, saj so besedila popularnih pesmi subjektivne predstave piscev besedil o okolju in dojemanju tega.

V analizirani glasbi je mnogo narodnozabavnih besedil pesmi, veliko pesmi sta prispevala ansambla Lojzeta Slaka in Slavka Avsenika. Narodnozabavna glasba je pomemben del popularne glasbe v slovenskem ter tudi v širšem alpskem prostoru in s tem del popularne glasbe, ki preko medijev vpliva na dojemanje identitete slovenskega naroda. Muršič (2000) meni, da lahko predvsem predelana ljudska glasba v folklorizirani verziji uteleša duha skupine ter povzroča nacionalna in nacionalistična občutja. Vsebina narodnozabavnih besedil je prilagojena poslušalcem oz. njihovemu dojemanju sveta, saj pesmi največkrat opevajo dom, domačo pokrajino, ljubezen, pivske navade, vaško idilo in romantiko. Besedila se dotikajo tudi sodobnih težav ter prikazujejo podeželje v zabavni luči ali pa se zatekajo v navidezno arhaičnost, kljub temu pa obravnavajo čas, ki se ga poslušalci še spomnijo. V začetku novega tisočletja so popularne tudi turbofolk skupine, ki narodnozabavni glasbi dodajajo sodobne ritme in videz, ki je bližje mladim (Torkar, 2008). Vrednotenje identitete slovenskega prostora v pesmih na način, da ji damo oznako »pozitivna identiteta«, je težko zagovarjati, saj bi bilo potrebno opredeliti tako pozitivno kot negativno identiteto. Simboli narodnozabavnih pesmi v veliki meri prikazujejo idealizirano podobo pokrajine. Idealiziranje v pesmih lahko razumemo kot pozitivno dojemanje prostora in pripadnost temu prostoru. Hipoteza, ki pravi, da je pozitivna identiteta slovenskega prostora v popularni glasbi najbolj razvidna v narodnozabavnih pesmih, je s tem delno potrjena.

Zelo pomemben del nacionalne identitete so nacionalni atributi, v katerih pripadniki nekega naroda najbolj pogosto vidijo gradnike nacionalne identitete (Musek, 1997). Šport je gradnik nacionalne identitete slovenskega prostora in prispeva k enotnosti naroda. Nastope in uspehe slovenskih športnikov na mednarodnem prizorišču lahko označimo kot simbolne dogodke za vzpostavljanje nacionalne identitete. Nekdaj primarno vlogo nacionalnega športa je v zadnjih letih zimskim športom prevzel nogomet, slovenska identiteta se krepi z navijaštvom, kar je razvidno iz velikega števila nogometnih navijaških pesmih. Zaradi njihovega velikega števila in okoliščin, ki kažejo na to, da so pesmi povezane z uvrstitvijo Slovenije na svetovno nogometno prvenstvo, lahko potrdimo zastavljeno hipotezo, ki pravi, da se identiteta slovenskega prostora v popularni glasbi stopnjuje med velikimi, predvsem športnimi dogodki.

Za nekatere podobe, kot so stereotipi o slovenskih nacionalnih potezah, bi lahko dejali, da so med ljudmi precej razširjene. Po pokrajinah se razkrivajo regionalne razlike v potezah temperamenta in značaja, ki so zaradi številnih stereotipov povsem pričakovane. V analiziranih pesmih najdemo nekatere osebnostne značilnosti oz. avtostereotipe o Slovencih. Nacionalni avtostereotipi v popularnih pesmih se v veliki meri pokrivajo s stereotipi iz raziskav. Ti pravijo, da smo Slovenci pošteni, pridni, delavni, zavistni, nevoščljivi, prepirljivi, nespravljivi, nepripravljeni popuščati ter nagnjeni k individualizmu in depresivnosti.
Za tipične značajske lastnosti prebivalcev slovenskih regij je značilno, da se na razmeroma majhnem geografskem prostoru najdejo znatne razlike v osebnostni strukturi. Za Slovenijo je

značilna velika pestrost jezikovnega prostora (številna narečja) in raznolikost geografskega prostora. V slovenskih regijah so se ustvarili različni življenjski slogi in tradicije, kar je do neke mere vplivalo na oblikovanje osebnostnih profilov. Kot faktor regionalizacije osebnostnih profilov Slovencev so pomembni tudi vplivi sosednjih narodov in njihovih tradicij (Musek, 1994). Stereotipi, ki so po raziskavah Muska značilni za prebivalce slovenskih pokrajin, se le ponekod ujemajo s tipičnimi značaji prebivalcev, kakor so videni skozi popularne pesmi. S tem je delno potrjena zastavljena hipoteza, ki pravi, da se v nacionalni in regionalni identiteti slovenskega prostora v popularni glasbi pojavljajo značilne osebnostne poteze oz. stereotipi.

Identiteta Slovenije v popularnih pesmih izraža močno pripadnost Sloveniji ter nekaterim zgodovinskim deželam, kar dokazuje, da imajo te v vsakdanjem življenju Slovencev še zmeraj pomembno vlogo pri identifikaciji s slovenskim prostorom. Zgodovinske dežele so zasidrane v zavesti prebivalcev in pogojene s tradicijo ter podarjanjem razlik med regijami. Sodobne regionalizacije temeljijo na značilnostih geografskega prostora, marsikaterim od teh regij pa manjka kulturni moment, ki bi predstavljal podlago regionalni zavesti,.

Po eni strani je v diplomskem delu je poudarjena enkratnost in regionalna raznolikost slovenskega prostora, po drugi strani pa je zgodovinskih, narodnih, verskih, jezikovnih in gospodarskih posebnosti v posameznih slovenskih deželah vedno manj in posledično postaja današnji slovenski prostor vedno bolj univerzalen. Način življenja Slovencev si postaja podoben s sosednjimi narodi, ne glede na to, ali so bili ti kulturni prostori kdaj enaki. Tak je rezultat dobe globalizacije in informacij, saj odprtost svetu slabi trdnost regionalne identitete in navezanost na domače okolje, tudi meje med identitetnimi območji postajajo vse manj jasne (Fujs, 1997; Klemenčič, 2005). Človekova izguba identifikacije s pokrajino, krajem, z naravnimi in umetno ustvarjenimi stvarmi pomeni izgubo identitete. Do tega nas privede tudi zaraščanje kmetijskih površin, opuščanje vinogradovin tradicionalnih elementov kulturne pokrajine. Izginjanje simbolov določene pokrajine nas pripelje do izgube regionalne identitete. Če vzamemo geografski prostor kot temeljni vidik človekovega bivanja in vir identitete za posameznika in družbo, potem je potrebno ohranjati in razvijati določene pomene prostorskih struktur, pojavov in procesov (Černe, 1999). V kolikšni meri se bodo v prihodnosti ohranile nacionalne in regionalne značilnosti identitete slovenskega prostora oz. razlike do drugih prostorov bo pokazal čas, od zavesti prebivalcev slovenskega prostora pa je odvisno, ali se bodo z njimi poistovetili in jih ohranjali, ali ne.

6. Summary

Slovenian cultural and geographic space is very diverse. The symbols in musical image of Slovenian space are different by regions. Slovenian identity in popular music is based on symbols which outweigh the others on the regional level and so represent common elements of identification with the Slovenian national space.

The identity of Slovenia in the popular songs shows us a strong affiliation to the national teritory and to historical regions. Historical regions are anchored in the consciousness of inhabitants as they depend on the regional tradition and on the differences between regions.

Slovenia is defined by symbols that refer to the natural beauty of the country, national feelings, patriotism, happiness and girls. Elements of the landscape which define the identity of Slovenia in the greatest extent are: the elements of the Alp region with Mount Triglav, winegrowing culture and the sea. Mount Triglav presents Slovene alpine stereotype and is the most widely used motive in the Slovene popular music with major identity and cohesion strength.

According to the number of songs with the identifier, Štajerska has the strongest regional identity in Slovenia. The region is defined by wine and vine, Maribor, girls and their beauty, home, natural beauty of region and places, joyful people and drinking.

The identifier Ljubljana is followed by the frequency of appearance in popular songs. Ljubljana expresses a strong identity of national capital. Ljubljana most often occurs as "white", other multi-expressed symbols are girls, love, youth, memories, home and generally lively and funny city. Nowdays Ljubljana has got stronger identity as a city then the surrounding regions which have had a bigger influence on the identity of Ljubljana in the past.

Gorenjska region is defined by Mount Triglav, natural beauty, mountain regions with valleys, Alpine meadows, flowers, symbols of winter, home and heart.

Slightly less, but approximately the same number of songs appears around identifiers Primorska, Prekmurje and Dolenjska. Primorska is mostly linked to the sea, sun, Portorož, girls and wine. Dolenjska is characterized by wine (including drinking wine, vineyards and vines), home, girls, village, the Krka river and the natural beauties. Prekmurje appears with simbols: the Mura river and Goričko.

The least songs appear for regions Koroška (with symbols joy, valley, girl), Bela krajina (birch, heart, joy, Kolpa) and Kranjska (with adjective "Kranjski" in the sense of 'Slovenian'). Identifiers Notranjska and Zasavje in the popular songs could not be found.

According to Slovenian ethnic space in the neighboring countries, Trieste is the city that is most often mentioned in popular songs.

The indifference of Slovenia in belonging to the cultural space of the European Union and to the cultural space of former Yugoslavia is shown in the analysis of popular songs.

Folk music is an important part of Slovenian popular music and has a big influence on Slovenian identity in music. In most cases symbols used in Slovenian folk songs show the

idealized image of the Slovenian landscape. The hypothesis saying: “The positive identity of Slovenian space in popular music is most evident in the folk songs” is partly confirmed.

Once the primary role of the national sport has been held by winter sports but today football has a bigger role. Element of sport has an important role in the identity of Slovenian space in popular music as there is a large number of football fans’ songs. The hypothesis saying: “The identity of Slovenian space in popular music is intensified between large (especially sports) events” is confirmed.

In the analyzed songs we can find personality characteristics (stereotypes) about Slovenes. Stereotypes on the national level largely match with stereotypes from other researches. They say that Slovenians are honest, hardworking, envious, argumentative, irreconcilable, unwilling to give up in and prone to individualism and depression. This partly confirmes next hypothesis: “Specific personality characteristics (stereotypes) occur in the national and regional identity of the Slovenian space in popular music.”

On the one hand the thesis emphasizes the uniqueness and regional diversity of the Slovenian space but on the other hand today this space is becoming more and more universal. Loss of identification with the landscape for a man means loss of his identity. Time will show if national and regional identity characteristics of the Slovenian space will be perserved in the future.

7. Literatura

- Atkinson, D., Jackson, P., Sibley, D., Washbourne, N., 2008. Predgovor urednika. O kulturnim i kritičkim geografijama. V: Atkinson, D., Jackson, P., Sibley, D., Washbourne, N. (ur.). Kulturna geografija: Kritički rječnik ključnih pojmova. Zagreb, Disput, str. 9-22.

- Barber-Keršovan, A., 2007. ˝Internet Killed the Video Star?˝ Vizualna glasba med teorijo, tehnologijo, mediji in estetiko. Muzikološki zbornik, 43, 1, str. 203-215.

- Bavdek, Z., 2010. Pisma bralcev. Delo. Vikend magazin. 8. januar 2010.

- Blatnik, A., 2004. Miki Miška potuje na Vzhod. Kulturne spremembe v postkomunistični Evropi. Dialogi – revija za kulturo in družbo, 40, 11/12, str. 36-48.

- Černe, A., 1999. Prostorska identiteta – koncept različnosti. Anthropos, 31, 4/6, str. 296-300.

- Fujs, M., 1997. Oblikovanje narodne identitete pri prekmurskih in porabskih Slovencih. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 204-217.

- Frow, J., 2004. Koncept popularnega. V: Luthar, B., Zei, V., Hardt, H. (ur.). Medijska kultura: kako brati medijske tekste. Ljubljana, Študentska založba, str. 97-115.

- Geografija. 2001. Tržič, Učila International, 682 str.

- Geografski terminološki slovar. 2005. Kladnik, D., Lovrenčak, F., Orožen Adamič, M. (ur.) Ljubljana, Založba ZRC, 451 str.

- Glasba. 1984. Dolinar, K. (ur.). Ljubljana, Cankarjeva založba, 308 str.

- Glasbene kvote v novem zakonu o medijih vnemajo polemike. Siol kultura. 23. 8. 2010. URL: http://www.siol.net/kultura/novice/2010/08/glasbene_kvote_v_novem_zakonu_o_medijih_vnemajo_polemike.aspx (Citirano 22. 8. 2011).

- Hafner-Fink, M., 2004. Državljanstvo, (nacionalna) identiteta in odnos do tujcev. Stališča prebivalcev Slovenije v okviru evropske primerjave. V: Malnar, B., Bernik, I. (ur.). S Slovenkami in Slovenci na štiri oči: ob 70-letnici sociologa Nika Toša. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, str. 55-80.

- Hribar, V. M., 2010. O Zavodu IPF in seznamih največkrat predvajanih slovenskih pesmi (osebni vir, junij 2010). Ljubljana.

- Jerman, F., 1997. Slovenska narodna identiteta in slovenska filozofija. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 133-140.

- Južnič, S., 1993. Identiteta. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 399 str.

- Klemenčič, M. M., 1997. A case study of regional identity problems in Slovenia. Materialien, 2, str. 87-96.

- Klemenčič, M. M., 2002. Miselna slika pokrajin. V: Polič, M., Repovš, G. (ur.). Spoznavni zemljevid Slovenije. Ljubljana, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, str. 161-171.

- Klemenčič, M. M., 2005. Regija in regionalna struktura Slovenije. Dela, 23, str. 5-58.

- Klemenčič, M. M., 2008. Dileme regionalne geografije Slovenije. Revija za geografijo, 3, 2, str. 101-110. URL: http://www.ff.uni-mb.si/zalozba-in-knjigarna/ponudba/zbirke-in-revije/revija-za-geografijo/clanki/stevilka-3-2-2008/032-09_klemencic.pdf (Citirano 15. 8. 2011).

- Kogal, N., 2006. Popularna glasba in življenjski stil mladih. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 65 str.

- Kosem, M., 2006. Neobetavna prihodnost nekomercialnih radijskih postaj v Posavju. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 106 str.

- Kosmos, I., 2009. Okcidentalizem in imagološke podobe v literarnih delih s področja nekdanje Jugoslavije. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 89 str.

- Kučan, A., 2002. Pomenska členitev nacionalnega prostora. V: Polič, M., Repovš, G. (ur.). Spoznavni zemljevid Slovenije. Ljubljana, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, str. 181-209.

- Lazar, L., 2003. Šport in slovenska nacionalna identiteta. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 62 str.

- Longhurst, B., 2007. Popular music and society. Cambridge, Polity, 304 str.

- Lorenčič, D., 2007. Fenomen "balkanske kulture" v slovenskih filmih po letu 1991. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 100 str.

- Lovrec Purić, T., 2004. Popularna glasba in razpad SFRJ. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 76 str.

- Middleton, R., Manuel, P., 2011. Popular music. Grove Music Online. Oxford Music Online. URL: http://www.oxfordmusiconline.com.eviri.ook.sik.si/subscriber/article/grove/music/43179pg1 (Citirano 11. 9. 2011).

- Miheljak, V., 2004. Slovenija na presečišču vrednostnih geografij. V: Malnar, B., Bernik, I. (ur.). S Slovenkami in Slovenci na štiri oči. Ob 70-letnici sociologa Nika Toša. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, str. 81-109.

- Mikolič, V., 2000. Povezanost narodne in jezikovne zavesti. Jezik in slovstvo, 45, 5, str. 173-185.

- Melik, V., 1997. Problemi v razvoju slovenske narodne identitete (do 1941). V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 41-61.

- Moritsch, A., 1997. Narodna identiteta – nujnost ali anahronizem. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 33-40.

- MOSS – Merjenje obiskanosti spletnih strani. Slovenska oglaševalska zbornica. Tretjina

slovenskih spletnih uporabnikov tedensko ali pogosteje splet uporablja za poslušanje radia ali glasbe. 2010. URL: http://www.soz.si/projekti_soz/soz_e_mesecnik/138/ (Citirano 22. 8. 2011).

- Muršič, R., 2000. Trate vaše in naše mladosti. Zgodba o mladinskem in rock klubu. Ljubljana, Ceršak, Subkulturni azil, 600 str.

- Musek, J., 1994. Psihološki portret Slovencev. Ljubljana, Znanstveno in publicistično središče, 195 str.

- Musek, J., 1997. Psihološke prvine narodne identitete in analiza slovenske samopodobe. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 174-203.

- Natek, K., 2002. Risanje zemljevida Slovenije. V: Polič, M., Repovš, G. (ur.). Spoznavni zemljevid Slovenije. Ljubljana, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, str. 211-243.

- Nećak, D., 1997. Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 19-24.

- Nećak Lük, A., 1997. Jezikovna identiteta in jezikovno načrtovanje pri Slovencih. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 117-132.

- Ofak, M., 2005. Slovenski popularno-glasbeni okusi. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 80 str.

- Pirih, M., 2007. Političnogeografska analiza večetičnih držav na primeru Belgije in Švice. Diplomsko delo. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 99 str.

- Popcom spletni mediji. Mojvideo.com - prvi slovenski video portal. 2007. URL: http://www.popcom.si/press/sporocila-za-medije/mojvideo.com/mojvideo.com-prvi-slovenski-video-portal (Citirano 5. 1. 2011).

- Shuker, R., 2010. Understanding popular music culture. 3rd ed. London, Routledge, 313 str.

- Stanković, P., 2010. Politike popa. Uvod v kulturne študije. 2. izd. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 236 str.

- Suppan., A., 1997. Najnovejša avstrijska dela o slovenski identiteti. V: Nećak, D. (ur.). Avstrija. Jugoslavija. Slovenija. Slovenska narodna identiteta skozi čas. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, str. 25-31.

- Šabec, K., 2006. Homo europeos. Nacionalni stereotipi in kulturna identiteta Evrope. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 302 str.

- Šaver, B., 2005. Nazaj v planinski raj. Alpska kultura slovenstva in mitologija Triglava. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 326 str.

- Škerl Kramberger, U., 2010. Glasbena založba po okusu poslušalcev. Glasbeniki sprašujejo, ali je mogoče pisati glasbo po navdihu (matematičnih) množic. Dnevnik.si. 24. 4. 2010. URL: http://www.dnevnik.si/novice/aktualne_zgodbe/1042354862 (Citirano 15. 8.

2011).

- Štamcar, M., 2006. Dueti. Prispevki k slovenski popularni glasbi. Ljubljana, Umco, 157 str.

- Torkar, K., 2008. Reprezentacija narodno-zabavne glasbe v medijih v Sloveniji. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za družbene vede, 64 str.

- Velikonja, M., 2002. »Dom in svet«. Kultura in študije naroda. V: Debeljak, A., Stanković, P., Tomc, G., Velikonja, M. (ur.). Cooltura: uvod v kulturne študije. Ljubljana, Študentska založba, str. 283-299.

- Vezovnik, A., 2007. Diskurzivna konstrukcija slovenske nacionalne identitete. Analiza časopisnih političnih komentarjev v obdobju vstopanja Slovenije v Evropsko unijo. Annales, 17, 2, str. 469-483.

- Vrčon, R., 1998. Slovenska ljudska glasbena identiteta. Razgledi, 24, 1127, str. 13.

- Vrišer, I., 1998. Središčna (centralna) naselja. V: Fridl, J., Kladnik, D., Orožen Adamič, M., Perko, D., Belec, B., Drozg, V. (ur.). Geografski atlas Slovenije. Država v prostoru in času. Ljubljana, DZS, str. 308-309.

- Vrišer, I., 2002. Uvod v geografijo. Ljubljana, Filozofska fakulteta, 307 str.

- Celebrating our partners' success. YouTube blog. 22. 12. 2010. URL: http://youtube-global.blogspot.com/ (Citirano: 5. 1. 2011).

- Časovna premica. YouTube. 2011. URL: http://www.youtube.com/t/press_timeline (Citirano 5. 1. 2011).

- Zupančič, J., 1996. Slovenci v Avstriji. Sodobni socialnogeografski procesi in ohranjanje identitete. Doktorska disertacija. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 346 str.

- Zupančič, J., 1998. Identiteta je merljiva. Prispevek k metodologiji proučevanja etnične identitete. Razprave in gradivo, 33, str. 253-268.

- Zupančič, J., 2011. Družbena geografija 1. Kulturna geografija. Geografija družbenih skupin - študijsko gradivo. Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, 96 str.

8. Viri

- Spletni video portal YouTube. Povzete različne pesmi v obdobju december 2010 – januar 2011. URL: http://www.youtube.com/.

- Spletni video portal Mojvideo. Povzete različne pesmi v obdobju december 2010 – januar 2011. URL: http://www.mojvideo.com/.

- SAZAS. Lestvice največkrat predvajanih skladb (za obdobje 2004-2009). URL: http://www.sazas.org/baza-avtorjev-in-del/lestvice-najveckrat-predvajanih-skladb.aspx.

- Zavod IPF. Seznami 500 največkrat predvajanih domačih skladb (za obdobje od leta 2004 do avgusta 2011). URL: https://www.zavod-ipf.si/sl/Strani/statistika/statistika.aspx.

9. Seznam slik

Slika 1: Zgodovinske dežele iz časa Avstro-Ogrske na slovenskem ozemlju ……..4
Slika 2: Alpski pejsaž z značilnimi pokrajinskimi elementi……58
Slika 3: Morje je pogost simbol, ki se pojavlja v identiteti Slovenije v popularni glasbi……58
Slika 4: Morje je pogost simbol, ki se pojavlja v identiteti Slovenije v popularni glasbi. ….59

10. Seznam prilog

- Priloga 1: Preglednice obravnavanih pesmi po identifikatorjih s številom ogledov na spletnem portalu YouTube v obdobju od decembra 2010 do januarja 2011 in ključnimi besedami.

- Priloga 2: Seznam pesmi, ki vsebujejo identifikatorje in spadajo v lestvico 500-tih največkrat predvajanih slovenskih pesmi na slovenskih radijskih postajah v obdobju od leta 2004 do avgusta 2011 po podatkih Zavoda IPF in SAZAS-a.

Priloga 1: Preglednice obravnavanih pesmi po identifikatorjih s številom ogledov na spletnem portalu YouTube v obdobju od decembra 2010 do januarja 2011 in ključnimi besedami.

Instrumentalne pesmi, ki v naslovu vsebujejo identifikator, so v preglednicah le omenjene zaradi statistike predvajanja, v diplomskem delu niso bile preučevane.

Pesmi, označene z zvezdico (*), so bile dodane naknadno v septembru 2011.

Geografski identifikator Slovenija

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	različni izvajalci	Hej, brigade! (partizanska)	okoli 395.000	Osvobajanje slovenskega ozemlja, ni ovir za svobodo: zatrite požigalce slovenskih domov. Za slovenske brigade ni pregrad, ne mej. Požgane poljane, bela Ljubljana. Na Slovenskem smo mi gospodar.
2	Tomaž Domicelj (in drugi izvajalci)	Slovenskega naroda sin (ponarodela)	366.500	Planina, pesmi, petje, veselje do življenja, pitje vina, žuljava roka matere, slovenskega naroda sin (zavest o slovenskem poreklu v tujini).
3	Avsenik/Alfi Nipič	Slovenija, od kod lepote tvoje (narodnozabavna)	vsaj 300.000	Slovenija - lepota, najlepše je doma, hribi, griči, doline, gore, morje, srce, ljudje so srečni doma, ne išči sreče v tujini.
4	Murat&Jose	Od ljudi za ljudi	247.778	Ksenofobija, negativnost, nestrpnost v Sloveniji. Slovenci živimo pod Triglavom. Zaveden Slovenec, slovenske matere sin. Pozitiven odnos – prijatelji iz bivše Jugoslavije.
5	Vili Resnik	Na fuzbal me pust (navijaška)	231.399	Moški bi dal vse za nogomet, tudi prevzel ženske naloge v gospodinjstvu – navijanje za Slovenijo.
6	Klara in ostali	Za Slovenijo živim	213.881	Slovenija – lepa, moja, biserne gore, morje, nebo, subjekt je ne pozabi kjerkoli je, živeti za Slovenijo, domovina, tvoj rod, Jadran, Alpe, zaljubljenost v Slovenijo (čustveno domoljubje, nacionalna zavednost).
7	Kreslin, Predin, Lovšin	Slovenija gre naprej (navijaška)	205.114	Slovenci na pohodu, čez hribe in doline, čaščenje domovine in ponos v dobrem in slabem, nazdravljanje nogometašem.
8	Lepi Dasa	Lepi Dasa	192.848	Priseljen iz bivše Jugoslavije, ki z glasbo (polko) prebudi Slovence oz. podalpske moške, pri Slovenkah favorizira njihove obline.
9	Fajnroll	Slovenci, svaka čast (navijaška)	187.593	Slovenija – mlada, lepa, pametna, drzna. Avtor ljubi Kranjsko Goro, Bled, slovenske mladenke, najbolj pa nogometno reprezentanco. Športno rivalstvo s Hrvaško – šaljiva pesem.
10	Siddharta, Pero Lovšin, Vlado Kreslin, Zoran Predin in Grega Skočir	Dviga Slovenija zastave v ponos (navijaška)	169.056	Slovenija dviga zastave v ponos junakom – nogometašem.
11	Randez Vous	Zelena je moja dolina	158.056	Slovenija - dom otroštva, zelena dolina, sneg na vrhovih, cvetje krasi pogled, zvon zvonikov, jezero, sonce, ljubezen, družina – mati prosila, da se vrne.
12	različni izvajalci	Hej Tovariši (partizanska)	154.945	Agresor ni zaželen, ni žal krvi za svobodno Slovenijo. Čaka Korotan, Štajerska, sinje Jadransko morje.
13	Gamsi	Kdor ne skače ni Sloven'c	vsaj	Kdor ne skače ni Sloven'c, niti Štajer'c, Dolen'c, Goren'c, Primor'c – navijaški vzkliki. Opozorilo Evropi – Slovenci smo nabriti (namiguje na

			147.150	aktivno spolnost Slovencev).
14	Atomik harmonik	Skupaj za Slovenijo	136.644	Slovenija - lepote, zelena dolina, modrina neba, ponos, duša, srce, pogum. Lahko smo zgled drugim. Ponosni, srečni bomo, če bomo enotni za Slovenijo.
15	Ans. Lojzeta Slaka	*Visoko nad oblaki (narodnozabavna)	134.814	Solze sreče, leti kot lastovka domov, bela cesta, tujina, želja po vrnitvi domov, srce, slovenski nagelj, harmonika, veselje, lepo dekle.
16	Rebeka Dremelj	Slovenski superboy	133.529	Zaljubljenost v Slovenca, ljubezenski stroj, poljubi, heroj, z njo se veseli vsa Slovenija.
17	Jasmin Stavros	Idem u Sloveniju	130.921	Zaljubljenost (Hrvata) v Slovenko.
18	Ekipa band in Goran Obrez	Slovenija spet se zbuja (navijaška)	120.948	Slovenija naj odmeva, Slovenija in nacionalni ponos se zbuja, ko igrajo nogometaši.
19	Pop Design	Zate Slovenija	104.719	Slovenija - cvetoče lipe, zelena dolina, dom, domači zvon, mati je vesela vrnitve, domačija, lepo življenje, stara lipa, živeti za in pripravljenost umreti za Slovenijo.
20	Slon in Sadež	Slovenskega naroda sin	95.997	Kritičen, ironičen opis zgodovine Slovencev. Izgubljena samostojnost, notranja samostojnost, Karantanija, trde glave, velika vnema, razdeljeni po pokrajinah, knežji kamen, kmečki upori, Matija Gubec, brez ozemlja – a s kulturo, literaturo, majhen narod, a ni neumen, hlapec Avstrijcu, narodno prebujanje, soška fronta, svetovni vojni, federacija, leta porazov – kleni Slovenci, z osamosvojitvijo enakopravni drugim evropskim narodom in svobodni.
21	Zaklonišče prepeva	Sellam Alejkum	91.593	Red in mir v domovini, beg v idealizirano Evropo, kjer se cedita mleko in med, vstran od Balkana in Jugoslavije, NATO „varuje“ pred muslimanskim svetom, ena država, narod in religija.
22	Randez Vous	Shopping in Graz	81.672	Zelena Slovenija, zavednost, množično nakupovanje Slovencev čez mejo v Gradcu, skrivanje na carini.
23	6Pack Čukur	No. 1 žena	77.267	Želja po ženi Slovenki, ki bo dobro kuhala – sirove štruklje, kislo juho, koline in klobase v domači vasi, skrbela za otroka, zanesljiva, zvesta, delovna, naivna.
24	iz filma Outsider	Anarhija (all over Slovenija)	72.975	Opevanje anarhije v Sloveniji, drog, pijančevanja, punka, zaničevanje političnega sistema (partije, JNA).
25	Joške V'n	Dvignimo pest v nebo (navijaška)	61.836	Slovenija – ponos, za Slovenijo živimo, naj vsi slišijo, v srcu je, ne zapustimo je, daje nam vsemogočnost.
26	Boris Kopitar	Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi (narodnozabavna)	58.621	Domača pesem, slovenska pesem. Želja po ohranitvi slovenskih pesmi in zavedanja korenin med mlajšo generacijo, kjer so manj popularne.
27	Zaka' pa ne	Trese se Slovenija	56.624	Slovencem bi lahko šlo bolje, če bi držali skupaj – ko je v preteklosti bilo potrebno, smo. Zavist (faušija), dolina Šentflorjanska. Polka razigra Slovence, konkurenca med pripadniki pokrajin: Prekmurec, Štajerec, Dolenjec, Primorec. Sosed je brez razloga jezen na soseda.
28	Jasmin Stavros	Slovenke	52.600	Slovenke so lepe, na njih obstane pogled.
29	Helena Blagne	Nihče ne ljubi kot Slovenec	51.220	Proti drugim narodom nihče ne ljubi kot Slovenec, čeprav ta ni bogat, ampak premore ljubezen in vso noč ljubi po domače – opeva spolno življenje.

30	Lačni Franz in prijatelji	Zdravljica	45.949	Trte, vino, nazdravljanje sinovom slovenske matere, slovenskemu svetu, lepoti Slovenk in rodu sinov, dobri ljudje, Bog.
31	Slon in Sadež	Črева na plot	44.756	Slovenci smo delavni, pošteni, ubogljivi, brez mnenja, ambicij, življenja, radi dosti pijemo (vsak petek sem v gostilni – šnops, vino, pivo, žganica), verni (zvon k maši kliče verno rajo). Izobrazba ne pomaga na veselicah, kjer prevladujeta harmonika in alkohol, ki osvobodita preprostega človeka. Nageljni, krizanteme, Golica, potica. Kritično ironična pesem.
32	Hervardi	Slava Slovencem	36.550	Večna in trdna bo čast Slovencev, enotnost, moč, zvestoba domovini. Kakor hrast Sloven stoji, bistre glave.
33	Rock Partyzani	Slovenija 'ma jajca	34.622	Pozivanje: gremo Slovenci naprej. Mala dežela, nepoznana, dobri ljudje, bistri, Janez. Ko je Praslovan delal Slovence je bil pijan. Slovenija ma jajca – ima drznost. Slovenija me rajca, ko vidim to lepoto, ti si mi ljubša od boga. Neopredeljenost – mal' v levo, mal' v desno, mal' v Evropo, mal' na Balkan. Slovenija – kura, ki nese zlata jajca.
34	Koroški oktet (in drugi)	Slovenec sem (narodna)	okoli 34.100	Narodna zavednost do smrti: Slovenec sem! Tako je mati d'jala. Od zibeli do groba. Zvestoba, ponos.
35	Leeloojamais	Slovenka	31.458	Slovenka – ljubezen, vsem v ponos, prava mladenka, bela nevesta, zvesta, hči s planin, zelene doline, glas srca, srce brez mej. Želja po ustvaritvi doma.
36	SLO Max Band Aid	Slovenija ima krila (navijaška)	30.532	Slovenija – ima krila (zagon), majhna država, a velesila (asociira na nogometno reprezentanco). Glas srca pošiljamo čez polja, prek livad, in gričev, z Alp vse do morja.
37	Rock Partyzani in Gojc	Še en lep dan v Sloveniji	26.580	Kritična, politična ocena oblasti: lep dan v Sloveniji, a ni več zlatih časov, ko smo srečni bili. Brezposelni ljudje, denarja ni za preživetje, znova narod hlapcev. Skleniti pogodbo z bogom – še Bog nas bo zapustil... vrnimo mu gozdove, da nas v raj spusti.
38	*Ansambel Slovenija*	*Slovenska polka (instrumentalna)*	*26.579*	
39	Buldožer	Slovenija	25.156	Satirično o obljubljeni deželi Sloveniji, deželi iz sanj, visoke gore s pogledom na morje, lepa mesteca v dolini in parki s cvetjem, pametni in zdravi ljudje, vozijo se s kolesi, uživajo v naravi (planinarjenje), delavni, olikani, srce ga vleče tja.
40	različni izvajalci	Domovini	25.209	Domovina, mili slovenski kraj, prekrasna, edina, zemeljski raj. Tuja ljudstva so prijatelji, ne bratje. Slovensko čustvo srce veseli. Primi zemlja srce v dar, da bi mati bila nepozabljena.
41	Zaklonišče prepeva	Nebesa pod Triglavom	21.746	Ironično - v Sloveniji živimo sproščeno, smo tolerantni in enakopravni do drugačnih in se imamo vsi radi (Pod Triglavom so nebesa, brez gorja, stresa... Podalpska republika banana... ni prostora za cigana, dežela brez minareta, partizan, domobranec, izdajalec... Vsi drugačni, vsi enakopravni, eni so sluge, drugi glavni; eni so siti, a drugi lačni. Če nisi priden, boš izbrisan. Slovenci – butalci, obvaruj čisto in zdravo seme (narodno homogeno državo).

42	Domen Kumer	Slovenski sin	19.460	Ponosni slovenski sin, ne taji korenin, ko si nadene nošo se vsi nasmihajo, slovenske veselice, Golica, Tam v dolini tihi, harmonika.
43	Agropop	Slovenski fantje za slovenske punce	19.034	Vrba – obžalovanje poeta, ki je zapustil dom, dom naj bo dežela naša, zvesto srce, materin obraz. Slovenski fantje za slovenske punce, lepota deklet, delavni ljudje. Slovenke podpirajo tri vogale hiše.
44	Agropop	Živele Slovenke	17.617	Slovenka moja bo, postavne, seksi mladenke. Srček bije močno. Raje ostane v Sloveniji, čeprav bo imel nižji standard (kaj mi bodo nemške marke, raj grem v Koper kopat jarke). Slovenci se radi veselijo, pijejo vino, plešejo, pojejo.
45	Samo Kozar	I Feel Love in Slovenia (navijaška – rap)	17.171	Navdušenje otrok, ki igrajo nogomet. Ni važno, če si reven. Nogomet je za vse – ni diskriminacije. Ljubezen, evforija do nogometa, ki je najpomembnejši na svetu. Čutiti ljubezen (do nogometa) v Sloveniji.
46	Ans. Franca Miheliča	Zakladi Slovenije (narodnozabavna)	16.546	Najlepše je v Sloveniji, zakladi, ljubi sončne hribe, gozdni mir, žametne doline, cvetoče lipe, vonj morja. Prijazni, delavni, dobri, v srcu nasmejani ljudje odprtih dlani, ded. Mala, sončna dežela, sreča cveti.
47	Ans. bratov Poljanšek	O Sloveniji/Prelepa Slovenija (narodnozabavna)	15.456	Veselo, vriskanje, gore, srce, petje. Varujmo slovensko zemljo, prst, da ostane lepa, zdrava in plodna zemlja. Planine, bistre gore, šumeči gozdovi, skalne steze. Jezera, studenci, gore, ponosni kranjski Triglav, domovinski ponos, dedje.
48	Slapovi	Požegnaj bog Slovenijo (narodnozabavna)	14.347	Sončna stran Alp, luštno živeti je, pesem, sonce, malo prebivalcev, a z dušo, srcem. Bog naj blagoslovi Slovenijo. Nikjer ni tako lepo. Veselje, dom, pesem, Alpe in morje sta si blizu, petje in pitje, harmonika.
49	N'Toko	Slovenec sem	13.241	Kritične metafore, nesamozavestna identiteta Slovencev. Opurtonisti, alkoholizem, depresija, egotrip – navdušenje nad športniki, neobčutljivost, ne-altruistični Slovenci, manjvrednostni kompleks, večni študenti, obrekovanje, zavist - ljubosumje.
50	Klemen Klemen	Slovenija	13.146	Eni delavni, drugi kradejo. Krivec za take razmere - politika. V Jugoslaviji je bilo vse dobro. Zdaj – nevoščljivost med sosedi, ni sloge med ljudmi, nekaj je narobe v Sloveniji, nezadovoljni ljudje. Kam gre Slovenija? Nasprotovanje EU, težko življenje. Sprašuje Ljubljančane, Dolenjce, Štajerce, Primorce in ostale - kako pridobiti slogo nazaj?
51	Agropop	Pleše kolo vsa Slovenija	12.145	Slovenci - Janezi. Vprašanje, ali so Slovenci Balkanci ali jodlarji? Na radiu se vrti balkanska glasba, Slovenija pleše kolo, tudi polko, srečna dežela. Micka jodla pod Triglavom. Igranje domačih pesmi na harmoniko, polka, pitje – vseeno kakšna je glasba, ljudje so srečni, če imajo vino, da se imajo radi (namiguje na aktivno spolnost), da sosed nima boljšega avtomobila (nevoščljivost). Slovenci v srcu.
52	Hervardi	Hej Slovenci	11.974	Verno srce bije za narod, naj se ohranja slovenstvo, trden obstoj, podpora v Bogu.

53	Agropop	Z nami je Slovenija	11.224	Prijatelji, petje, hribi, gore. Slovenija je z nami povsod. Mladi fantje, kleni, pošteni se borijo za svobodo. Hrabri teritorialci – ponos Slovenije. Nasprotnik se nas boji. Dekleta so delovna, pridna, poštena, rojevajo slovenski rod, pametne, lepe kot rožice. Zastava na Triglavu. Zmaga. Svoboden bo tudi Trst. Poziv k petju - Štajerci, Dolenjci, Prekmurci in Gorenjci, Korošci, Notranjci, Ljubljančani. Bog. Sreča, svoboda, prijatelji, nazdravljanje Sloveniji.
54	Dalaj Eegol	Slovenija dala je gol (navijaška)	10.595	Slovenija je dala gol. Igranje nogometa južno od Triglava (nogometno navijanje, samopromocija avtorja).
55	Davor Borno	Slovenka	9.754	Ljubezen Slovenke do moškega, ki ima „južno“, trdo srce in bi ji podaril morje.
56	različni izvajalci/ partizanska	Svobodna Slovenija	9.085	Slovenci kremeniti, osvobajanje slovenskega ozemlja. Gore, polja, naj odmeva Slovenija junaška, svobodna. Premagati nasprotnika, očistiti zemljo, za združeno Slovenijo. Naj živi združena Jugoslavija in bratski narodi – Hrvati, Srbi.
57	Buldožer	Volio sam enu Slovenku	8.760	Zgodba o Srbu, ki dela v Ljubljani in se v baru ob pivu zaljubi v Slovenko. Slovenka – svetlolasa, lepe obline, dama iz fine in kulturne družbe, iz Mosta na Soči, starši ji niso dovolili zveze, zamenjala ga je za Italijana. Slovenec = Janez.
58	Gianni Rijavec	V meni bije slovensko srce (navijaška)	8.517	Majhen narod, na tekmi pustimo srce. Trobojnica, ponos.
59	Ans. Lojzeta Slaka	Srečno, mlada Slovenija (narodnozabavna)	7.177	Srečno mlada Slovenija, vino dozori, fant - dekle, vas, ptica zapusti domače gnezdo, žetev dozori – zlato klasje. Nazdravljanje mladi Sloveniji, Slovenki in Slovencu – mladim, ki nadaljujejo rod.
60	Ofsajders	Za Slovenijo (navijaška)	6.995	Domovina mila, velesila v športu, predvsem nogometu – najboljši na svetu. Navijanje za Slovenijo. Iz dežele smo Krpana. Ob zmagi bo veselica in Zdravljica.
61	Neznan izvajalec	Slovenija, najlepša si	6.443	Slovenija, obljubljena, gore, reke, morja, najlepša, ljubimo te vsi. Adijo Moskva, adijo Berlin, v Ribn’ci najboljš' živim.
62	Ans. Lojzeta Ogorevca	Sanje o Sloveniji	6.075	V tujini premišljeval, da v srcu si želi le v Slovenijo.
63	Ansambel Slovenija	Tebi Slovenija (narodnozabavna)	5.744	Domača beseda, dobri ljudje, preživeti lepi dnevi, majhna, poznana sončna dežela, biser Slovenija, dom, domovina, petje, zvestoba domu, goreče srce, mati, sreča, delavni človek – žuljave roke bodo orale polje.
64	Alpski kvintet/New Swing Quartet/Oto Pestner	Ljubim te Slovenija	5.662	Reke, potoki, travniki, livade, sonce, gozdovi šumijo, meglice, breze, srce, morje, zelena Slovenija, dom, zavetje, polja, najlepša.
65	Lepi Dasa	Pleše z mano vsa Slovenija	5.461	Ruši narodno zavest, tipičen južnjak, rad prispeva k slovenski rodnosti v duhu bratstva in enotnosti. Pleše vsa Slovenija: Dolenjska, Primorska, Gorenjska, prekmurska ženica, belokranjska pastirica, ljubljanski župan, Štajerska.

66	Ans. Štrk	Zame najlepša si, moja dežela (narodnozabavna)	5.177	Slovenija - Sora, Soča bistra, morje, Triglav in Julijci, potok blejski, zlato žito na vzhodu, oljka na Krasu, breze, zeleno Pohorje, najlepša dežela, moja dežela, raj, gozdovi, trte na gričih, veseli in hvaležni ljudje.
67	Ana Pupedan	Moja domovina	5.028	Domovina ljubi preudarno, a nevarno. Gore triglavskega parka, Jadran, stara barka. Slovenija – tovarna sanj (ironično je lepo biti mlad). Biti na čelu slepe kokoši – Slovenije – v narodni noši. Biti zaveden v taki državi – vesele pesmi, čeprav resen narod. Spoštuje črne misli in slabe namene, rečejo ti hvala, če zajebeš svoj narod. Senčna stran Alp. Pravica je bosa. Mnogi, ki so ponosni, ne vidijo, kaj se dogaja okoli. V Evropi (EU) nam bo še slabše.
68	Agropop/Ans. Franca Potočarja	Mi Slovenci vinca ne prodamo (narodna)	4.736	Slovenci ne prodamo vina, sami ga popijemo ob druženjih in petju. Gora, škrjančki. Bog je ustvaril zemljo in zemlja trto.
69	Slo pop team	Slovenija zmaguje (navijaška)	3.971	Slovenija je skrita, neznana, majhna, zdi se nepomembna, lepa, ob zmagah je velika, ponos, da tukaj smo doma, neukrotljivi duh, na svojem gospodar, kokoš, vedno med najboljšimi.
70	Marela	V slovenski svet (narodnozabavna)	3.933	Lepote, znani kraj, raj, čar gora, čista voda, zdravje, višave, planjave, rože, travniki, vsem je lepo.
71	Bela Szomi Kralj in Robeldule	Slovenski dopust po repersko	3.772	Skromni dopust po slovensko na Hrvaškem z avtomobilom, „šverc“ mleka, konzerv, olja, piva, vina. Ob cesti Južnjaki jejo slanino, pijejo pivo. Slovencev je malo, z južnimi brati znamo piti – kdor ne pije z nami, ni Slovan. Vse luknje v spominu niso zaradi šnopsa ali vina, tudi zaradi nesporazumov s policisti.
72	Prepih	Afrika (navijaška)	3.700	Za Slovenijo živimo, norimo – nogometno navijanje.
73	Natalija Verboten	Slovensko srce (navijaška)	3.480	Slovensko srce je veliko kot Rusija, ime bo odmevalo do neba, šampion (nogometna navijaška).
74	M-Trsta	Navijamo zate, Slovenija (navijaška – rap)	3.430	Ponosni, da živimo v Sloveniji, ponosni na nogometaše, ki pišejo nacionalno zgodovino. Navijanje za Slovenijo, ponos, ostala bo v srcih. Bodimo ponosni na naš obstoj, ljudi, jezik. Vsaj zdaj povezani.
75	Nace Junkar, Oto Pestner	Slovenija, najlepša si dežela (narodnozabavna)	3.245	Slovenija - planinske ceste, zelena dežela, doma – zdravilo za srce, krasote, najlepša dežela, čaroben svet, sredi gora, lepa, poštenje, Slovenec ne pozna vseh lepot, najlepše planine, vinogradi, gozdovi, morje.
76	Ans. Vitezi Celjski	Slovenija, moja dežela (narodnozabavna)	2.601	Lepote dežele, sonce, triglavske strmine, Prekmurje – žitno polje, ptice, štajerski griči. Slovenija – odprte dlani, kraška milina – vino, pesem. Sončna Dolenjska, Bela krajina.
77	Adi Smolar	Ajajaj Slovenija	2.370	Slovenija – lepa, preveč skregana. Poziva Slovence k sodelovanju – slogi. Velika pričakovanja z osamosvojitvijo (višji standard, red in mir, okolje pa popucano), a so sledili prepiri, škandali, kriminal, nasilje, obupan narod – če bo isto v prihodnje, ni perspektive.
78	Agropop	Pijem v Sloveniji	2.181	Dan prinese prihodnost brez sanj, le obljube, obup, za prihodnost dežele najboljše je biti pijan – pijem v Sloveniji, brezposelnost, nič lepega v

				življenju.
79	Rock Partyzani	Cela Slovenija je žgala rock	2.138	V Jugoslaviji so bili dobri časi – Tito bil je bog, peli, plesali, imeli so se dobro, kritizirali sistem.
80	Ansambel Slovenija	Glasba iz Slovenije (narodnozabavna)	1.871	Glasba iz Slovenije – razvedri srce, vsak ima jo rad, povsod po svetu, smeh, polka.
81	N'Toko	Slovenec Nism	1.760	V iskanju narodne identitete se Slovenec obrača k nacionalizmu, športni evforiji in potrošništvu. Ponos je brez srčnosti, ustvarjalnosti, solidarnosti in poguma le prazna lupina. Slovenec je ciničen, skeptičen, nesamozavesten, neopazen, ni doma v mestu, ne vasi, ne na Balkanu.
82	Ansambel Štrk	Slovenke so dekleta	1.700	Slovenke – navihane, lepe, prijazne; zaljubljenost v Slovenko.
83	Mladi Dolenci	Kako je lepa slovenska domovina	1.600	Domovina Slovenija – v srcu vse dni, veselo, srečno življenje, ljubiti domovino, lepa domovina, Slovenci imajo radi domovino – ponos. Rodni dom. Gore, planine, lepote, studenci, potoki.
84	Krila	Skačejo Slovenci (narodnozabavna, DJ)	1.524	Slovenci, Planica pod Poncami, v dolini pod Triglavom, smučarji skakalci, harmonika, veselje, najlepši kraj. Dolenjci – prijazni, cviček jih pokonci drži, radi pojejo. Gorenjci, kot Slovenci, radi pijejo. Primorci – šarmerji. Štajerci – pogumni, bleferji. Korošci – lepo pojejo. Notranjci – veselo vriskajo. Prekmurci – gučijo. Prleki, Belokranjci – se veselijo.
85	Ivan Hudnik	Dom si moj Slovenija	1.416	Slovenija – hrepenenje po domu iz tujine, majhna, največji zakladi, rad bi videl svoje ljudi in umrl doma, nagovarjanje Boga.
86	Werner	V mojem srcu je Slovenija	1.246	Lepote, dobrote, sončna stran Alp, Triglav, lepotice, potice, veselje, cviček, rizling, šmarnica, teran, harmonika, Slovenija v srcu. Vsak rad poje in popiva.
87	Ansambel Skupina Objem	Fuzbalerska (Nogometna) himna (navijaška)	944	Slovenija – majhna, ponosna, lepa dežela, nogometni navijači, dobrovoljnost.
88	Agropop	Srečni smo Slovenčki	802	Sonce, veselje, dom, srečen v svoji deželi. Slovenci – pridni, Bog nam je dal zemljo, morje, gore, pamet, veselo srce, ne zanima nas tujina, ker smo srečni doma.
89	Ans. Lojzeta Slaka	Slovenija naj bo jutri lepša (narodnozabavna)	742	Slovenija – naj bo v prihodnosti lepša.
90	Ans. Objem (Javorniški rovt)	Moja domovina	60	Vsak ima dom, hišo, rodni kraj, domovino. Slovenija – moja domovina, majhna, ljubljena, pod Triglavom, lepote, čari Slovenije. Ljudje so poznani po pridnih rokah, petju.
91	Atomik Harmonik	Ena sama je Slovenija	/	Slovenija – reke, gore, zlata polja, veselje, planine, morje, dom, čisti zrak, ponos.
92	Turbo Angels	Slovenija-ja-ja	/	Poziv Slovencem - Štajerci, Primorci, Notranjci, Dolenjci, Belokranjci, Prekmurci, Korošci in Gorenjci. Sladko vino, lepa dekleta, harmonika. Lepa, preprosta in naša je Slovenija. Majhna dežela, najlepša, prijazna, polja, hribi, gore, travniki, vinogradi, morje, jezera, veseli ljudje. Rado se poje, pleše, dobrovoljnost ljudi. Suh pršut, olive in prekmurska gibanica. Pozimi – smučanje, poleti – morje, spomladi - vse cveti, jeseni - trta vince rodi.
93	The Drinkers	Slovenac	/	Da bi pridobil ljubezen Slovenke, bi se

				spremenil, peljal jo na Triglav – kljub vsemu bo lagal in varal. Tako je, če te ljubi Slovenec.
94	Slon in Sadež	Kam greš (Slovenija)?	/	O življenju v Sloveniji, kaj se sme in kaj ne, vprašanje v katero smer se razvija Slovenija, ali se bomo morali v Evropski uniji podrejati le drugim - ”boš morala počet samo tisto, kar sestra Evropa ti bo ukazala“.

Naštevanje identifikatorjev slovenskega prostora

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Vlado Kreslin	Z Goričkega v Piran	429.201	Žalost, navaden dan, pomanjkanje srca. Ko pride določena oseba, se razjasni nebo in pogled čez gore, ravan, iz Goričkega v Piran.
2	Jan Plestenjak	Sam da ti maš mene rada	156.081	Izkazovanje veličine ljubezni – Od Ljubljane do Bohinja, od Maribora do Veleja, od Lendave do Portoroža, od Metlike pa do Kranja, od Sežane vse do Ptuja, od Gorice pa do Celja, od Idrije do Novega Mesta, Škofja Loka do Strunjana.
3	Vlado Kreslin	Preko Mure, preko Drave	143.264	Pomembnost življenjske poti, ki jo prehodimo s partnerjem in družino - Preko Mure, preko Drave, prek Save vse do morja, morda še prek oceana, od zibelke do neba.
4	Langa	Jebem vam sunac	106.779	Romi, cigani, Slovenija – lepa vas. Poziv Sloveniji in zamejstvu k plesu - od Istre, Celovca, Trsta, Lentija, z Lango pleše vsa Slovenija.
5	Jan Plestenjak	Tvoj song	74.069	Ljubezenska pesem – zaljubljenost v dekle iz Maribora in Portoroža. Najlepša, mlada.
6	Neisha	Tiste lepe dni	49.049	Izkazovanje veličine ljubezni – Vse od Pohorja pa do solin, mimo Trsta dol v Rim, delila sva si vse, kar se deliti da.
7	Nova Legija in Andreja	Ljubezni poti	26.089	Ljubezenska pesem – ljubezenske poti po Sloveniji, Ptuj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota.
8	Hazard	Kopalnico ima	25.392	Zanimanje, ali ima razkošje – kopalnico. Triglav, Bled, Črnomelj, Piran.
9	Magnifico	Ljubljana– Portorož	16.777	Poletni dan na poti iz Ljubljane v Portorož (kjer je tisoč rož) spozna dekle iz sanj, namigovanje na spolnost.
10	Korado in Brendi/ Don Juan	Od Murske do Kopra	7.987	Murska Sobota – Koper, najlepša dekleta na svetu so iz slovenskih vasi, ljubice. Štajerka – zala, Primorka – vrag.
11	Slon in Sadež	Od Pirana do Metlike	7.570	Naštevanje slovenskih krajev - prikaz, da je Slovenija majhna. Od Pirana do Metlike, prek Postojne in Logatca, mimo Brežic, Ljutomera, skozi Hoče vse do Žalca, mimo Celja in Šentjurja, kjer Slovenske so Konjice, vse od Pivke do Bohinja, če je treba, do Mežice, Škofljice, Tolmina, Ruš, Litije in Kostanjevice, omenimo lohk Koper, Laško in Moravske še Toplice, Novo Mesto, Bled in Krško, Zreče, Sevnico, Velenje, Ajdovščino, Kranj, Črnomelj, Jesenice in Gorenje, od Maribora do Kozine, od Gorice do Medvod - mi špilamo povsod... razen v Idriji.

12	Henček in Pero Lovšin	Peronospora je živ hudič	7.180	Delo v vinogradu – špricanje – škropljenje trt. Ob Dravi, Muri in Pohorju se trte smejijo. Pitje vina s prijatelji na zdravje, srečo, veselje, sladko vince. Od Istre in Krasa do Vipave in Brd - škropljenje trt. Harmonika, pijančevanje. Ko od Save do Kolpe mimo Trške gore prihaja nesreča, spodimo jo zdaj.
13	Kuzle	Reka-Postojna-Lublana	3.239	Hitri vlak Reka-Postojna-Ljubljana. Oseba ne upošteva pravil, incident s sprevodnikom.

Geografski identifikator Gorenjska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	*Slavko Avsenik*	*Na Golici (instrumentalna)*	*okrog 1,4 mil. + Perpetuum Jazzile 285.000*	
2	Slavko Avsenik	Na Roblek (narodnozabavna)	vsaj 515.000	Očetu ni po godu sinovo dekle. Fant bo odšel na Roblek z ljubico, gorski mir, pastir, krave.
3	Aleksander Mežek	Siva pot (ponarodela)	386.133	Gorenjska – raj, sive gore, zelene reke, življenje, sonce, pomlad. Srce hoče na Gorenjsko. Rdeča roža, mesečina, dom, spomin na dom, betonske magistrale.
4	Slavko Avsenik	Otoček sredi jezera (narodnozabavna)	vsaj 246.168	Bled – otoček sredi jezera, cerkvica, stari zvon, najlepši - prekrasen kraj na Kranjskem, pravljica – zvon uresničuje želje.
5	Ans. bratov Avsenik	Tam, kjer murke cveto (narodnozabavna)	okrog 222.000	Draga pri Begunjah - Murke cvetijo, ptički, encijan, avrikelj, zelena dolina – s krvjo prepojena, grad Kamen na pečini, večna ljubezen do doline – nikoli ne bo pozabljena.
6	Neca Falk	Vsi ljudje hitijo	134.321	Internat v velikem mestu, vsi hitijo, nihče se na nikogar ne ozira, dekleta iz vasi - gorenjskih planin, in obale.
7	Natalija Verboten	Zate na Triglav	131.480	Dekle, ki bi za fantovo ljubezen naredilo vse, tekla na Triglav, spekla štrudelj.
8	Kocka	Tu-pa-tam (Kranjsterdam)	119.231	Kranj – Kranjsterdam. Kraja denarja, posedanje po barih, neodobravanje staršev, prodaja drog v Kranju, zabijanja časa. Želja po normalnem življenju in službi, a Kranjsterdam ne pusti iz objema. Pofukan Kranj – svet sanj. Strelski obračuni. Balkan v krvi, življenje iz dneva v dan.
9	Kocka	*Moj klub (Himna Acroni Jesenice)	115.761	Jesenice, podajajo se goli kot kremšnite na Bledu, mesto rdečega prahu, srce, dvignjene pesti, boj.
10	Ans. bratov Poljanšek (in drugi)	Veselo v Kamnik (narodnozabavna)	vsaj 95.400	Veselo v Kamnik, prelepe planine, pozabijo se skrbi, srce si tja želi, očaki sivi, kamniški lepi kot, nikjer ni lepše, smuči, vesela družba, v dolini Bistrica, kot solza čista.
11	Avseniki	Planica, Planica (narodnozabavna)	vsaj 94.706	Planica – snežna kraljica, zimski raj, pod Poncami, sneg, lepota, skakalci kot ptice pod nebom, neustrašni junaki daljav. Slava Planice, junakom – skakalcem.

12	Slavko Avsenik	Iz Bohinja (narodnozabavna)	vsaj 90.050	V Bohinju je lepo, visoke gore, lepa dekleta, pojejo in so vesela.
13	Jelka Cvetežar (A. Mežek in ostali)	Ko boš prišla na Bled	73.285	Ljubezenska pesem, ko bo dekle prišlo na Bled, bo vse znova lepo.
14	Ans. Lojzeta Slaka	Pod Poncami	69.902	Pod Poncami, dan se budi, sneg iskri, snežinke mežikajo, sonce, bela daljava, dolina bela, smuči, smeh, gore, zimski dan.
15	Ans. bratov Avsenik	Prelepa Gorenjska (narodnozabavna)	65.000	Gorenjska – prelepa, v ponos, gorovja, planine, bistre vode, tisoč cvetov, zelene doline, pastir, pušeljc, nikjer ne bo pozabljena, lepote, očak Triglav – vsem poznan, na jezeru čolnič. Fant, punca, nagelj.
16	Avsenik (in drugi izv.)	Gremo na Pokljuko	54.520	Pokljuka – težavna cesta, gobarjenje, pitje (Luko vzela je gostilna).
17	Andrej Šifrer	Martinov lulček	47.619	Triglav kot mera za veličino – ko bo zrasel mali Martinov lulček, postal bo velik kot Triglav.
18	*Avseniki (in drugi izvajalci)*	*Gorenjska polka (instrumentalna)*	*vsaj 36.000*	
19	PAZ Vinko Vodopivec (in drugi izvajalci)	Oj Triglav, moj dom (narodna)	35.316	Triglav – dom, krasen, izvablja iz ravnine, strmi vrhovi, samota, srce počije, hladen potok, skalovje, čar, ljubezen do Triglava, želi umreti pod njegovim obzorjem – doma. Tujina je vabljiva, a v sanjah Triglav.
20	Vlado Kreslin	O, Vrba	27.940	Vrba – dom, sreča, očetova hiša, če ne bi imel željo po izobraževanju, bi imel doma mirno življenje – zvesto srce in delovne roke. Srce si sladkega obeta, notranji viharji.
21	*Avseniki*	*Veseli Begunjcani/Na Kofcah (instrumentalna)*	*20.851*	
22	Ans. Storžič	V Bohin' 'ma d'ž ta mvade	20.255	Za Bohinj pravijo – dež ima ta mlade, velikokrat dežuje. Nevihto izkoristita dva mlada zaljubljenca.
23	Avsenik in drugi	Odmev s Triglava	/	Odmev s Triglava, planika, gore, pesem, srce.
24	Ans. bratov Avsenik	Lepe ste ve Karavanke	19.318	Karavanke – narcise, Golica, Stol, skale, stari strmi Ljubelj, Zelenica, ljubezen do Karavank. Peca – kralj Matjaž, slap Rinka, Logarska dolina v cvetju, sneg pozimi, ni jih moč pozabiti.
25	Braco Koren	Ptica vrh Triglava	18.709	Ob smrti naj zapoje ptica vrh Triglava pesem slovensko v slovo, če bo umrl v tujini. Planine. Pesem bo prinesla pozdrave, nagelj in rožmarin na grobu.
26	*Ans. bratov Poljanšek*	*Tuhinjska polka (instrumentalna)*	*16.023*	
27	Ansambel Juhej/Marela	Iz Bleda v Bohinj	14.388	Vesela družba, dež je doma v Bohinju, sonce sije, dolina, Triglav, Bistrica, lep Bohinjski svet.
28	Ans. Lojzeta Slaka	Triglav	14.273	Gozdovi, bele pečine, snežna ravan, planine, trate, doline, zlata svetloba, skale. Triglav – zgodba iz davnine, kranjski Janez poje iz doline, lepota gora, planin, najlepši je slovenski planinski svet.
29	Yuhubanda/Veseli svatje	Ta lepa Gorenjska/Moja lepa Gorenjska		Planine, bele strmine, vasica, srečni ljudje, dom. Planica – pozna jo vsaj pol sveta. Begunjščica, čarobna dolina Tamarja. Gorenjska – lepote, reke, polja, planine, Triglav se blešči, srce drhti. Nagelj, slapovi, poljub,

			14.114	planika.
30	*Ans. Avsenik*	*Na Jezerskem (instrumentalna)*	*14.073*	
31	Ans. Lojzeta Slaka	Dolina Trente	13.916	Triglav se dviga v nebo, smeh, Nazor se lesketa soncu, dolina Trente. Večni sneg, Soča. Trenta čista kot kristal, živahni gorski val. Ovce, pastir, planšarije pod goro. Skrit kotiček sveta, mir, gore, najlepša reka, cvetje.
32	Ans. Kranjci (Gašperji)	Zibljejo se Karavanke	13.330	Begunjščica, pesem, tih večer, harmonika, zibljejo se Karavanke, pleše zemlja, domača glasba ima to moč, vriskanje, polka.
33	Ans. Franca Miheliča	Triglavska roža	13.316	Sonce, planine, pravljica o Zlatorogu, sivi očaki, bele strmine, triglavske strmine, triglavska roža, lepota, prepad.
34	Ans. bratov Poljanšek	Tuhinjski fantje	11.570	Tuhinjski fantje, lepo pojejo, igrajo iz veselja, iz srca, radi jih imajo povsod, pesem je ljubezen – utrip srca.
35	Davor Borno	Od Triglava do mora	10.840	Naj bo zabava vsak dan, od Triglava do morja.
36	Ans. Lojzeta Slaka	Raj pod Triglavom	10.643	Triglavske planine, poljub, očak pozdravlja ljudi. Od ravnice pa do morja, slovenski rod še živi, pokončno kot skala stoji. Slovenija – dom že tisoč let, ostani raj pod Triglavom. Naj cveto slovenske lipe, večno krasijo raj.
37	*Ans. Franca Miheliča*	*Ob Blejskem jezeru (instrumentalna)*	*10.463*	
38	Igor in Zlati zvoki	Labodi na Blejskem jezeru	10.010	Blejsko jezero, labodi drsijo kot mirne sanje, življenje gre mimo njih, Bled, sonce.
39	različni izvajalci	Po jezeru bliz' Triglava (narodna)	7.780	Jezero blizu Triglava, čoln, gore, prepevanje, doline, planine, bregovi, ptice, srce, sinovi slave.
40	Jože Žvokelj Jodl	Kranj	7.325	Kjer poljubljata se reki dve, mesto na skali stoji, tihe ulice, spomini iz otroštva. Sorško polje, gore, zvonik, srce zaigra. Kranj – mesto sanj. Gorenjska - kakor ženska, bo ljubljena, čuvana za vedno. Prijatelji, družina, otroci. Storžič. Slovenski trg, Prešernovo mesto.
41	Aleksander Mežek	V Žirovnici	6.090	Žirovnica – venec vasi pod Karavankami, Čop. Moste – Kersnik. Breznica – Janša, Doslovče – Finžgar. Vrba – Prešeren. Zvonovi prebudijo vasi. Kozolci, lipe, zorane brazde. Toplo sonce. Trdna roka, ki vzgaja, delovna, žalostna.
42	Roga (BU), Emka, Mikz (BU), Ali DeLuks, Soco, Amon, SpetNC	Reprezenting: Kranj	+ 5.350	Predstavitev kranjskih reperjev in opozorilo nanje. Spoštovanje do Kranja, urbana glasba, naveza z Bosno, želja po prodoru na Balkan, želja ostati v Kranju.
43	Ans. bratov Poljanšek	Biseri Tuhinjske doline	3.718	Tuhinjska dolina – lepa kot biser, Kavran, Črnivec, Postavska planina, Kozjak. Devet otrok, kot mladi hrasti, učeni za kmečki stan, vsi so odšli po svetu. Domovina, sinje nebo, prelepa Gorenjska, dom, vedno v mislih.
44	Jože Žvokelj Jodl	Gorenjska polja	3.495	Gorenjska polja – kdo jih bo ljubil in žel ajdo, ko subjekta več ne bo?
45	ljudska	Jaz pa pojdem na Gorenjsko		Jaz pa pojdem na Gorenjsko, na gornje Štajersko, ptička mu bo pela na poti.
46	*Ans. bratov Avsenik*	*Koračnica Julijskih Alp (instrumentalna)*	*3.220*	

47	*Ans. bratov Avsenik*	*Skozi Tuhinjsko dolino (instrumentalna)*	*2.913*	
48	Oglarji	Poljanska dolina	2.433	Poljanska dolina, milina, otroštvo, Sora, bregovi Sore, hribi, najdražja, mati je učila pesmi, zveni kot zvon na hribu, domač kraj – mir. Pomladi češnje cvetijo, poleti polja zorijo, jesen zlato, zima - biser.
49	Majda Sepe	Pojdi spet na Bled	2.278	Obujanje stare ljubezni na Bledu, samotni otok, stari grad, gaj.
50	Lačni Franz	Srečno Kekec	2.230	Kekec – triglavski mornar, bojevnik – ubijalec.
51	Janko Ropret	Bohinsko vesele	2.061	Kravji bal v Bohinju.
52	*Ans. bratov Avsenik*	*V dolini Tamarja (instrumentalna)*	*1.458*	
53	Ans. Miha Dovžana	V Gorjah	1.154	V Gorjah je lepo v vseh letnih časih, vesela vas, veseli ljudje, toplo srce.
54		*Kranjska polka (instrumentalna pesem, tudi šaljiva priredba.)*		

Geografski identifikator Kranjska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Pankrti	Janez, kranjski Janez	75.715	Kranjski Janez, junaki, partizani, zastava. Na protestu zaradi aretacije in procesa proti Janši, Borštnarju, Tasiču in Zavrlu leta 1988.
2	Alpski kvintet (Ansambel Juhej/Unikat idr.)	Kranjsko dekle/Ein Mädel aus Krain	vsaj 50.000 v slo., v nem. vsaj 96.000	Kranjice, kranjsko dekle. Ni lepših, zveste v ljubezni, srce dajo z nageljnom, zale kot češnjev cvet, smehljajo se, vzeti jo za ženo.

Geografski identifikator Dolenjska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Dolenjska			
1	Ans. Franca Miheliča	Veseli Ribn'čan	vsaj 248.570	Zapustil dom in odšel v svet, kakor oče in ded, ribn'ški pušeljc, Ribn'ška vas. Zdaj veselo poje po svetu na glas, saj je Ribn'čan. Srce ljubezni živi, vroča Ribn'ška kri.
2	Ans. Lojzeta Slaka	Po dekle	okrog 224.000	Gorjanci – dekle, ki živi pod Gorjanci, bo pripeljal čez gore, njegova žena, najlepše dekle.
3	Ans. Henček	Prelepa je moja Dolenjska	2.4947 (MojVideo)	Dolenjska – prelepa, vigred, kot mlada nevesta, cvetje v maju, sonce greje zemljo, trta – vino, ki bo pozimi grelo kri, delo na njivi, sreča – dom ob Krki.
4	Mama Manka in Rock Otočec fantje	Raj je raj na Rock Otočcu (Rock Otočec)	56.013	Otočec na Krki, rock festival, lepa dekleta, grad na otoku, dobra glasba, pivo – popivanje, vesela mladina, raj.
5	Pop Design	Zbogom (moja dolenjska vas)	53.814	Fant odhaja v vojsko – odslužit domovini svoj rok, poslavljanje, nazdravljanje z vinom in patriotska čustva do dolenjske vasi, ko se vrne v Slovenijo bo spet lepo.

6	Ans. Franca Miheliča	Dekle iz Ribn'ce	51.000	Dekle iz Ribn'ce izraža ljubezen do fanta Ribn'čana, ki je postaven, navihan, pohaja po svetu, vesel. Ko se bo poročil bo pohleven, ne bo pohajal po svetu, spal doma – dekle je nabrito, zato bo to doseglo.
7	Slapovi	Na Dolenjskem je dekle	39.259	Ljubezenska pesem – na Dolenjskem je dekle, ki jo subjekt je izgubil.
8	*Ans. Franca Miheliča (in ostali izv.)*	*Na Ribniškem sejmu (instrumentalna)*	*38.520*	
9	Ans. Lojzeta Slaka	Pozdrav iz Dolenjske	33.084	Pozdrav z Dolenjske, pesem, dobri ljudje, dom, srce, sonce – veselje, hrib, vasi, Trška (gora), bele ceste, livade.
10	Slapovi	Dolenjska	25.275	Dolenjska – preljuba dežela, sonce, doline, gorice, zelena polja, vasi, topla srca, zdrave roke, češnje, orehi, jabolka, vino, pšenica, ajda. Dežela je v srcu in spominu, Bog, angeli, želja po zdravju, lepota, mir, regionalna zavednost.
11	Ans. Franca Miheliča	Naš Urban	20.115	Prebrisan fant iz Ribnice.
12	*Franc Potočar (in drugi izv.)*	*Tam na Trški gori (instrumentalna)*	*11.050*	
13	Ans. Lojzeta Slaka	Spet se peljem na Dolenjsko	6.496	Dolenjska – srce igra. Trška gora – lepote, vinograd, sonce, stara lipa. Mirna Peč – cviček, razvedri družbo. Prijatelji, pitje. Krka, dežela cvičkova, kralj vin na Dolenjskem.
14	Rudolfovo	Grem domov v Novo mesto	5.144	Ob potepu naokrog – spomni se na svoje mesto, prijatelje, dom – Novo mesto.
15	Ans. Franca Miheliča	Dolina Ribniška	3.411	Gore, Ribnica, prijazne vasi, dom, vračanje domov, otroštvo – najlepša leta, srce, pošteni ljudje, ostati doma na svoji zemlji – poiskati dekle.
16	*Ans. Franca Miheliča (in ostali izv.)*	*Srečanje v Ribnici (instrumentalna)*	*2.872*	
17	Modra kronika	Dolenjska šmarnica	1.305	Dolenjska šmarnica – pitje, alkoholizem – vsak je po njej vesel, ona je ljubica in vedno vse na tla pomeče.
18	Ans. Henček	Mati Dolenjska	1.211	Dolenjska – griči, zidanice, alkoholizem (pije se peklensko), veselje, zdravje, Krka, prelepa Dolenjska, prijatelji, ljubezen, dekleta najlepša na Slovenskem. Dolenjska – mati.
19	*Čuki*	*Sončna Dolenjska*	*382*	*Sončne gorice, polja, gozdovi, gore, reke, trate zelene – krasijo Dolenjsko. Bele vasice, rože, neznani kraji. Subjekt bi rad ostal na Dolenjskem.*
20	*Ans. Lojzeta Slaka*	*Na Dolenjskem je lepo živet*	*279*	*Na Dolenjskem je lepo živeti – dosti vina, lepih deklet. Lep vinograd, cviček, prijatelji, najboljši so Dolenjci, Krka, frankinja.*
21	*Mladi Dolenjci*	*Dolenjska trgatev*	*279*	*Najlepše na Dolenjskem, ko grozdje dozori, trgatev, smeh, rizling, frankinja, zdravljica, vino.*
22	*Mladi Dolenjci*	*Pod Gorjanci smo doma*	*72*	*Dolenjska – prelepa, ponosna. Pod Gorjanci – dom pevcev, vesele pesmi.*
23	*Jani Kovačič*	*Jaz grem gor na Škofl'co*	*/*	*Škofljica – sanatorij za zdravljenje alkoholizma. Pesem pravi o socialnih, družinskih problemih z alkoholizmom, ponovno zdravljenje - da ne bo subjekt več pil.*

	Krka			
24	Ans. Lojzeta Slaka	Krka sanjava	62.612	Krka sanjava, med bregovi je dom, zelene trave, modro nebo, staro mesto pod Gorjanci – dom, znanci, vrbe, črički vabijo v vas.
25	Čuki	Krka	4.011	Ljubezenska pesem. Krka, breze, sanje, Črno morje, reka želja, hrepenenje po sanjah, dekletu.

Geografski identifikator Bela krajina

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Ansambel Henček	Metliška črnina	18.040	Prijatelj v Beli krajini, ob Kolpi, prek Gorjancev, ki ne pije sam. Bele breze, na Jurija čaka pomlad. Metliška črnina – kraljica vina. Pisanice, mlini meljejo, dekleta plešejo kolo. Srca bolj zlata od zlata, topel dom.
2	Ans. Franca Miheliča	Pomlad v Beli krajini	17.857	Bela krajina – pomlad. Bele, srebrne breze, Vesna, trate, gozdovi, brstje, zelenje v naravi, cvetenje, novo življenje, mah.
3	Ansambel Henček	Na Kolpi	7.350	Kolpa, čakanje dekleta, ki ni prišlo, mlinar, perice, meh, petje, ples, srčni ljudje, dom, godec, veselje.
4	Ans. Tonija Verderberja	Semič	3.632	Semič – pod Mirno goro, biser Bele krajine, mali raj, breze, gaj, vrtače, bela pot, vinogradi, zidanice, sv. Martin, vino, prijatelji, pesem, družina. Semič, pravljične moči, odprtih rok, mehka duša, ponosno slovensko srce.
5	Ans. Vrisk	*Moja lepa Belokranjka	8.172	Lepa, zvita, vražička, ob bistri Kolpi je doma.

Geografski identifikator Notranjska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Ans. Snežnik	Snežnik	3.000	Snežnik – vladar, sonce, pogled iz doline, modro nebo, gozdovi – ptice, lepotec, ponos Slovenije, steze iz pravljice, rad odhaja v gorski svet, občudovanje, srce, planika – prelepa roža v skalovju, poznana po svetu, kraljica gorskih lepot.

Geografski identifikator Primorska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Primorska			
1	razl. izvajalci	Vstala Primorska (partizanska)	153.265	Osvobajanje Primorske – klic svobode sredi gozdov, primorski domovi. Vstala Primorska v novo življenje, ponosno v prihodnost.

2	Zmelkoow	Gravitacija	90.840	Pitje alkohola – več kot spijemo, boljši smo, lepše izgledamo. Glasbeniki iz Knežaka, kolesarjenje od Izole do Kopra – na levi strani morje, desni cesta, vmes nebesa.
3	Iztok Mlakar	Truckin' rap (avtopromet Gorica)	82.573	Voznik kamiona - Avtopromet Gorica, rad pleše, rad ima lepa dekleta. Diskoteka v Ljubljani – incident z ljubljanskim študentom, zaljubljenost v Briko iz Kozane.
4	Don Juan	Ona sanja Pariz	81.784	Dekle išče destinacijo za potovanje, fanta živcira in ta jo bo s fičkom peljal v Portorož. Najlepše je v domačem kraju, ne v tujih krajih. Pitje domačega vina.
5	Anika Horvat (in ostali izv.)	Lahko noč Piran	26.754	Piran, zaspan, tih, noč ostane zaljubljencem, zvon.
6	Faraoni in Oliver Dragojević	V San Simonu	24.625	Ljubezenska, poletna romanca. Obala, San Simon, morje, sonce, sreča, poletje.
7	Iztok Mlakar	Brika	18.220	Brda – dobro vino, lepe punce. Brika je strup v majhni flaši, ne smeš narediti česa, kar Briki ne odgovarja. Bric – osvajanje Brike, le te so odrezave. Pomlad v Brdih – češnje in dekleta. Če si poročen z Briko, ne rabiš psa.
8	Bazar	Portorož 1905	16.330	Piran. Dolga noč, trudna glava, dekleta, Portorož, smeh, trava, palme, vonj vojakov v jarkih, vonj pomladi, žice, streli, večne prikazni na slikah s pozdravi – Portorož.
9	Heaven No. 7	Koper je Koper	14.960	Sonce, morje, žur, Koper je naš, mladi in stari, srce, burja, dobri ljudje.
10	Korado in Brendi	Nekaj me muči le	12.386	Primorec iz Istre doma - najlepša dežela, lepa dekleta, sladko vino, murva – zbirališče fantov, družba, petje, pršut. Ne vejo Ljubljančani, kakšni so Primorci. Morje, barka, ribiči kot očetje – veselje, če so polne mreže. Jeseni – oljka, olje, za delovne ljudi je povsod delo – deloven človek je gospod.
11	Prepih	Playa de la Portorož	10.544	Iz Ljubljane, Maribora, Konjic, Dravograda, Gorišnice, Škofje Loke je daleč do eksotičnih plaž. Slovenci se ne damo – imamo malo morja, majhno plažo, vendar ni bojazni naravnih nesreč in teroristov. V Portorožu si na varnem, čeprav stisnjen kot sardina, tudi dosti tujcev.
12	Domer Kumer	Še daleč je do Portoroža	8.167	Portorož – morje in osvajanje deklet, namigovanje na spolnost, obala, sonce.
13	Zmelkoow	Rimar	9.475	Teta, ki je bila rojena v Ilirski Bistrici.
14	Ans. Lojzeta Slaka	Vipavska	4.857	Vipavska dolina je najlepši kraj, polna vinogradov, cvetoči gaj, sonce, burja, trden rod, najžlahtnejše vino, vipavsko vince veselje budi. Berbera, merlot, nazdravljanje Vipavske doline. Vina polne so vipavske kleti. Lepote – Trenta, Soča, zelenje sredi planin, spomini.
15	Ne me jugat	Istra	3.955	Dežela na robu Balkana, hribi, doline, morje, vzpetine – Istra. Ponosna s trto, oljka, ribolov. Sonce, burja. Istrani so trmasti. Moja zemlja – mir, daje moč, uživanje, trpljenje, življenje. Kamenje pobrano iz njiv sestavlja vasi. Zgodbe o utrujenih (delavnih) ljudeh, srčni ljudje.

16	Big ben	Ciao Portorož	2.916	Portorož - prvi poljub, zaroka, obala, obljube o zvestobi. Konec poletja, slovo, melodije morja in sonca, srce, ljubezen.
17	3 Bote	3 Kraje	2.887	Črni Kal – na poti proti morju, Socerb, burja, sonce, lepe njive, dom, vino – merlot, refošk. Najlepši trije kraji sveta – Koper, Izola, Piran – lepa dekleta, a tudi grda in neumna; vedno je zabava. Izola – ribe, Koper – industrija, Portorož, Piran – samo gostilne. Istrani.
18	Avsenik	Sončna Brda	2.348	Sončna Brda, cvetenje pomladi, mandljev vrt, češnje, trate, veseli Brici, dobri ljudje. Poleti – polja, smeh, sladke breskve. Jeseni – grozdje, trte, rebula razveseli Brice. Brda razdajajo.
19	Ans. Rudija Bardorferja	Pomlad v Brdih	2.095	Pomlad prihaja, melodija škrjančkov, potok šumi, polja, Briški griči, trte, vinorodni kraji.
20	*Bianco*	*Gremo na pico (v Novo Gorico)*	*296*	*Iz vseh primorskih krajev je družba doma, iti na pico v Novo Gorico.*
21	*Slavko Ivančič in Bazar*	*Koper*	*190*	*Popotovanje po Primorski - Kras, Istra, Črni Kal, Rižana, Koper, Ankaran, hrib, sonce, trte, Koper, Piran. Koper naj živi, Hrvatini, Trst, burja, Škofije, Dekani, Ljubljana.*
22	*Jožica Svete*	*Sonce sije na Portorož*	*111*	*Portorož – parki, gozdički, barčica, morja opoj, maestral, biseri morja, modro nebo.*

	Soča			
23	Iztok Mlakar	Soča	36.532	Človek lahko pogreša in prenese marsikaj slabega v življenju, na koncu bi se rad pogovoril s Sočo. Ta je utrujena in teče, kakor ji ukažejo drugi (isto se počuti subjekt), polna je gnoja, stara se. Trpljenje v življenju, če si realist, ti ne ostanejo ideali.
24	Ans. Ottavia Brajka	Soča voda	4.483	Soča je šumela, ko je dekle hladno odslovilo fanta, njega boli srce, ker ona prebiva v tujem kraju z drugim.

Geografski identifikator Zasavje

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Zasavje			
1	Orlek	Na Kum	44.427	Pohod na Kum in opazovanje okoliške pokrajine – mimo cementarne, skozi meglo, preko Save, v hrib, razbit robnik pri hiši, ker je nekdo vozil vinjen, na vrhu lep pogled v dolino, modro nebo.
2	Orlek	Moja mala Zagorjanka	37.013	Zagorjani na počitnicah v Španiji ugotavljajo, da je mala Zagorjanka lepša kakor Španka, da jih nihče ne prekaša po lepoti, da so uganke.

Geografski identifikator Sava

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Sava			

1	Dekameroni	Sava šumi	47.668	Ljubezenska pesem. Sava šumi in se iskri v očeh dekleta, ki je zapustilo fanta. Fant hrepeni po njej.
2	*Kvintet Avsenik*	*Ob Savi (instrumentalna)*	*13.783*	
3	Orlek	Dol po Savi	115	Dol po Savi gre moj svet – zgodba o življenju moža, ki mu gre v življenju vse narobe, ločitev, razbit avto, a pozitivna nota.

Geografski identifikator Štajerska

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Štajerska			
1	Boštjan Konečnik	*Tota naša vinska klet	104.503	Vinska klet je fajn za znoret – zabava, pitje sladkega štajerskega vina. Nazdravljanje, Štajer'c, moja Štajerska, dom, srce, veselje, vriskanje, vinograd, trta.
2	Reporter Milan (E. Flisar)	Tota naša Štajerska	101.804	Zeleni Štajer, fantom so vedno všeč dekleta. Maribor – rodno mesto, lepo mesto, zvestoba, prva ljubezen, uspehi, nesrečne ljubezni, pod Pohorjem odrasel iz fanta v moža, rad ima mesto. Rad ima ljudi, narečje; prijatelji, petje. Bregovi – sonce, trta, zelenje, žitna polja, vinogradi. Štajerska je doma v srcih, od Goric do Pohorja, zelena Štajerska, dobro življenje, sladko vino.
3	Alfi Nipič/Lačni Franz/Zoran Predin	V štajerski kleti/Štajerska se veseli	46.888	Štajerska klet – presneta, mož bi rad ostal v kleti, a ga žena ne pusti. Štajer'c – brihten, rad se zabava, veseli, pije vino – vinu in družbi daje prednost v življenju. Štajerska se veseli.
4	Alfi Nipič	Poljane, dom prelepih dni *(del Maribora)*	43.974	Poljane (del Maribora). Vedno se rad vrača domov, v domačo ulico, čeprav ni razkošna. Da vidi stare prijatelje, obuja spomine. Sovrstniki so odrasli, hrastov in češenj ni več, ker so pozidali hiše. Ob odhodu v tujino srce boli, mati – rosne oči.
5	*Avsenik*	*Čez Trojane (instrumentalna)*	*27.912*	
6	Edvin Flisar	Še eno rundo daj točajka	21.249	Nazdravljanje z družbo na pretekle čase, ko so bili divji časi. Drava se je zdela lepa, nihče ni verjel, da lahko vzame sanje, v teh časih bi subjekt lahko Pohorje prestavil; a je vsak šel svojo pot.
7	Potepuhi	Štajerc	14.761	Štajerci so postavni, predvsem na veselicah, kot zvezniki, trenirajo z dvigovanjem kozarcev, mišičnjaki, veseljaki, radi pijejo vino (špricarje - brizgance), močni, robustni (roke ko lopata), privlačijo ženske, ki jih ne pozabijo, so barabe.
8	ljudska - različni izvaj.	Gremo na Štajersko	13.991	Štajerska – kaj delajo ljubice na Štajerskem - kuharica, natakarica, ljubica srca.
9	Alfi Nipič	Se Pohorje vidi	13.024	Pohorje se vidi iz mesta, spomin iz preteklosti, petje Štajerca, zabavanje, brez hitenja, kot včasih – vse počasi gre, ugotovitev – predolga odsotnost od doma.

10	Mi2	Štajersko nebo	12.800	Štajersko nebo – življenje, zgodbe malega človeka, vsakdan, a vseeno ljubezen, sreča.
11	Domen Kumer	Marička Štajerka	12.210	Marička Štajerka – lepa, pocukrana, kot čokolada, fant bi se rad poročil z njo.
12	Alfi Nipič in Vilko Šimek	Ko toti Štajerc v Dravo pade	10.675	Ko Štajerec pade v Dravo pade, jo začne piti iz navade, polovico si pusti za špricer – priljubljeno pitje vina, alkoholizem.
13	Štajerska godba	Štajerska dežela	9.830	Sonce – trta se solzi, zeleni, zlati kruh zori – njive z žitom, srečni ljudje, vinogradi. Štajerska – doma v srcih, od goric do Pohorja, zelena Štajerska, dobro in bogato življenje, dobro vino, harmonika, lepi časi, klopotec.
14	Ansambel Slovenija	Tam v štajerski deželi (narodna)	6.659	Štajerska – lepo dekle, ki zavrne fanta, ta zato oba ubije.
15	Frajkinclari	Polka po Štajersko	6.177	Ob reki Dravi – sončen dan, pravljični svet, zlati griči, vaški zvon oznanja, da bo ohcet. Najlepši del sveta, dom, Štajerska. Najlepša dekleta, fantje najlepše pojejo, veselje. Zelena lipa – zbirališče, družina, štajersko vino.
16	Kvintet Berger	Moj štajerski kraj	4.728	Štajerska, zelena ravan, kakor cvetoči maj, griči, domači kraj, hiša, trta, sonce, gorice, zidanice, vino, lipa, rumeno klasje, pitje vina, delo in trud, najlepša dežela.
17	Damjan Zih	Dečva Štajerska	4.338	Fant je šel študirat v mesto Maribor, ni pozabil štajerskega dekleta, lepotice, obžaluje preteklost.
18	Šank rock	Zlatorog	3.218	Opevanje piva – Zlatoroga, iz Štajerske, gre tudi v Kranjsko v goste.
19	*Ansambel Štajerskih 7*	*Pozdrav iz Štajerske (instrumentalna)*	*2.136*	
20	Oto Pestner in Vilko Šimek	Ko Štajerc v hribe gre	1.765	Štajerc gre v hribe v nedeljo, kar povzroči družinski prepir, tašča – masira jezik, nahrbtnik poln dobrot in pijače – Štajerc rad žejen ni.
21	*Vesele Štajerke*	*Na Štajersko gremo*	*442*	*Na Štajerskem rase cvetlica cvetlic, ponos goric – trta. Sonce, klopotci, trgatev, mošt, vino in resnica – piti po pameti, nazdravljanje z dekleti, srce, zidanica, luštno biti – pitje in petje.*
22	*Simona Weiss*	*Vzela sem si Štajerca*	*352*	*Poroka s Štajercem, tako kot mati, ta bo ubogljiv in ne bo hodil po gostilnah.*
23	*Brez milosti*	*Moje mesto Radgona*	*249*	*Radgona – moje mesto.*
24	*Vesele Štajerke*	*Štajerke v planinah*	*73*	*Štajerke v planinah, vesele, srečne.*
25	*Alenka Pinterič*	*Štajerska lady*	*61*	*Potovala po svetu, ceni vino, pošteno štajersko dekle.*
26	*Natalija Kolšek*	*Štajerc*	*59*	*Na Štajerskem – ni težko najti dobrega fanta, modni, frajerji, premožni, z dobrimi avtomobili, brihtni.*

	Drava			
27	Neca Falk	Dravski most	67.444	Tragična ljubezenska zgodba na dravskem mostu – dekle fanta porine iz mosta, ker je dal ljubezen drugi, obljubljal, da bo trden kot dravski most.

	Maribor			
28	Domen Kumer	Nea mi govori	208.147	Maribor – lep, moj, nor na Maribor, lepo življenje, prijatelji, zabave, štajersko vino

				„useka“ - ni ga pametno dosti piti.
29	Čudežna polja	Hej Viole	164.815	Maribor – nogometna navijaška, vijolice pod Kalvarijo – Viole, zmaga, šampion.
30	Mariborčani	Himna Maribora	130.714	Maribor – postavljanje naproti tistim, ki so zatirali Maribor, general Maister, želja po metropoli, najboljša dežela je Štajerska, z več alkohola v krvi subjekt prevzamejo čustva.
31	Klemen Klemen	Sovraž'm Maribor	95.769	Zelo sovražno nastrojenje proti Mariboru zaradi nogometnega navijaštva - tekmeca Ljubljano.
32	neznani izvajalec	Rad mam toti Maribor naš (navijaška)	9.276	Maribor – zvestoba do groba, kot vse Viole.
33	Edvin Flisar	Moj Maribor	4.341	Maribor – rodno mesto, zvesto, prva ljubezen, neuslišane ljubezni, pod Pohorjem zrasel je fant v moža, rad ima mesto, v srcu, domače narečje, prijatelji, zvestoba domu, petje.
34	Mi2	Maribor	2.918	Fant je v mladih letih imel punco iz Maribora, lepa, razumna. Lepi spomini na razmerje, Lent, zaljubljenost. Maribor – pitje, nogometna evforija (narod pil je svoje doze, brez pretirane nervoze, zdravili so industrijo z nogometno histerijo). Propadel TAM, Metalna, več priložnosti v Ljubljani.
35	Zoran Predin	Moj Maribor	2.815	Hrib, reka, gorice, bog, dobra volja, ljubljenje, sonce. Maribor je nor, vino premaga pamet, vžge strast, vedno bo živahen Maribor.
36	*Pohorje Express*	*Maribor*	*664*	*Ob Dravi mesto – Maribor, nekoč raj za vse. Naj živi mesto, čeprav ni tako lepo kot v preteklosti.*
37	*Ditka Haberl/Darja Švajger*	*Maribor, ime moje mladosti*	*/*	*Maribor – mladost, dom.*

	Celje			
38	Mi2	Himna NK Celje	5.811	Najlepše mesto v deželi, celjski grofje, tri zvezde, navijaška pesem.
39	Kvintet Berger	Celjska polka	4.728	V Celju je polka, zabave, veselje, ples, mlada dekleta. Kdor ne mara plesati naj pije vino.
40	Vitezi polk in valčkov	Od Celja do Žalca	3.891	Od Celja do Žalca je ravnina, polje, Savinja, Dravinja, za lepo dekle bi obe preplaval, pil bi vino.
41	Vitezi celjski	Knežje mesto	3.322	Celje – mesto iz železne dobe, razvoj skozi zgodovino, ponosni na mesto, prelepo mesto, najlepši biser ob Savinji, stvaritev Boga, zgodovinsko mesto, veselo, belo.

	Laško			
42	Šank rock	Laški pir	24.481	Opevanje laškega piva – Zlatorog, predvsem poleti, ob vročini. Vse dobe in vsi dnevi so primerni za meditacijo ob steklenici piva.
43	neznani izvajalci	Himna Celje - Pivovarna Laško	3.530	Rokometna navijaška himna.

	Savinjska d.			
44	Avsenik	V Mozirskem gaju	19.632	Golte, bregovi zelene Savinje, polja, Mozirje – vabi iz doline v hladen gozd. Prelepi savinjski svet, Savinjski gaj, jabolka, rože – cvetje, dobri

				ljudje, vrtnice, tulipani, cvetovi s planin.
45	Ansambel Slovenija	Savinjska dolina	6.408	Savinjska dolina – najlepši kraj, domači, logarska vrata, zelene poljane, hmeljave – zeleno zlato, sonce.
46	Happy Band	Dolina Logarska	4.897	Dolina Logarska, vabi pogled, strma pot, Savinja – bučni slap, divjad v kraljestvu gozda, življenje, zelenje, hči gora, sonce, ptice, dolina sonca.
47	Kvintet Berger	Na flosarskem balu/Savinjsko dekle	2.630	Ljubno, mladi in stari hitijo, srečni fantje, veselo srce, spogledljiva dekleta, nazdravljanje, vino – naj steče do dna.
48	Ansambel Savinjska	Čez Savinjčane jih ni	1.343	Savinjčane primerjajo s Škoti, subjekt prepričuje, da to ni res. Dolina hmelja, čez Savinjčane jih ni, nikjer te ne pogostijo lepše, polno naravnih lepot, vračanje domov.
49	Savinjskih sedem	Mi Savinjčani	1.137	Savinjčani – nasmejani, veseli, poznani povsod, vsak jih ima rad, pojejo, vriskajo, živahni so, denar jih ne skrbi. Kleni ljudje, drvarji, splavarji, družabni, odprtih rok, prijazni. Gostija – pogača, vrč piva.

	Velenje			
50	Thug Connect	Velenje	91.012	Velenje – ni boljšega mesta, podzemlje, droge, lepe punce, za ene je mesto lepo, za druge geto. Velenje – mala Bosna, ne več Bosan'c, Sloven'c ampak Velen'čan. Ljudje so vzgojeni za delo v Gorenju ali za na cesto. Kraje.
51	Last One	Z ulice velenske	29.356	Velenje – droge, alkohol, pretepi, vlada banda, orožje, velenjski beton, kraje.
52	Mrigo & Ghet	Po Velenju	14.149	Življenje na velenjskih ulicah, trava - droge, policija, kritika družbi, šolanje, poštenje, socialni problemi, družina, zdravje.
53	Razl. Izvajalci	Velenje mesto s sanjami	4.758	Velenje – mesto s sanjami, vetrnicami otroškimi, spi na črnem zlatu (lignitu), pod gradovi, med jezeri, bel labod.
54	6Pack Čukur	Ni življeja brez Veleja	3.285	Kamorkoli pride subjekt, vsepovsod je Velenje z njim; v Ljubljani, Mariboru – pijani študentje, na Obali mu strežejo natakarji iz Velenja. Gorenje. Ambasador Velenja – Veleja.

	Haloze			
55	Ansambel Toneta Kmetca	*Stara domačija	35.233	Gorice, prelepe Haloze, trta, domačija, hlev, petelin, dekle, vinograd, sonce, potok, rodni kraj Štajerska, jablana, sreča.
56	Kvintet Štatenberg	Po haloških cestah	1.375	Haloze – redke gostilne, lepe natakarice, dekle, fant.

	Prlekija			
57	Ansambel Krila	Med Prleke v Banovce	12.966	Vino, najboljša hrana, bograč, gibanica prleška, dom štorkelj, Mura sanjava, prijazni ljudje, termalna zdravilna voda.
58	Ans. Alojza Grnjaka	Železnodverska (Prleška himna)	12.220	Prleki – poznani, da radi pijejo, včasih tudi preveč (alkoholizem). Nagovarja k pitju po pameti – trezna pamet tudi nekaj velja.

59	Ans. Alojza Grnjaka	Prelepa si zemlja slovenska	7.779	Slovenija je lepa, Prlekija še lepša, zeleni bregovi, polja, rojstni kraj, gorice – vinogradi, najlepše jeseni, klopotec, petje ob prešanju grozdja, vino čaka sv. Martina.
60	KLM	Lotmerk	5.100	Ljutomer – Lotmerk. Podzemlje, droge, mladina, pitje, sociala prevladuje v mestu, za preživetje nelegalni posli – droge. V podzemlju je propad; želja, da na cesti ne bo klošarja, pijanca.
61	Odpisani	Lotmerk Underground	4.816	Lotmerk – Ljutomer, podzemlje, incidenti (kri se z noža dol cedi), dosti droge, ki jo je vsak poskusil. Prlekija, Ljutomer - na svetu ni boljšega.
62	*Ans. Alojza Grnjaka*	*Zaplešimo po Prleško (instrumentalna)*	3.365	
63	M-Trsta in Inff	To smo mi, Prleki	2.730	Veržej. Pred kletjo je vedno vrsta – dobro vino, dobri ljudje, veselje. Življenje je bilo tudi težko, a v majhni vasi je bilo vedno lepo. Uživanje, ljubitelji alkohola, žensk, pridni ljudje. Identiteta Prlekije in Evropske unije. Uživajo dvakrat bolj kot drugje. Borec za domovino, ko drugi bežijo iz pokrajine, on najde smisel v alkoholu že od mladosti. Konzumiranje alkohola povzroči, da ga stvari ne vržejo več iz tira. Pivo. Sprepita Prlekija.
64	*Ans. Alojza Grnjaka*	*V ljutomerski kleti*	*/*	*Prijazni grič, vinska klet, ljutomerski kraj, vinogradi, travniki, polja, vino, ljudje so dobre volje, krasota sveta - lepote.*

Geografski identifikator Koroška

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Milan Kamnik	Koroška	14.854	Korošci so vedno bili za mušter, ni boljših ljudi. Dolina ni mrtva, ljudje vseeno jamrajo, a so veseli ljudje, ki znajo uživati, eni bi varčevali denar, pa ga nimajo, drugi pa častili vsem in zapravljali.
2	razl. izvajalci	Po Koroškem, po Kranjskem (narodna)	11.333	Narodna pesem o žetvi ajde, ki jo žanje delovno dekle, ima žuljave roke.
3	Skupina Črna mačka	Obisk s Koroške	9.176	V Solčavo je prišla Korošica, ki izbira ženina, prepir v gostilni, vsak bi jo rad pridobil, a je že pijan. Po Koroško pleše se, ljubi se, tri dni se veseli. Vsi so se greha naužili, a Korošica je ostala sama, Solčavanke so jo jezno pregnale nazaj – one nosijo hlače v Solčavi.
4	Milan Pečovnik Pidži	Rad se vračam na Koroško	3.904	Ni lepše ceste, ki vodi domov – na Koroško. Nebo, trave, dolina, planjave, glasba je vsepovsod, kmetije na hribih, ljudje odprtih rok. Spomini, otroštvo, brezskrben čas, rojstna vas, nasmeh iz srca, dom.
5	Ansambel Slovenija	Tam na Koroškem	2.290	Na Koroškem žive dobri ljudje, dobrovoljni, veselo življenje, trdne obljube, stoletja rod tam že živi.
6	Milan Kamnik	Pot na Koroško	1.387	Poti vodijo v Ljubljano, na Dolenjsko, njegova na Koroško, pod Peco in pod Uršljo, vedno se vrača, tja želi si srce, tam so dekleta, v hrib in v dolino.

Geografski identifikator Prekmurje

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
	Prekmurje			
1	Langa	Prekmurka	28.345	Nobena ne poljubi tako kot Prekmurka pa naj bo Bosanka, Turkinja ali Ciganka. Prekmurka mu je zmešala glavo in ga začarala.
2	Franc Gorza	Gorička roužica	26.129	Triglav – planika, Savinjski gaj. Goričko – našel je, kar je srce iskalo, najlepšo rožico, Goričanko, ki diši po šmarnici in ima rdeča lička (pitje alkohola).
3	Marina Huber	Prava Goričanka	20.496	Goričanka je uganka, zanka.
4	Skupina Metulj	Iden doj po Kobilje	17.528	Kobilje – pijanost, prošnja prijatelju naj ga spravi domov, če sam tega ne bo zmogel. Sadovnjak – dekleta tam izgubijo nedolžnost.
5	Drago Jošar	Franc iz Prekmurja	14.429	Franc iz Prekmurja, lep, poznan, ima rad ženske, ima jih dosti, je frajer, močan, iskan, prostovoljni gasilec.
6	Vedran Franc Husar	Rože s Prekmurja	12.000	Prijatelj je odšel v Ameriko, da bi več zaslužil. Domov prošnja, naj prijatelj pošlje rože z Goričkega, da zaprosi dekle; prekmursko vodo, da krsti otroka; rože – za grob; vodo za križanje; zemljo, ki je bo dovolj za tri grobove.
7	Zoltan Band	Moje Prekmurje	10.209	Lepa krajina, kot dekle. Mura je hladna in temna.
8	Kontraband	Prekmurje, moje Prekmurje	5.715	Prekmurje – moje, pozabil bi ga, če ga štorkljin glas ne bi vabil nazaj. Kamor pride, je doma, ljubezen s sabo nosi.
9	Uri banda	Duša prekmurska	3.935	Mura, mladost, igranje ob reki, stari mlin še žito melje, büjraši, življenje teče hitro, duša ostane Prekmurska.
10	Ansambel Magneti	Prekmurci smo veseli	1.800	Žetev žita. Prekmurci so veseli, pojejo, pijejo vino, fantje redko pijejo vodo, dekleta so kot rožice.
11	Stekli psi	1919, Prekmurje RAPublika	1.700	Murska Sobota - pridobljeno spoštovanje, zadovoljstvo, Prekmurje mu odgovarja, ostalo ne. Navezanost na Prekmurje - pripravljenost umreti zanj, mir, prijatelji, lepote. Droge - trava. Prekmurska ravnica. Zgodovina - Murska republika.
12	Franc Gorza	Goričanec ge po dujši san	1.548	Vedno v tujini, srce hoče domov. Goričanec po duši – vse kar ima, razda, vse ljudi ima rad.
13	Ans. Horizont	Nazaj v Prekmurje (kuča očova)	1.230	Prekmurska hiša – vračanje v rodni kraj, klasje zori, štorklja, trte, srce; vedno je mislil, da bo ostal doma.

	Murska Sobota			
14	D' Kwaschen Retashy	Baba malo me njaj	57.143	V Murski Soboti fant sreča in se zagleda v dekle iz Pertoče, ženska in pol, ki pa ga ne izpusti iz rok, za kar mu je žal.

	Mura			
15	Chateau	Mlinar na Muri	33.360	Živeti kot mlinar na Muri – samota, reka, spomini, da ne bo žalosten, cesta ga vodi med množico, kjer se bo izgubil.

16	Black Gringos	Mura himna (navijaška)	24.410	Mura - nogometna navijaška. Mura - zrasla v srcih, naša kri, edina.
17	Vlado Kreslin	Če bi te imel	21.543	Če bi dobil izbrano dekle, bi preplaval tudi Muro.
18	Stekli psi	Nindri indri	14.986	Preko Mure živi majhen narod z visokim standardom kulture.
19	Vlado Kreslin	Tam v meglicah nad mursko vodo	4.326	Meglice nad mursko vodo, glasbeniki, violina, cimbale, igrali za poroke; sliši se jih zvečer, ko zapiha iz veržejske strani.
20	Vlado Kreslin	Obrni, obrni	3.090	Mura, valovi, meglica, skrivnostnost, globine, bučanje. Spraševanje subjekta – ali v vodo ali na breg; ljubezen. Valovi Mure vrtijo njegovo telo.
21	*Lidija Vugrinec*	*Moja Mura*	*641*	*Mura gre naprej svojo pot. Njive cvetijo. Spomini. Mura vabi vedno nazaj.*
22	*Mateja Horvat - Moira*	*Müra*	*355*	*Mura – ptiči, log, livada, srna, močvirje, pravljična meglica, sonce, moja reka, raj. Misel o izgubi Mure, izguba narave, želja po dolgem življenju reke.*
23	*Nova legija in Andreja*	*Valovi Mure*	*/*	*Naproša Muro, naj odnese pozdrav, v daljave, spomini na mladostno zaljubljenost in Muro. Reka – čudežna, vrba, včasih poplavlja – deroča, grozeča.*

Geografski identifikator Ljubljana

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Trkaj	Ljubljančanke	233.364	Ljubljančanke – rožice rosne, prevzetne, ponosne, brhke. Lepo dekle, Ljubljančanka, ki ji je važna lepota in izgled.
2	Bele vrane/Mladi levi	Mala terasa/Na vrhu nebotičnika	216.663	Ljubljana – iz terase zgleda paru majhna, bele hiše, vso mesto je tedaj njuno, bližje soncu, modremu nebu. Tako par pozabi, da si ne more privoščiti večjega stanovanja, žalost.
3	Jan Plestenjak	*Ona sanja o Ljubljani	190.263	Ljubezenska pesem o hrepenenju. Dekle sanja o Ljubljani, rada bi šla iz vasi v mesto. Jutro, vlak, pomanjkanje starševske ljubezni. Ne ve, da so tudi v mestu osamljeni ljudje, ne ve, da nekdo v vasi sanja o njej.
4	Slon in Sadež	Reper	179.917	Ljubljana – vzvišena glasbena scena, ljubljansko narečje, žabe. Ruše – preprost družinski človek, brezposelnost, brajde, gostilna, pitje, gasilec.
5	Saša Losić, Fuad Domazet	Ljubljančanka	107.276	Fant, rojen v Ljubljani, materi Slovenki in očetu z juga, se v baru zagleda v dekle, a ko ugotovi, da se drogira je prepaden. Vse bi naredil za njo, samo, da ne kadi trave.
6	Majda Sepe	Šuštarski most	83.500	Ljubljana, Ljubljanica, zaljubljenost, mladost, nevesta, magistrat, Šuštarski most, Mestni trg, Stari trg, spomini na mladost, cviček, tam vsak najde, kar išče.
7	Slon in Sadež	Bosanski kavboj	75.328	Šaljiva, ironična pesem o kavboju iz Ljubljane – priseljenec iz Bosne, Bihaća, jaha kozo, od vojne naprej živi v garsonjeri, pije rakijo, vino, nosi čevlje Alpina. Zaradi vojne je v Sloveniji, hlini post-travmatsko bolezen.
8	Ali En	Zadeta si lepa	63.372	Ljubljana – zadeta zaradi drog.

		Ljubljana		
9	Victory	Ta zelena dežela	57.580	Subjekt je delal v tujini, vedno ga prevzame dom, zelena dežela na cesti do Ljubljane, tu je ljubezen, dom. Čustven pogled na Savo, hribe. Subjekt je iskal dom v tujini, ugotavlja, da je dom le eden.
10	Pankrti	Lublana je bulana	36.273	Ljubljana je bolna. Šiška, Center, Moste – delavci v tovarnah, Vič – kmetje na polju. Včasih cirkus, dolgočasno je, če ga ni.
11	Janko Ropret	Ljubljančanke	30.763	Zvečer druženje v Ljubljani – Stari trg, Šuštarski most, Mestni trg. Ljubljančanke – lepe, prevzetne, ponosne, mladostne, od nekdaj lepe in opevane.
12	Marjana Deržaj	V Ljubljano (naš mali avto)	27.582	Pot v Ljubljano v premajhnem avtomobilu – želja iti v Ljubljano, lepe ulice v Ljubljani, lepa dekleta, bela Ljubljana, ni nikoli zaspana, ples.
13	Eva Černe	Pomlad v mestu	27.541	Pomlad v Ljubljani – olepša mesto, zelenje, življenje vsepovsod, poljub, jablana belo cveti, ljubezen čutijo tudi grad in ulice, smeh otrok, odpri srce, belo lesketanje.
14	Martin Krpan (Vlado Kreslin)	Je v Šiški še kaj odprtega	26.734	Ljubljana – belo mesto. Odkrivanje čarov dežele ponoči oz. iskanje odprtih gostiln za pitje in zabavo. Med prijatelji se tudi vnamejo prepiri – alkohol. Šiška, Moste, Center.
15	Pankrti	Adijo Ljubljana	22.778	Slovo od Ljubljane, Kodeljevega, odhod k vojakom. Spomini na mladost, družino, rokomet, nogomet, prijatelje – petje in pitje, dekleta. Namesto zelene trave zdaj topovi, bele rože.
16	Racija	Ljubljana	15.102	Bela Ljubljana, subjekt ne da Ljubljane, drži s svojim mestom. Prihodnost - Lublana bulana, mesto čefurjev, ljudje svobodne nacije.
17	Trkaj	Lep dan iz Savca	11.490	Beton, bloki, sonce, travca – dober dan iz Savca.
18	Branka Kraner (L. Dimitrovska)	Ljubljanski zvon	11.382	Ljubljanski zvonik, star – bije zvečer, zmenki, srce razbija, sreča, objem, večna ljubezen – večen zvon. Ljubezenska pesem.
19	Ali En	Čudna pot	9.750	Zgodba o popotovanju in prigodah glasbenikov po Evropi iz Ljubljane na sever do Amsterdama.
20	Korado in Brendi	*Takih v Ljubljani ni	8.000	Osvajanje dekleta in plesanje, vriskanje, najlepša je bila Ljubljančanka. V Ljubljani ni takih fantov, ki bi plesali.
21	Vesele Štajerke	Stane iz Ljubljane	7.139	Stane iz Ljubljane je uganka, a naredi pravi žur - dobra pijača, hrana in glasba.
22	Gušti in Polona	Ljubljana	5.506	Sonce nad mestom, mlade smreke, zvezde – noč, ki umirja promet, reka, zabave ljudi, Ljubljana – moje mesto, utrip, izgubljanje v tujem svetu, nezvesto do doma.
23	Ana Pupedan	Lublan-ska	5.013	Ljubljana in zabave, žuri mladine po mestu – Rožna dolina, Kodeljevo, Metelkova, Bežigrad, KUD, Mestni log. Namigovanje na spolnost.
24	Majda Sepe (I. Vrčkovnik)	Na Ljubljanskem gradu	4.498	Nad mestom zeleni grič, stari sivi grad, zaljubljeni pari na stezah, spomini na zaljubljenost in mladost, ki je zdaj minila.
25	Ali En	V mestu nekaj dogaja	4.094	Urbano dogajanje v mestu – rop v Ljubljani, beg pred policijo v Kranj, incidenti s policijo, roparji.

26	Majda Sepe (Manca Izmajlova)	Ljubljanske ulice	3.286	Ljubljanske ulice – vsaka hiša ima svoj svet, zastrta okna, zaprta vrata, ulice razkrivajo zgodbe ljudi, moje mesto, spomini na mladost, spomini nekega para.
27	Andrej Šifrer	Bela Ljubljana	3.259	Bela Ljubljana – vzvišenost Ljubljane nad vsem, kar ni iz mesta, tam živijo ljudje, ki izvirajo iz kmečkega okolja. Ljubljana – izobrazba in pranje možganov. Prišleki pozabljajo narečje, uporabljajo ljubljanščino. Ljubljana – odsev naroda. Prevzetna, nališpana stara dama. Kritika Ljubljani.
28	Pankrti	Podgane iz Ljubljane	2.081	Podgane iz Ljubljane, ko so zbežale v kanale je v mestu zavladal red in mir.
29	Aleksander Mežek	Ljubljana v maju	1.374	Ljubljana – maj, ozke ulice, zasanjane hiše, neizrečene misli, upanja. Emona – Rimska pot, šmarnice, sonce - sijaj po mestu. Ljubezenska pesem o spominih.
30	*3 Bote*	*Ljubljančarje*	*882*	*Ljubljančani – žabarji, ki hodijo na morje, Obalo. Lokalni prebivalci se bojijo, da bodo Ljubljančani kmalu pograbili vse.*
31	*Bele vrane (v izv. Tine Gačnik)*	*Ljubljanski grad*	*811*	*Zaljubljen par na ljubljanskem gradu, zvečer zvoni zvon v starem stolpu. Iskanje spominov na preteklo zaljubljenost. Vsako pomlad ljubljanski grad posluša obljube o ljubezni.*
32	*Big Ben*	*Nancy iz Ljubljane*	*667*	*Zaljubljenost fanta v Ljubljančanko, poskuša jo osvojiti s parom domačih klobas v študentskem domu.*
33	*Aleksander Mežek*	*Ljubljanske ceste*	*310*	*Ljubljanske ceste – na njih je marsikaj, kar spremeni človeka. Šele ko vidiš ljudi, ki nimajo nič, se lahko zaveš, da nisi sam in da lahko upaš.*
34	*Čuki*	*S kitaro po stari Ljubljani (instrumentalna)*	*310*	
35	*Stane Mancini (izv. Iva Stanič)*	*Prelepa si bela Ljubljana*	*194*	*Ljubljana, prelepa, bela, v objemu zelenih bregov, iz tujine kliče popotnike domov, čez dol, hrib. Topel dom, srce, objem. Srca prikovana na Ljubljano, tudi za tiste, ki odidejo po svetu.*
36	*Ans. Lojzeta Slaka*	*Spomini stare Ljubljane*	*/*	*Spomini na staro Ljubljano, stare ulice, spomini v srcu.*
37	*Tomaž Domicelj*	*Moj dom je Ljubljana*	*/*	*Ljubljana – dom.*
38	*Adi Smolar*	*Zaspan u Lublan*	*/*	*Subjekt je že povsod spal v Ljubljani – ob Ljubljanici, na parkirišču, v gledališču, Tromostovju, pri parlamentu, a so ga vedno pregnali in grozili s policijo.*
39	*Lidija Kodrič in Marko Fabiani*	*Ljubljana moja mladost*	*/*	*Ljubezenska pesem. V Ljubljano gre na grad, poslavljanje in vračanje v Ljubljano, mladost v Ljubljani. Tivoli, tržnica, Zmajski most, Rožna dolina – lepi študentski dnevi.*
40	*ponarodela*	*U Lublan pr' Šestic*	*/*	*O lepem dekletu iz Ljubljane, namiguje na spolnost, ob rojstvu otroka se bo nazdravljalo.*

Geografski identifikator zamejstvo

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede

1	Beneški fantje	Pojdem v Benečijo	15.100	Matajur, megla, sonce ob Nadiži, zbuja se Čedad, sivi grad, vabijo doline, Benečija, pesem, češnje cvetijo, dom, domači kraj, rože dehtijo, vrnitev domov, med hribe, mala vas, vznemirjeno srce, veseli dnevi.
2	Beneški fantje	Fantič od Čedada	11.090	Fantič iz Čedada, Nadiža, sonce žari, Matajur, veseli tolminski bratje, sestre ob Soči, do Ljubljane naj pesem odmeva. V Čedadu – Furlani, pesem doni do Jadranskega morja, slovenska kri, mati pod Matajurjem.
3	*Beneški fantje*	*Beneška polka (instrumentalna)*	9.651	
4	Koroški oktet/Slovenski oktet (in drugi izv.)	Oj Doberdob (partizanska)	9.183	Doberdob – slovenskih fantov grob, umrli za svobodo domovine.
5	iz filma Trst je naš	Čez kraške gmajne	8.928	Čez kraške gmajne do morja, Trst, zmaga, domovina, puška, boj za svobodo.
6	Vlado Kreslin	Rož, Podjuna, Zilja (narodna)	8.585	Rož, Podjuna, Zilja, doline, domovina, dom, moj rod, bodoči grob slovenskega sina, nagelj, rožmarin.
7	Hervardi	Pesem koroških Slovencev	8.551	Bratje, dom, Sloveni, slovenski je Korotan, Drava, Triglav, Gospa sveta. Vojvodski prestol, gore, gorice.
8	Beneški fantje	Dolinice Beneške	4.610	Opisovanje in naštevanje krajev in markantnih vzpetin Beneške Slovenije. Terska, Nadiška dolina – biser in dom. Gore – Mužci, sonce, Matajur, Čedad – srce vseh dolin, Savodnja.
9	eneški fantje	Videmski grad (narodna – furlanska)	1.894	Prelepo mesto Videm, lepše kot drugje po svetu, mladost.
10	*Beneški fantje*	*Onstran bistre Soče*	*706*	*Na Beneškem, onstran Soče, med vinogradi je dom. Mir, radost, spomini na otroštvo, odšli v tujino.*

Geografska identifikatorja Jugoslavija in Balkan

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	različni izvajalci	Od Vardara pa do Triglava	vsaj 912.000	Od Vardarja do Triglava, od Đerdapa do Jadrana, ponosno sredi Balkana, Jugoslavija, srce, usoda, ljubezen, domovina, ponosni ljudje, kmet, pastir, mnogo prelite krvi, delavska roka je ustvarila Jugoslavijo, svoboda, sreča.
2	Rock Partyzani	Yugo	294.704	Nostalgija. Triglav, plesala je, žurala je raja Titova. Ljubljana, Zagreb, Beograd, Sarajevo, Skopje, Titograd, Priština, brigade. Otrok sreče, bratstva in enotnosti. Duh Slovanov, kri partizanov. Nogomet, glasba, rakija, čevapčiči, Tito, Pony kolo, Avseniki, Elan, Olimpija, Radenska.
3	Magnifico	The Land of Champions	114.543	Jugoslavija – dežela šampionov, zmagovalcev, nekdanja dežela, ki se je radi spominjajo.
4	N'toko	Zig zig	32.230	Občutek pripadnosti? Razloži ga babici, rodila se je v Avstriji, živela v Jugoslaviji – pomagaj mi razumet v kateri državi živi.
5	Zaklonišče prepeva	Jugoslavija blues	21.104	Novi časi, stara spoznanja – za zmago je potrebno ubijati. Dokler je bil Tito živ, ni bilo vojne. Živela Jugoslavija. Oblast in politika je

				kriva za stanje, krivi so vedno ljudje, ki se prepirajo. Ne dovoli vmešavanja tujih politikov.
6	različni izvajalci	Pesem o svobodi (partizanska)	6.930	Partizanska pesem o svobodi, gozdovi, slovenski tlačeni domovi, sovražnik, slovenska domovina, prosta okov, mati Slovenija, sinovi, življenje za Slovenijo, boj za Jugoslavijo in Slovenijo, zatrt sovražnik.

Geografski identifikator Evropa

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	ključne besede
1	Čuki	Ena po domače	459.342	Mladi ne plešejo več, ampak stojijo za šankom. Igranje polke, po domače, tudi zdaj, ko smo v Evropi (EU).
2	Pepel in kri (Miran Rudan)	Evropa 92	48.327	Idealiziranje Evrope in EU. Evropa 92 – iste sanje, svet brez meja, isto sonce, naj žive vse dežele, svoboda v prihodnosti, enotnost in složnost po celem svetu, močnejši gremo naprej brez ovir, slovenska pesem, zvezde na zastavi.
3	Ansambel Igor in Zlati zvoki	Halo Evropa	36.382	Pozdrav Evropi, prijateljem. Evropa je nov dom, polka, veselje, ohranjanje slovenske glasbe in rodu.
4	Korado in Brendi	Evro kolo	10.888	Popeljali so nas v Evropo. Evropa in Balkan sta si segli v roko, Evro kolo. Pričakovanja glede Evrope – lepo bo, cedi se med in mleko, delati ne bo treba, tam se je in pije, čudežna in lepa Evropa. Delajo naj na Balkanu, Evropa je naša dežela.
5	*Agropop*	*Adijo Evropa*	*400*	*Janez Kranjski – mojster, lep, Evropa ga vabi, vsak si tja želi, Evropa obljublja slavo, denar. On se ne da, raje v gostilni pije in se veseli. Njegove so gore in morje, ljubi ga vsako dekle.*

Geografski identifikator Slovani

št.	izvajalec	pesem	št. ogledov YouTube	
1	Laibach	Slovania	418.752	Slovani, slovanska beseda, večno živi duh slovanski, srce bije za narod.
2	Lačni Franz	Praslovan	65.367	Praslovan – prišel je iz področja Rusije, v genih je slovanska kri.
3	Zaklonišče prepeva	Prokleta je duša slovenska	40.113	Prekleta je slovanska duša, težko življenje, nesrečno, nesrečna ljubezen.
4	Pankrti	Slovan	4.265	Navijaška – klub Slovan Ljubljana

Priloga 2: Seznam pesmi, ki vsebujejo identifikatorje in spadajo v lestvico 500-tih največkrat predvajanih slovenskih pesmi na slovenskih radijskih postajah v obdobju od leta 2004 do avgusta 2011 po podatkih Zavoda IPF in SAZAS-a.

Instrumentalne skladbe niso zajete. Skladbe so nanizane v zaporedju od pesmi, ki so bile v obdobju največkrat in najvišje uvrščene na lestvico, do pesmi, ki so bile najmanjkrat in najnižje uvrščene na lestvico.

Tomaž Domicelj – Slovenskega naroda sin
Bele vrane - Na vrhu nebotičnika
Vlado Kreslin - Z Goričkega v Piran
Magnifico – Ljubljana-Portorož
Aleksander Mežek – Siva pot
Vlado Kreslin – Preko Mure, preko Drave
Janko Ropret (in Trkaj) – Ljubljančanke
Dekameroni – Sava šumi
Anika Horvat – Lahko noč Piran
Martin Krpan/drugi izvajalci - Je v Šiški še kaj odprtega
Jan Plestenjak - Sam da ti maš mene rada
Domen Kumer - Do Portoroža
Hazard – Kopalnico ima
Victory – Zelena dežela
6Pack Čukur – No. 1 žena
Neca Falk – Vsi hitijo
Chateau – Mlinar na Muri
Jelka Cvetežar/drugi izvajalci - Ko boš prišla na Bled
Bazar – Portorož 1905
Orlek – Na Kum
Jan Plestenjak - Tvoj song
Neca Falk - Dravski most
Rock Partyzani in Gojc - Še en lep dan v Sloveniji
Rock Partyzani - Cela Slovenija je žgala rock
Alfi Nipič - Poljane dom prelepih dni
Magnifico – The Land of Champions
Lepi Dasa – Lepi Dasa
Vili Resnik/drugi izvajalci - Na fuzbal me pust
Jan Plestenjak – Ona sanja o Ljubljani
Leeloojamais – Slovenka
Natalija Verboten – Zate na Triglav
Ali En – Zadeta si lepa Ljubljana
Kreslin, Predin, Lovšin – Slovenija gre naprej
Braco Koren – Ptica vrh Triglava
Ansambel Vrisk – Moja lepa Belokranjka